

„По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска“

ПРОГРАМА

ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

Приета с Решение №786 по Протокол № 44/29.06.2022 г. на Добрички Общински съвет

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Списък на използваните съкращения	5
Въведение	7
1. Анализ на средата	14
1.1. Природо-географски и териториално-административни данни за община Добричка	14
1.1.1. Географско положение на общината и съседни общини	14
1.1.2. Релеф	15
1.1.3. Климат.....	16
1.1.4. Инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия и полезни изкопаеми.....	20
1.1.5. Риск и изменение на климата.....	21
1.1.6. Население и населени места в общината.....	41
1.2. Въздух.....	43
1.2.1. Състояние на качеството на въздуха (имисии) по видове замърсители – сравнение с пределно-допустимите норми.....	43
1.2.2. Задължения на кмета на общината и общинските органи съгласно Закона за опазване чистотата на атмосферния въздух	45
1.2.3. Източници на емисии в общината.....	47
1.3. Води.....	56
1.3.1. Повърхностни води.....	56
1.3.2. Подземни води	61
1.3.3. Зони за защита на водите	73
1.3.4. Минерални води - местонахождение, характеристики, дебит, използване, потенциал... ..	77
1.3.5. Източници на замърсяване за повърхностни и подземни води - на територията на общината и извън територията на общината.....	77
1.3.6. Причини за замърсяване от източниците на територията на общината	78
1.3.7. Степен на изграденост, степен на ползваемост и състояние на канализационната система в населените места	78
1.3.8. Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води	79
1.3.9. Водоснабдяване на населените места - количествени и качествени характеристики	79
1.4. Отпадъци	82
1.4.1. Генерирани отпадъци по видове и източници - битови, опасни, строителни, производствени	82
1.4.2. Начини на третиране на различните видове отпадъци и съоръжения	89
1.5. Почви и нарушени терени	95
1.5.1. Видове почви в община Добричка, разпределение, категории, собственост, начин на трайно ползване	95
1.5.2. Съществуващи екологични проблеми (деградационни процеси) при почвите на община Добричка – степен на развитие и прогноза за развитието им.....	96
1.5.3. Заблатени почви	96
1.5.4. Ерозирали почви	96
1.5.5. Замърсяване на почвите	98
1.5.6. Физически нарушени почви; нарушени терени от добивни дейности, от изкопни работи (водопроводи и др.).....	98
1.6. Защитени територии и биоразнообразие	100
1.6.1. Гори - състояние, видово разнообразие, собственост, използване за рекреационни цели, за дърводобив, за други цели и т.н.	100
1.6.2. Защитени видове растения и животни.....	102
1.6.3. Видове, обект на ловен туризъм.....	105
1.6.4. Лечебни растения.....	105
1.6.5. Защитени територии.....	118
1.6.6. Избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчивото ползване на лечебни растения в тях	120

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

1.6.7. Предложения за разработване на местни нормативни актове за начините на земеползване съобразно изискванията на нормативните актове и плановите документи от висока степен.....	123
1.7. Шум, радиационна обстановка и влияние от нейонизиращи лъчения.....	125
1.7.1 Източници на шума и население, подложено на въздействия.....	125
1.7.2 Данни от единната система за мониторинг	132
1.7.3. Радиационно състояние на атмосферния въздух	133
1.7.4. Радиационно състояние на повърхностните реки, необработваеми почви и дънни утайки от водни обекти.....	133
1.7.5. Опасни вещества	134
1.8. Зелени площи.....	136
1.9. Управленски капацитет	137
1.9.1. Наличие на комисии/отдели/сектори/отделни специалисти в Общинския съвет/общинската администрация - отговорности и задачи, които изпълняват	137
1.9.2. Квалификация на кадрите, заети в горепосочените дейности.....	138
1.9.3. Общински наредби в разглежданата област.....	138
1.9.4. Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства, от компетенциите на които са въпроси по опазване на околната среда, в териториалния обхват на които попада общината	140
1.9.5. Информирание на обществеността – използвани подходи и механизми	140
1.9.6. Мобилни и стационарни системи за наблюдение и контрол на качеството на околната среда	141
1.10. Услуги, предоставяни от общината и на територията на общината, свързани с опазване на околната среда – обхват на дейност и статут на фирмите, осъществяващи съответната дейност .	146
1.10.1. Третиране на отпадъците и комунално-битови услуги	146
1.10.2. Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води.....	146
1.10.3. Чистота на територията на населените места и местата за отдих извън населените места - състояние, честота на почистването, на миенето на улиците, кошчета за отпадъци в населените места	146
1.10.4. Задължения на гражданите	147
1.11. Икономически фактори	148
1.11.1 Икономически профил на община Добричка.....	148
1.11.2 Състояние на инфраструктурата – пътища, пристанища и т.н.....	150
1.12. Финансиране на дейностите по опазване на околната среда	153
2. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT)	154
2.1. Анализ на компонент въздух.....	154
2.2. Анализ на компонент води.....	155
2.3. Анализ на фактор отпадъци	156
2.4. Анализ на риска и изменението на климата	157
2.5. Анализ по компонент почви и нарушени терени	158
2.6. Анализ по компонент биоразнообразие	160
2.7. Анализ по фактор шум.....	161
2.8. Анализ по компонент зелени системи.....	162
2.9. Анализ по компонент радиационни лъчения.....	162
2.10. Анализ по компонент опасни вещества	162
2.11. Анализ на организационната и икономическата структура за управление на дейностите по опазване на околната среда	162
3. Визия за околната среда на общината.....	164
4. Цели	164
5. План за действие.....	166
6. Организация за изпълнението на програмата.....	175
7. Приложения към програмата	176

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица № 1. Честота на вятъра по посока (%) и тихо време (%) по месеци и средно годишно (МС Тервел).....	19
Таблица № 2. Списък с регистрирани наводнения, случили се в периода 2011-2019 г. на територията на община Добричка	23
Таблица № 3. Оценка на риска от наводнения	33
Таблица № 4. Население в община Добричка към 31.12.2020 г.	42
Таблица № 5. Разпределение на населението по тип селища	42
Таблица № 6. Данни от измервания в пункт „Одърци“ през 2016 г.	44
Таблица № 7. Обекти, подлежащи на контрол по компонент Атмосферен въздух на територията на община Добричка – организирани източници на емисии	48
Таблица № 8. Повърхностни водни тела на територията на община Добричка	58
Таблица № 9. Химично състояние на подземните водни тела	66
Таблица № 10. Количествено състояние на подземните водни тела	67
Таблица № 11. Санитарно-охранителни зони	74
Таблица № 12. Защитени зони на територията на община Добричка.....	77
Таблица № 13. Генерирани годишни количества битови отпадъци в община Добричка за периода 2015-2020 г. в тонове.....	82
Таблица № 14. Разделно събрани отпадъци в община Добричка за периода 2015-2020 г. в тонове	82
Таблица № 15. Морфологичен състав на генерираните битови отпадъци – смесени и разделно събрани – средно за общината за 2019 г.	83
Таблица № 16. Генерирани опасни отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2018* г. (съгласно данни, подадени към ИАОС)	84
Таблица № 17. Генерирани строителни отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2020 г. (съгласно данни, подадени към НСИ).....	85
Таблица № 18. Генерирани строителни отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2020 г.	86
Таблица № 19. Генерирани производствени отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2020* г. (съгласно данни, подадени към ИАОС).....	87
Таблица № 20. Разпределение на основните видове територии в община Добричка	95
Таблица № 21. Промислени източници на шум в околната среда.....	125
Таблица № 22. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за периода 2014-2019 г. по групи предприятия според заетите в тях лица, на община Добричка	148
Таблица № 23. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за 2019 г. по икономически дейности, на община Добричка.....	149
Таблица № 24. Финансова информация за дейностите по опазване на околната среда на община Добричка за периода 2014-2020 г.	153
Таблица № 25. План за действие на ПООС Добричка 2021-2028 г.	167

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура № 1. Разпределение на групите заинтересованите страни, взели участие в анкетното проучване, проведено в периода юни-август 2021 г. по групи	13
Фигура № 2. Географско положение община Добричка	14
Фигура № 3. Гранични общини на община Добричка	15
Фигура № 4. Хидрометеорологична станция гр. Добрич.....	17
Фигура № 5. Средномесечна температура за община Добричка	18
Фигура № 6. Средномесечен ход на валежите за община Добричка	18
Фигура № 7. Годишна роза на вятъра по посока и честота (%) – Добричка община.....	19
Фигура № 8. Извадка от Геоложката карта на Р България М : 100000 – картен лист Добрич	21
Фигура № 9. Глобални събития от природни бедствия, период 2000-2020 година	41
Фигура № 10. Основни поречия	57
Фигура № 11. Подземни водни тела на територията на Дунавски район за управление на водите – 5 бр. карти.....	62
Фигура № 12. Подземни водни тела на територията на Черноморски район за управление на водите – 3 бр. карти.....	65
Фигура № 13. Учредени СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на територията на община Добричка	74
Фигура № 14. Нитратно уязвими зони	76
Фигура № 15. Карта на действителния риск от ветрова ерозия на територията на община Добричка	97

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

dB	Децибела
NO	Азотен оксид
NO ₂	Азотен диоксид
АИС	Автоматична измервателна станция
БАН	Българска академия на науките
БДДР	Басейнова дирекция „Дунавски район“ (с център Плевен)
БДЗП	Българско дружество за защита на птиците
БДЧР	Басейнова дирекция „Черноморски район“ (с център Варна)
БЕК	Биологичен Елемент за Качество (по РДВ 2000/60/ЕС)
БИОМОН	Мобилно приложение за въвеждане данни от проведен мониторинг (BioMon Mobile)
БО	Битови отпадъци
БПК	Биологична потребност от кислород
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДБ	Държавен бюджет
ДО	Допустимо отклонение
ДОАС „OP SIS“	Диференциална оптична автоматична система „OP SIS“
ДОП	Долен оценъчен праг
ЕО	Екологична оценка
ЕР	Експлоатационен ресурс
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионални развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЗШОС	Закон за защита от шум в околната среда
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПТ	Защитени природни територии
ЗСПЗЗ	Закона за собствеността и ползването на земеделските земи
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда и водите
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПКЗ	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяванията
КПС	Канална помпена станция
КФ	Кохезионен фонд

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

ЛОС	Летливи органични съединения
ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадъчни води
МГПТ	Масов градски пътнически транспорт
МДК	Максимална допустима концентрация
МЕК	Максимална еднократна концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МП	Магнитно поле
МПС	Моторни превозни средства
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МШК	Скала на Медведев, Шпонхоер, Карник
НАСЕМ	Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг
НВ	Неразтворени вещества
НДЕ	Норми за допустими емисии
НЕМ	Национална екологична мрежа
НМ	Национален мониторинг
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
НСМБР	Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие
ОА	Общинска администрация
ОБ	Общински бюджет
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОГП	Общ градоустройствен план
ОП	Обществена поръчка
ОПУО	Общинска програма за управление на отпадъците
ОО	Организация по оползотворяване
ОУП	Общ устройствен план
ОХВ	Опасни химични вещества
ПВТ	Подземно водно тяло
ПООС	Програма за опазване на околната среда
ПОРН	Предварителна оценка на риска от наводнения
ПОУПВП	Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите
ПС	Помпена станция
ПУО	Програма за управление на отпадъците
РВ	Разрешително за водоползване
РДНО	Регионално депо за неопасни отпадъци
СБР	Специализирана болница за рехабилитация
СГС	Средна годишна стойност
СК	Средна концентрация
СКОС	Стандарт за качеството на околната среда
ТБО	Твърди битови отпадъци / Такса битови отпадъци
ТК	Тръбен кладенец
ШК	Шахтов кладенец

ВЪВЕДЕНИЕ

ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за опазване на околната среда (ПООС) на община Добричка обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общините в съответствие с нормативните документи по опазване на околната среда.

ПООС е разработена за период, който съвпада с периода на действие на Плана за интегрирано развитие на община Добричка 2021-2028 г. и подлежи на евентуална актуализация при всяка значима промяна на екологичното законодателство или в приоритетите на региона/общината.

ПООС отговоря на нарастващата необходимост опазването и подобряването на качеството на околната среда да се разглежда като един от стълбовете на устойчивото развитие, съвместно с икономическото и социалното развитие. Програмата очертава цели и действия, насочени към опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната в контекста на устойчивото развитие.

Програмата за опазване на околната среда се основава на концепцията, че **предотвратяването на отрицателните изменения на екосистемите и нарушаването на техните функции в следствие на антропогенни въздействия е ключов фактор за постигане на глобалната цел на политиката по устойчиво развитие** – подобряване на качеството на живот и благосъстоянието на настоящото и бъдещите поколения посредством създаването на устойчиви общности, способни да управляват и използват ефективно ресурсите и да развиват екологичния и социалния потенциал на икономиката, както и да осигуряват просперитет, опазване на околната среда и социално сближаване. В този смисъл ПООС цели не само по-устойчива околна среда, но и по-добро качество на живот.

Тя е продължение на Общинската програма за опазване на околната среда за периода 2015-2020 година.

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за опазване на околната среда на община Добричка е изготвена в съответствие с:

- ✓ чл. 79, т. 1 от Закона за опазване на околната среда;
- ✓ т. 8 от чл. 17, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), според която „Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси“;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

✓ Указанията на Министерство на околната среда и водите относно структурата и съдържанието на общинските програми за опазване на околната среда.

При разработване на ПООС, органите на местното самоуправление се ръководят и от указания на министъра на околната среда и водите. Териториалните административни звена към съответните министерства и държавни агенции, които събират и разполагат с информация за околната среда, подпомагат разработването на програмата чрез участие на свои експерти и предоставяне на информация. При разработването, допълването и актуализирането на програмата се привличат и представители на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации.

ПООС е изготвена в тясно съответствие с принципите на Националната стратегия за околна среда (НСОС), която се разработва за период от 10 години и се приема от Народното събрание по предложение на Министерския съвет (чл. 76, ЗООС). В допълнение на основния национален стратегически документ в областта на околната среда, се разработват и приемат и други национални планове и програми по компоненти на околната среда и фактори, които им въздействат. Те се основават на принципите, целите и приоритетите на Националната стратегия за околна среда и са в съответствие с изискванията на специалните закони за околната среда. При разработката на програмата са използвани и следните **стратегически документи**:

- ✓ Национална стратегия за околна среда (НСОС) 2009-2018 г.;
- ✓ Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.;
- ✓ Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
- ✓ Актуализиран Национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в България 2012-2020 г.;
- ✓ Трети Национален план за действие по изменение на климата;
- ✓ Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- ✓ Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018-2024 г.), приета с Решение № 334 на Министерския съвет от 07.06.2019 г.;
- ✓ Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (2020-2030 г.), приета с Решение № 541 на Министерския съвет от 13.09.2019 г.;
- ✓ Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор (НСУРВС) в Република България;
- ✓ Национална Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020-2030 г.);
- ✓ Национална Програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Р България (актуализация за програмен период 2014-2020 г.);
- ✓ Общинска програма за опазване на околната среда на община Добричка за периода 2015-2020 година;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

- ✓ Общински план за развитие на община Добричка за периода 2014-2020 г.;
- ✓ Справки, годишни доклади и отчети на Община Добричка.

Други използвани *источници на информация* са както следва:

- ✓ Официални данни и статистическа информация от ТСБ – гр. Добрич, ДБТ – гр. Добрич; ОДЗ – гр. Добрич, РИОСВ - Варна, Басейнова дирекция „Дунавски район“, Басейнова дирекция „Черноморски район“, ИАОС, РЗИ-Добрич, РДГ-гр. Варна и други;
- ✓ Информация, предоставена от дирекциите и отделите на общинска администрация;
- ✓ Относителите и приложими нормативни и поднормативни актове;
- ✓ Интернет сайтове и портали: Официален сайт на Община Добричка, НСИ, МОСВ, ИАОС и други.

ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

Националната стратегия за околна среда и общинските програми за околна среда са средство за постигане целите на закона и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда, регламентирани в Закона за опазване на околната среда, а именно:

✓ Устойчиво развитие

Устойчивото развитие се дефинира като развитие, което „посреща потребностите на настоящото поколение, без да е в ущърб на възможността бъдещите поколения да посрещнат собствените си нужди“. То се постига посредством осъществяването на политики, при които се хармонизират и интегрират икономическото, социалното развитие и опазването на околната среда. Тази концепция предполага устойчив икономически ръст, намаляване на бедността, справедливо разпределение на националното богатство, подобряване на общественото здраве и качеството на живот, като същевременно се намалява замърсяването на околната среда, предотвратяват се бъдещи замърсявания и се съхранява биологичното разнообразие.

✓ Опазване на природните ресурси

Постигането на целите на устойчивото развитие изисква съблюдаването на принципа за устойчиво използване на природните ресурси и принципа на заменяемост. Природните ресурси следва да се използват при условия и по начини, при които да се съхраняват екосистемите и присъщото им минерално, биологично и ландшафтно разнообразие.

Моделите на потребление на възобновяеми ресурси следва да гарантират тяхното непрекъснато и ефективно обновяване, както и запазване и подобряване на качеството им.

Невъзобновяемите ресурси следва да се използват рационално и разумно, включително и като бъдат налагани ограничения върху използването на стратегически и редки природни ресурси и тяхната замяна в потреблението с алтернативни ресурси и синтетични материали.

✓ Принцип на превенцията и предпазливостта

Необходимо е да се даде предимство на предотвратяването на замърсяванията за сметка на отстраняването на екологичните щети, причинени от тях. Дейности, които съгласно

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

принципа на предпазливостта представляват потенциална заплаха за околната среда и човешкото здраве, следва да се избягват.

Всяка една дейност трябва да се планира и осъществява така, че:

- да причинява минимални изменения на околната среда;
- да създава най-малък риск за околната среда и човешкото здраве;
- да се редуцира до възможния минимум използването на суровини и енергия при производството, дистрибуцията и потреблението на стоки и материали;
- да осигурява възможности за рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, генерирани от потреблението на продуктите;
- да се предотвратяват и ограничават отрицателните ефекти върху околната среда още при източника на замърсяване.

Принципът на предпазливостта се прилага посредством оценка на въздействието върху околната среда и използване на най-добрите налични технологии. Липсата на сигурни научни данни не следва да бъде възприемана като основание за непредприемане на мерки за предотвратяване на деградацията на околната среда в случаи на потенциални или съществуващи въздействия върху нея.

✓ **Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики**

Според този принцип е необходимо изискванията за опазване на околната среда да бъдат интегрирани в секторните политики и в политиките на национално, регионално и местно равнище. На ниво община спазването и прилагането на този принцип изисква разработването, приемането и прилагането на различни концепции, стратегии, планове и програми за регионално развитие, за развитие на икономиката или на отделни нейни отрасли и сектори (транспорт, енергетика, строителство, селско стопанство, туризъм, промишленост, образование и други) на местно равнище (но съобразени с предвижданията на национално и регионално равнище) да осигуряват интегрирано опазване на околната среда в съответствие с принципите и целите на закона и Националната стратегия за околна среда.

✓ **Субсидиарност на политиките**

Този принцип се основава на децентрализиране на процеса на вземане на решения. Необходимо е все повече компетенции и отговорности да бъдат трансферирани в посока от централно към регионално и местно равнище. Органите на регионалното и местното управление са по-близо до проблемите и в някои случаи до правилните решения за справянето с тях.

✓ **Замърсителят плаща за причинените вреди**

Замърсителят заплаща глоби и такси, ако извършваните от него дейности причиняват или могат да причинят натиск върху околната среда, или ако произвежда, използва или търгува със суровини, полуфабрикати и готови продукти, съдържащи материали, увреждащи околната среда. Замърсителят трябва да поеме екологичните разходи за предприемане на превантивни мерки, ако в резултат на дейността му е възникнала

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

непосредствена заплаха за екологични щети, както и за оздравителни мерки при настъпване на екологични щети.

✓ **Прилагане на чисти технологии**

Необходимо е да се насърчава въвеждането на „чисти технологии“ и постепенно да се преустановява използването на технологии, които причиняват вредни въздействия върху околната среда. Следва да се прилагат „най-добри налични техники“ в индустрията и енергетиката по смисъла на Директива 96/61/ЕС за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, както и „добри земеделски практики“ в селското стопанство, съгласно дефиницията на Организацията за прехрана и земеделие на ООН (FAO).

✓ **Използване на икономически инструменти за опазване и подобряване състоянието на околната среда**

Икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика е необходимо да включват стимули за въвеждане на съобразени с опазването на околната среда технологии, иновации, дейности и практики, и да предвиждат постепенно премахване на субсидии, които подкрепят дейности, причиняващи вредни въздействия върху околната среда.

✓ **Потребителят плаща**

Всеки, който ползва природни ресурси и услуги, следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им.

✓ **Споделена отговорност**

Всички страни, които носят отговорност за замърсяване на околната среда, трябва да участват в разрешаването на възникналите екологични проблеми.

✓ **Достъп до информация за околната среда**

Компетентните органи следва да предоставят на обществеността информация за околната среда. Всеки има право на достъп до наличната информация за околна среда, без да е необходимо да доказва конкретен интерес.

✓ **Участие на обществеността във вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда**

На обществеността следва да бъде осигурена възможност да участва в процеса на вземането на решения за околната среда, както и да ѝ бъде осигурен ефективен достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за опазване на околната среда си поставя няколко основни цели:

- ✓ да идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на община Добричка, да установи причините и да предложи решения и действия за тяхното преодоляване;
- ✓ да насърчи и обезпечи разумното използване на територията на общината за развитие на икономическия потенциал;
- ✓ да открий приоритетите в разглежданата област;
- ✓ да обедини усилията на общинските органи, държавните институции, населението,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

НПО и бизнеса на територията на общината за решаване на съществуващите проблеми;

✓ да аргументира мерките и проектите на общината, които тя ще предложи за финансиране;

✓ да използва оптимално ограничените финансови и човешки ресурси, като ги съсредоточи за решаване на най-приоритетните проблеми.

Програмата се приема от общинския съвет, който контролира и изпълнението ѝ. По предложение на кмета на общината ежегодно с приемането на общинския бюджет се определят средства за изпълнение на приоритетни екологични проекти и дейности, включени в общинската програма за опазване на околната среда. Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на Програмата за околна среда, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализиране. Отчетът за изпълнението на програмата се представя за информация в РИОСВ.

ПООС е динамичен и отворен документ. Тя ще бъде периодично допълвана и/или променяна съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и други фактори със стратегическо значение. Основният използван апарат в разработката е стратегическо планиране, почиващо на SWOT анализ.

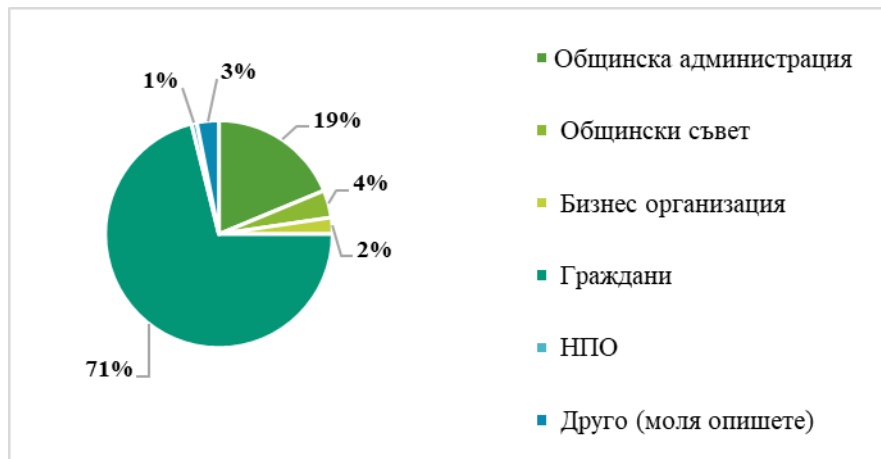
Програмата за опазване на околната среда прилага комплексна система от административни и икономически мерки за регулиране екологичното поведение на стопанските субекти и населението в общината. Програмата цели да формира правилно екологично поведение на населението, селскостопанските производители и стопанските субекти, да осигури разумен баланс между административните и пазарно-ориентираните икономически регулатори, като в максимална степен използва представения интегриран подход за координация и взаимодействие на структури, ресурси и усилия.

ОПРЕДЕЛЯНЕ И ВЪВЛИЧАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Процесът на определяне и въвличане на заинтересованите страни при разработване на ПООС премина през няколко стъпки. Първоначално бе **проведено анкетно проучване** сред следните целеви групи: представители на общинска администрация, представители на общински съвет, бизнес организации, граждани, неправителствени организации и други заинтересовани страни. В резултат на анкетното проучване бяха отчетени основни проблеми в състоянието на общината. Поставени са цели за развитие и мерки, които отчитат проблемите на общината и на основата на силните характеристики и възможностите ограничават слабите страни.

Проучването бе осъществено през периода юни-август 2021 г. и бе публично обявено на сайта на Община Добричка и разпространено посредством онлайн платформа за електронно попълване на следния линк <https://forms.gle/2GRfGgcwPxs1AEsp7>. На фигура 1 са представени съотношенията по групи.

Фигура № 1. Разпределение на групите заинтересованите страни, взели участие в анкетното проучване, проведено в периода юни-август 2021 г. по групи¹

Източник: Собствени изчисления

Представените данни от фигурата показват, че ядрото на изследването е базирано на мнението на гражданите. В Приложение № 1 към програмата са представени подробно резултатите от проведеното анкетно проучване.

В изпълнение на втора стъпка от процеса на въвличане на заинтересованите страни ПООС бе съгласувана с представители на Добричка общинска администрация.

Третата стъпка бе предаване на документа в РИОСВ-Варна за съгласуване. След изтичане на едномесечния срок за съгласуване, ПООС бе одобрена с издаденото от РИОСВ-Варна Решение № ВА-63/ЕО/2022 г.

В изпълнение на четвърта стъпка Програмата за опазване на околната среда на община Добричка бе публикувана на официалния сайт на общината <https://dobrichka.bg/> за съгласуване със заинтересованите страни.

След като проектът на Програмата за опазване на околната среда на община Добричка бе съгласуван с представителите на общинска администрация, с РИОСВ-Варна, както и със заинтересованите страни, документът бе внесен за приемане в Добрички Общински съвет и одобрен с Решение №786 по Протокол № 44/29.06.2022 г.

¹ Източник: Собствено анкетно проучване сред жителите и заинтересованите страни на община Добричка, проведено в периода юни-август месец 2021 г.

1. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1.1. ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКИ И ТЕРИТОРИАЛНО-АДМИНИСТРАТИВНИ ДАННИ ЗА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

1.1.1. Географско положение на общината и съседни общини

Община Добричка се намира в Североизточен район от ниво 2, област Добрич. На запад граничи с община Тервел, на север – с община Крушари, на североизток с община Генерал Тошево, на изток с община Балчик, а на юг с общините Вълчи дол и Аксаково (област Варна). На практика, в област Добрич общината не граничи само с общините Каварна и Шабла, като същевременно „обгръща“ от всички страни градската община Добрич.

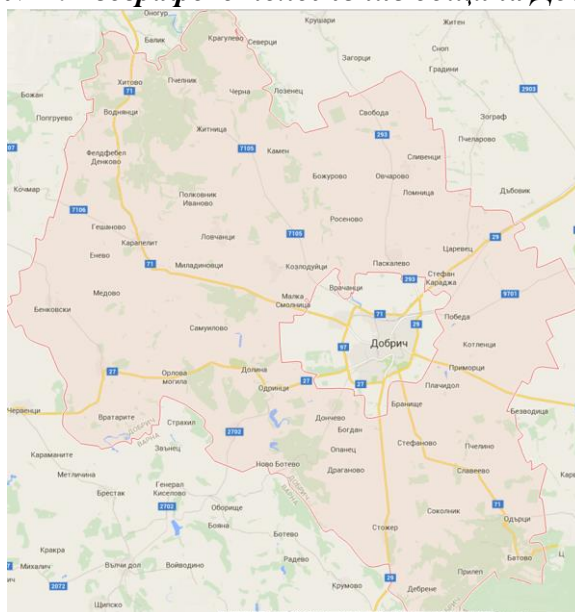
Селищната мрежа на община Добричка включва 68 населени места, които, предвид равнинния релеф, са дисперсно разположени около град Добрич. Селищата се намират в непосредствена близост едно до друго, на места се струпват села, намиращи се на 2-3 километра разстояние. Тази географска близост е предпоставка за прякото взаимодействие и тясната обвързаност на населените места по отношение на социални, образователни, културни, икономически функции. В общината липсват изявени вторични центрове на развитие, което е причина за съсредоточаване на административни, икономически и транспортни функции в град Добрич.

Административно-териториалното устройство на общината е нетрадиционно - няма административен център. Администрацията ѝ се намира в областния център – град Добрич, който е самостоятелна община.

Площта на община Добричка е 1 296.163 кв. км., като се определя като най-голямата в областта и една от най-големите в страната.

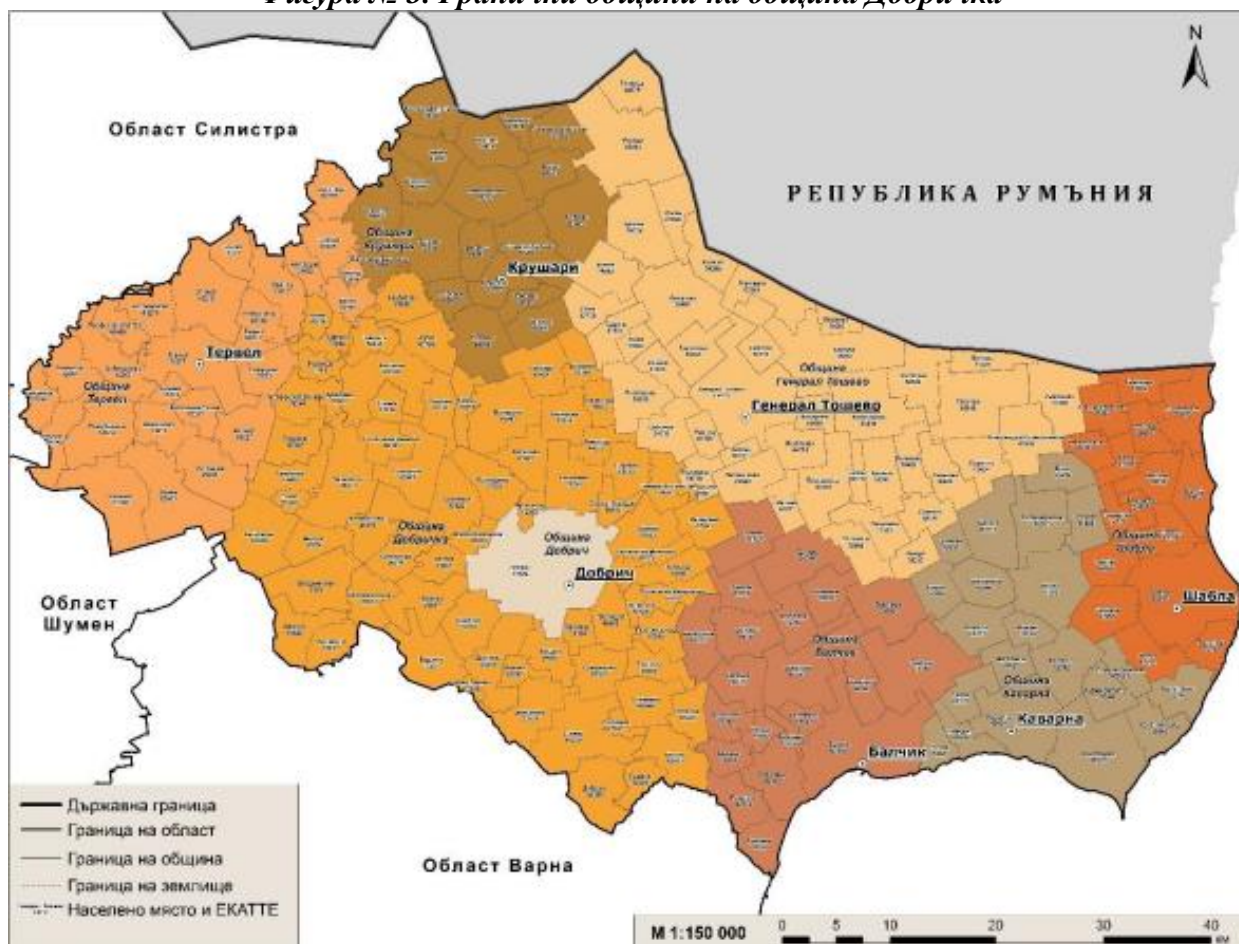
Общините, с които граничи, са: Добрич, Балчик, Генерал Тошево, Тервел, Крушари, Аксаково и Вълчи дол.

Фигура № 2. Географско положение община Добричка

Източник: google.maps

Фигура № 3. Гранични общини на община Добричка

Източник: ГИС ОПРГТ Добрич

1.1.2. Релеф

Територията на общината заема южната, по-висока част от Долнодунавската низина. Разположена е в нейната източна подобласт, която има ясно изразен хълмисто-платовиден характер и представлява плоско плато, дълбоко нарязано от каньоновидните долини на Дунавските притоци. Землището на общината попада в Южна Добруджа. От геоморфоложка гледна точка, тя е с нисък пластово-денудационен и акумулационен релеф. Широко разпространение има покритият карст, погребан от льосовидни образувания.

Средната надморска височина на общината е около 240 м.

Основните релефни форми в района са:

✓ Добруджанско плато

Добруджанското плато е плато в Североизточна България, Източната Дунавска равнина, области Добрич и Варна, заемащо източната част от историко-географската област Добруджа.

Цялото Добруджанско плато е с лек наклон на изток и североизток. На запад и югозапад е разчленено от каньоновидни долини, а на северозапад и изток – от суходолия. Изградено е

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

от долнокредни и терциерни (сарматски) варовици и песъчливи мергелни плоско наслени пластове, припокрити по вододелите от лъсови наслаги с мощност до 30 – 40 м. На юг лъсовата покривка е разкъсана, изтънява до 5 – 10 м и прехождат в лъсови образувания. По вододелите има фосилизирани карстови форми.

За платото са характерни голямото количество от подземни води. Реките са маловодни с пороен характер, като на север долините им се превръщат в каньоновидни суходолия. Главна река е Суха река с притоците си Карамандере и Добричка река на запад, а на изток – Шабленска река.

✓ **Източната Дунавска равнина** е най-голямата и най-високата част на Дунавската равнина в Северна България и обхваща изцяло областите Разград, Силистра и Добрич и частично областите Русе (без югозападната част), Велико Търново (само части от Община Стражица), Търговище (северната част), Шумен (северната по-голяма част) и Варна (северната по-голяма част).

✓ **Добруджанската подобласт** с хълмистия си дълбоко разчленен релеф се простира на север и северозапад до река Дунав и границата ни с Румъния, на юг до Лудогорието и на изток до Черно море. освен това към Добруджанската подобласт се причислява алувиалната повърхнина на Побрежието и другите алувиални крайдунавски низини.

1.1.3. Климат

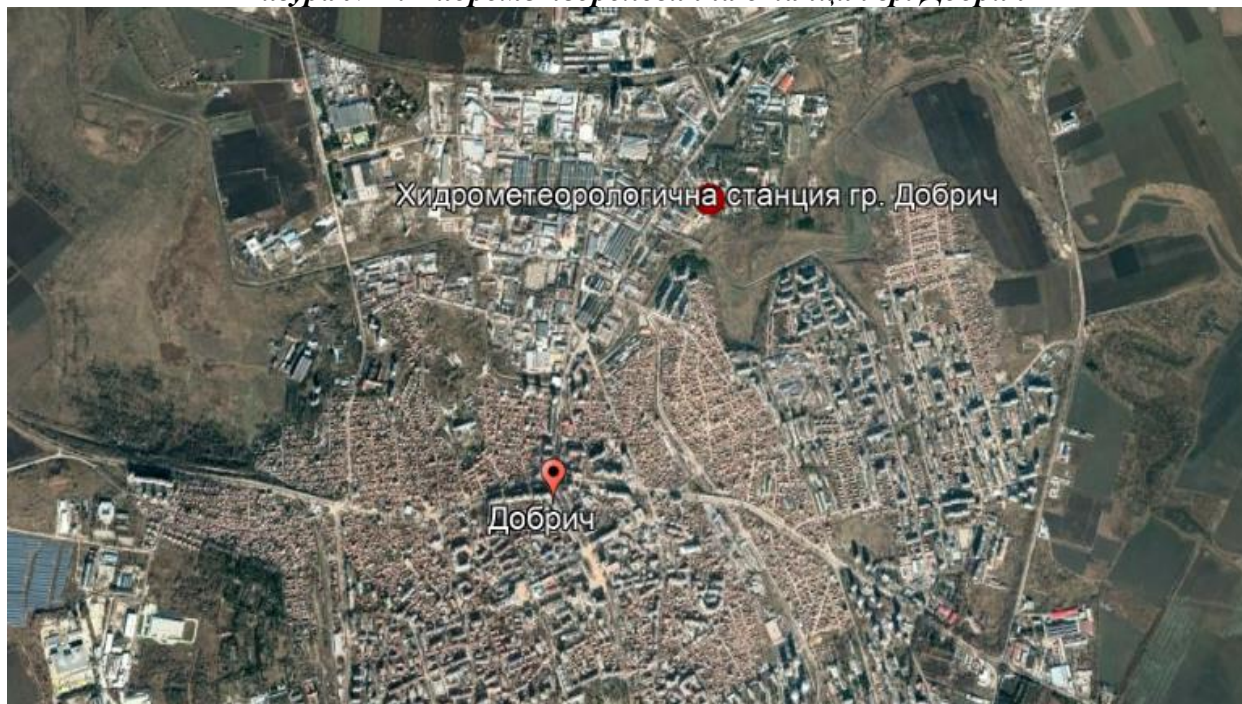
Съгласно климатичното райониране на Република България, община Добричка попада в Европейската континентална климатична област, в зоната на Черноморската климатична подобласт - климатът в общината е умерено континентален с характерни студени зими и горещи лета.

Разгледаните по-долу климатични елементи са съгласно обобщени данни на НИМХ-БАН и Климатичен справочник за Р България (Приложение 12 - 2, 3, 4). в т.ч. и метеорологични условия, водещи до повишени концентрации за замърсители в атмосферата.

На територията на община Добричка наблюдението на основните климатични елементи и процеси в атмосферата се осъществява от Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ) при БАН гр. София. Представените тук данни за климата са по обобщени данни на НИМХ-БАН и Климатичен справочник за Р България (Приложение 12 - 2, 3, 4).

Хидрометеорологичната станция гр. Добрич е позиционирана на обособена площадка в чертите на града и в нея се извършва наблюдение на основните климатичните елементи (температура в момента на наблюдението, екстремни температури за денонощието, точка на оросяване, далечина на видимост, атмосферно налягане, облачност, количество на валежите, мъгли, вятър, сняг) и т.н., измерени в стандартизирани климатични срокове (7, 14 и 21 ч.), спрямо стандартизирано положение на слънцето (уеднаквени за всички измервателни станции на НИМХ-БАН).

Фигура № 4. Хидрометеорологична станция гр. Добрич

Източник: <https://earth.google.com>

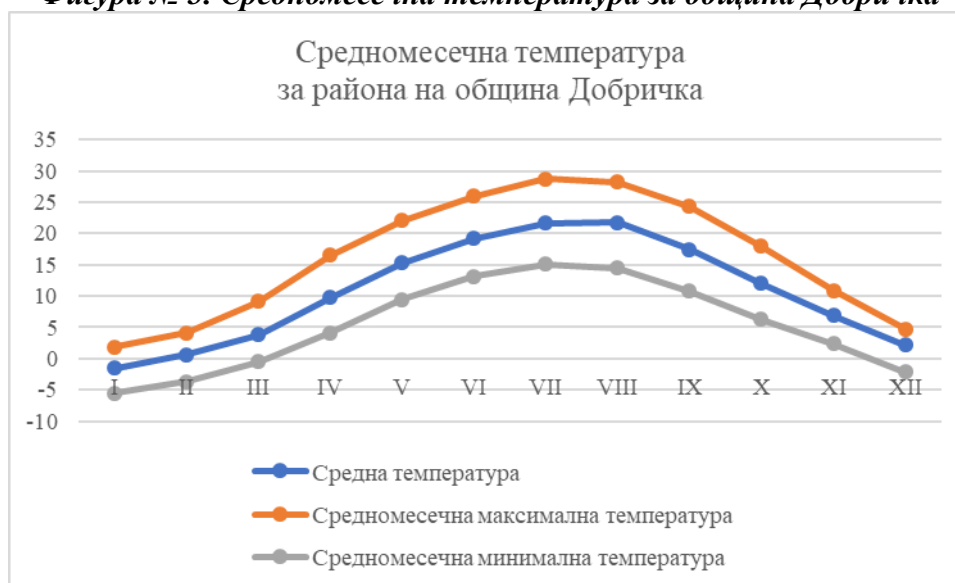
Регистрираните измервания от Хидрометеорологична станция гр. Добрич се изпращат в централния диспечерски пункт на Секция „Климатология и метеорологични бази данни“ при НИМХ гр. София, където данните за времето в България от всички станции на НИМХ-БАН се архивират.

Температура

Районът принадлежи към Източния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина, Лудогорски-Добруджански район от умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско континенталната климатична област. Континенталният характер на климата е смекчен и до известна степен се доближава до климата на Северното Черноморие. Зимата е сравнително мека с преобладаващи валежи от сняг. Пролетта е относително хладна, което се дължи на честите североизточни нахлувания на по-хладен въздух. Лятото не е много горещо и се характеризира с най-много валежи. Есента е малко по-топла от пролетта и е сезон с най-много засушавания.

Средната годишна температура е 10.7°C. Годишния ход на температурата има минимум през януари и максимум през юли. Най-ниска е средната температура на въздуха през януари +1.2 С, а най-високата е за юли +22.6.

Фигура № 5. Средномесечна температура за община Добричка

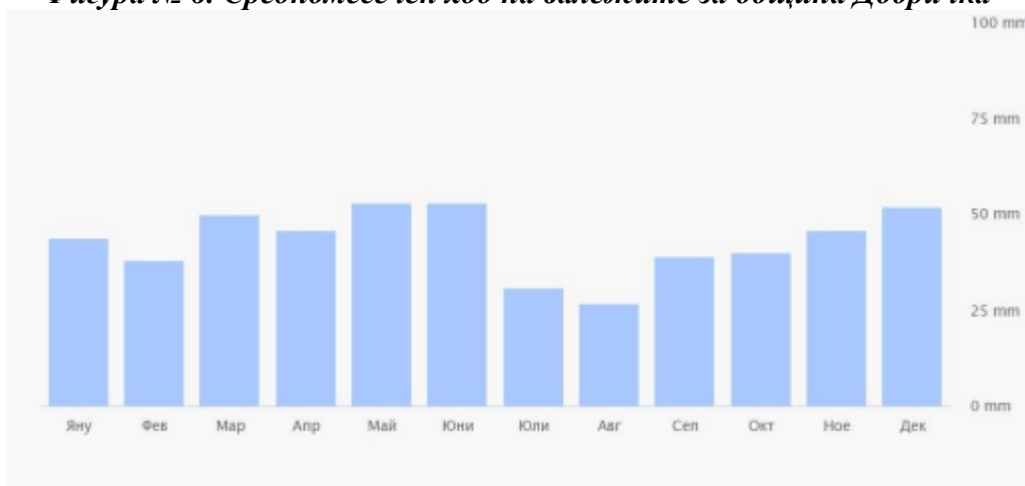

Източник: Климатичен справочник за Р България (МС Крушари)

Валежи

Средногодишното количество на валежите е ниско – 510 мм средногодишно, като през пролетта и лятото падат около 56% от валежите. Най-малко са валежите през зимата – около 20% от годишното валежно количество.

Фигура № 6. Средномесечен ход на валежите за община Добричка

Източник: Климатичен справочник за Р България (МС Крушари)

Мъгли

Средногодишният брой на дните с мъгла е 50-60. Те най-често се проявяват през студеното полугодие – октомври-март месец, когато се случват 75% от средногодишния брой на дните с мъгли. Най-слабо проявление имат мъглите през летния период – юни, юли и август, средно по два дни в месеца.

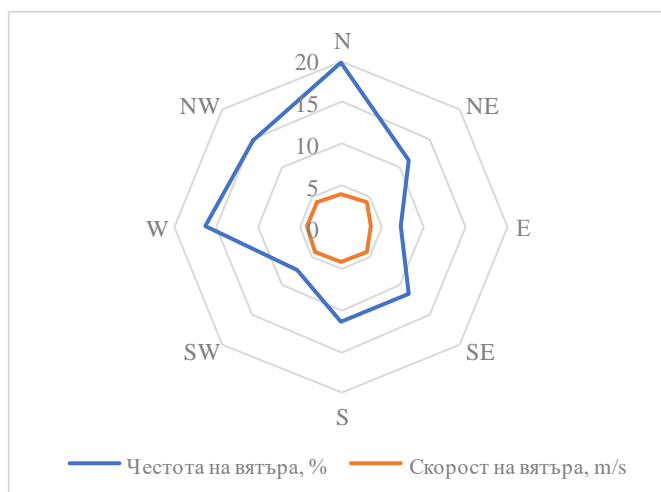
Облачност

Облачността в района има максимум през зимните месеци (среден бал 6,7), с намаляваща слънчева радиация до 70%.

Вятър

На фигура 7 е представена годишната роза на вятъра по посока и честота за МС Тервел. В Климатичен справочник за Р България, том IV, Вятър няма публикувани данни за МС Крушари.

Фигура № 7. Годишна роза на вятъра по посока и честота (%) – Добричка община

Източник: Климатичен справочник за Р България (МС Тервел)

Видно от фигурата, в района на общината преобладаващите ветрове са с посока север-северозапад. Скоростта на ветровете се движи от 3,7 м/сек до 4,3 м/сек. с 21,3% на тихо време - характерни за района са умерените и силните ветрове.

Таблица № 1. Честота на вятъра по посока (%) и тихо време (%) по месеци и средно годишно (МС Тервел)

ЧЕСТОТА НА ВЯТЪРА ПО ПОСОКА (%) и ТИХО (%)													
Посока	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ср.год.
N	23,6	22,3	25,6	15,7	15,7	14,4	17,1	18,1	20,4	20,1	21,6	23,2	19,8
NE	8,4	12,0	13,0	13,0	13,5	10,8	10,3	8,7	10,8	13,8	11,6	10,1	11,4
E	6,4	4,9	8,3	11,1	8,7	6,5	7,9	6,3	8,3	6,3	7,2	6,2	7,3
SE	8,9	6,1	9,6	14,2	15,8	11,6	9,0	14,3	13,5	12,5	12,8	9,3	11,5
S	8,1	13,1	12,8	11,8	10,7	11,1	9,8	9,2	11,7	13,5	10,9	13,2	11,3
SW	8,7	7,9	5,9	8,0	7,0	7,5	5,1	7,0	6,6	9,6	7,7	7,8	7,4
W	19,3	15,5	14,0	15,0	17,1	20,5	20,8	19,2	13,6	11,9	14,2	15,8	16,4
NW	16,6	18,1	10,9	11,2	11,5	17,5	19,9	17,1	15,0	12,2	14,0	14,3	14,9
ТИХО	19,4	14,7	12,6	13,6	16,9	21,9	24,8	30,6	28,1	31,3	21,1	24,1	21,3

Източник: Климатичен справочник за Р България (МС Тервел)

Средногодишната честота на дните с по-силен вятър - над 5m/s, който предизвиква високо ниво на турбуленция и ефективно разсейва замърсителите, са 20.3%. Случаите на тихо време са малко под 25%, което е благоприятно за разсейване на замърсителите.

Изводи: В резултат на анализа на климатичните фактори по различни източници могат да се направят следните изводи:

- ✓ Климатът на община Добричка е умереноконтинентален с характерни студени зими и горещи лета;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2021 – 2028 г.

- ✓ Средната денонощна температура на въздуха в района преминава 0°C за зимните месеци, с изключение на месец януари;
- ✓ Средногодишните валежите са около 510 мм. с изразен пролетно-летен максимум;
- ✓ Преобладаващи посоки на ветровете в района са северните и северозападните.

1.1.4. Инженерно-геоложки и хидрогеоложки условия и полезни изкопаеми

Територията на община Добричка и районът около нея в структурно отношение попадат в Мизийската платформа.

Според геоложката карта на Р България М 1 : 100000 – картен лист Добрич (Фиг. 8) на повърхността около и в населените места на община Добричка се разкриват отложения на:

- ✓ Еолични образувания – глинест льос (eQ_p^{2-3});
- ✓ Делувиални образувания – слабо заоблени скални късове, примесени с пясъчливо-глинест материал (dQh);
- ✓ Алувиални образувания – руслови и от заливните тераси (aQh);
- ✓ Одърска свита (odN_1^s);
- ✓ Франгенска свита - пясъци (frN_1^s);
- ✓ Карапелитска свита – органогенни варовици (krN_1^l);
- ✓ Ботевски член на Галатската свита – пясъчници и пясъчливи варовици (g/bN_1^{kg});
- ✓ Разградска свита на геоложки профил I-II, в с-21, заедно с Русенска свита – глинести варовици и мергели (rk_1^{x-ap});
- ✓ Каспичанска свита – варовици (krK_1^{bs-v});

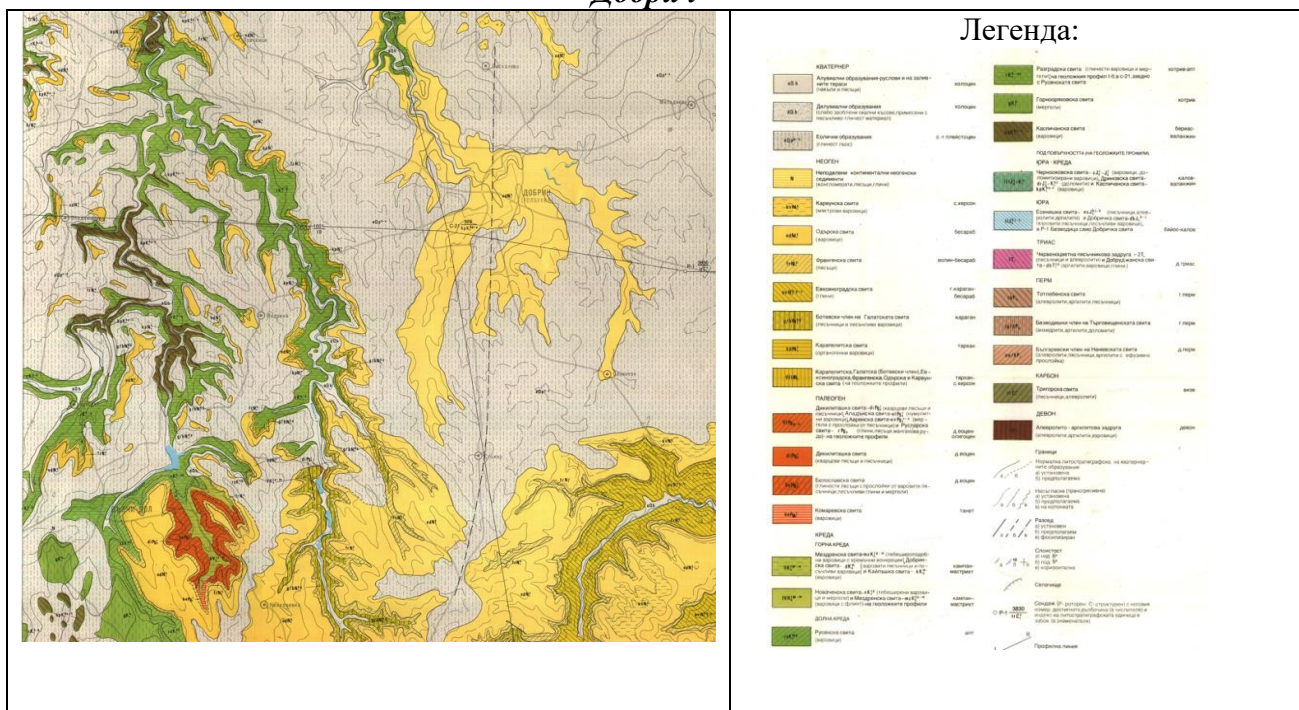
Геоложката основа е представена от отложения с кватернерна, неогенска и кредна възраст.

Минерално разнообразие (Природни подземни богатства)

Към днешна дата според Националния концесионен регистър на територията на община Добричка няма издадени концесии за добив на природни богатства.

В пределите на община Добричка се разкриват полезни изкопаеми единствено от неруден произход.

Фигура № 8. Извадка от Геоложката карта на Р България М : 100000 – картен лист Добрич

Източник: Геоложката карта на Р България М : 100 000

1.1.5. Риск и изменение на климата

Наводненията остават най-значимото природно бедствие за България, като последица от климатичните промени. Отчетено е, че те са нанесли най-големи щети, следвани от свлачища, засушавания и пожари, бури, вихрушки, земетресения (НСИ, 2018).

Според данните от EM-DAT (The International Disaster Database – Centre for Research on the Epidemiology of Disasters-CRED), през годините България е била засегната предимно от наводнения, екстремни температури, бури, пожари и земетресения.

Прегледът на възникналите бедствия показва, че голяма част от тях са причинени вследствие на природни явления. В тази връзка е необходимо да се отчетат резултатите от извършените проучвания, според които средната годишна температура на въздуха в България, през последните две десетилетия (1988-2011 г.) се е повишила средно с 1,3°C в сравнение с тази от периода 1961-1990 г. Установени са и значителни вариации в количеството на валежите през отделните години за периода 1988-2011 г.

Промени се наблюдават и в максималните денонощни валежи, като всички тези резултати показват тенденция към повишаване на риска от свързаните с тях бедствия.

Прогнозираните промени в температурите и валежите показват, че в зависимост от използвания сценарий, средната температура на въздуха в страната ще нарасне към 2082-2100 г. спрямо нормата от 1961-1990 г. с от 2 до 7°C. Според прогнозите се очаква намаление на средногодишните валежи в рамките на 10-20% към края на века, както и увеличаване на броя и интензивността на сухи и горещи периоди през лятото.

В допълнение, скорошна оценка на риска от свързани с климатичните промени природни бедствия, извършена в рамките на проекта FP7 ENHANCE, показва, че Европа може да бъде изправена пред непрекъснато нарастване на свързаните с климата опасности. Резултатите, които се базират на набор от симулации на регионални климатични модели за три прогнозни периода (2020 г., 2050 г., 2080 г.), обхващат седем опасности свързани с климата: топли вълни, студени вълни, суши, горски пожари, речни наводнения, крайбрежни наводнения и бури. Според направената оценка в доклад на Европейската агенция по околна среда (EEA Report No 1/2017 Climate change, impacts and vulnerability in Europe 2016: An indicator-based report), до 2080 г. огромни райони в редица европейски страни, сред които и България, ще бъдат обект на увеличаване на вероятността от възникване на опасност от най-малко 20% при три или дори четири от разгледаните седем опасности.

Нанесените щети са показател, че обществото все още не е достатъчно защитено и подготвено да се противопостави на подобни рискове. В този смисъл, вкл. и съгласно Доклад за България за 2019 г., фокусът е върху изграждането на цялостна система за справяне с риска от бедствия, ориентирана по-скоро към превенцията и предотвратяването на тези рискове. Повишената честота на екстремните климатични явления засяга социално-икономическите и природните системи. Оценяването на икономическите разходи от изменението на климата е предизвикателство за отделните сектори, като проучванията показват, че тези разходи могат да бъдат високи дори при незначителни изменения. Ключов хоризонтален проблем за всички сектори е уязвимостта към екстремни метеорологични явления и необходимостта от развиване на устойчивост и готовност чрез цялостно управление и предотвратяване на риска от бедствия.

В изпълнение на ангажиментите по РДВ и Директива 2007/60/ЕО, България прилага дългосрочно планиране за намаляване на риска от наводнения, като е разработила ПУРН за четирите района на басейново управление.

Община Добричка попада в административния обхват на Басейнова дирекция „Черноморски район“ и Басейнова дирекция „Дунавски район“. Съгласно данни от Актуализация на ПОРН в Черноморски район за басейново управление и ПОРН в Дунавски район за басейново управление – проект, Списък с регистрирани наводнения, случили се в периода 2011-2019 г. на територията на Черноморски и Дунавски район за басейново управление, на територията на общината са регистрирани посочените в Таблица 2 наводнения. В таблица 3 е представена оценката на риска от наводнения и последиците от повтарянето им съгласно ПОРН.

Таблица № 2. Списък с регистрирани наводнения, случили се в периода 2011-2019 г. на територията на община Добричка

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG2_20140619_PFB_005	BG2_20140619_PFB_005_02871	да	не	Батово	Дъждовно наводнение	Естествено преливане на река	Поройно наводнение	-	-
BG2_20161011_PFB_001	BG2_20161011_PFB_001_02871	не	не	Батово	Дъждовно наводнение	Естествено преливане на река	Поройно наводнение	-	Улица „Трета“ - разрушена настилка и основа, нанесени и поражения и на „7-ма“ улица - асфалтова настилка нарушена, нарушен път Батово-Прилеп, Път за хижа Батово, Значителни щети на моста на р. Батово.
BG2_20161011_PFB_001	BG2_20161011_PFB_001_153450	не	не	Одърци	Дъждовно наводнение	Друго	Поройно наводнение	Наводнение вследствие проливни валежи в селскостопанските територии северно от селото и липсата на предпазен поясен канал.	Ниската централна част на селото, в посока север-юг

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_20140527_PFB_001	BG1_20140527_PFB_001_6 7622	не	не	Смолница	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Улица „Осма“ – изронена асфалтовата настилка. Пробив в средната част на язовирната стена. Водите от язовира изтичат в язовир „Смолница 2“ който е в предаварийно състояние.
BG1_20140528_PFB_001	BG1_20140528_PFB_001_23128	не	не	Драганово	Дъждовно наводнение	Естествено преливане на река	Поройно наводнение	-	Улица „Седма“ – изронена трошенокаменна настилка, извлечена е засипката на моста намиращ се на улицата, и са подкопани устоите му. - Улица „Осма“ – изронена трошенокаменна настилка. - Улица „Девета“ – изронена трошенокаменна настилка.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_20140528_PFB_001	BG1_20140528_PFB_001_53597	не	не	Опанец	Дъждовно наводнение	Естествено преливане на река	Поройно наводнение	-	Улица „Втора“ – изронена трошенокаменна настилка. - Улица „Шеста“ – изронена трошенокаменна настилка
BG1_20140605_PFB_001	BG1_20140605_PFB_001_04580	не	не	Богдан	Дъждовно наводнение, Речно наводнение	Естествено преливане на река	Поройно наводнение	-	Улица „Първа“, „Четвърта“, „Осма“, – разрушена и отнесена трошенокаменна настилка от двете страни на водостока. Водостока е затлачен от наноси. - Път DOB2114 - с. Богдан и гр. Добрич, минаващ край сметището – разрушена и отнесена асфалтова настилка

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_20140620_PFB_001	BG1_20140620_PFB_001_06104	да	не	Бранище	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Улица „Втора“ - основна улица в селото. Вследствие на обилни валежи от дъжд - около 110 л. кв. м., по улицата е изронена част от асфалтовата настилка. Засегнато население няма. Затруднено е движението на МПС и селскостопанска техника. - Улица „Пета“ - основна улица в селото. Вследствие на обилни валежи от дъжд - около 110 л. кв. м., по улицата е изронена част от асфалтовата настилка. Засегнато население няма. Затруднено е движението на МПС и селскостопанска техника.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_20140620_PFB_001	BG1_20140620_PFB_001_39242	да	не	Крагулево	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Улица „Втора“ - основна улица в селото. Вследствие на обилни валежи от дъжд - около 110 л. кв. м., по улицата е изронена част от асфалтовата настилка и от основата на пътя.
BG1_20140620_PFB_001	BG1_20140620_PFB_001_69242	да	не	Стефаново	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Отводнителен канал. Вследствие на обилни валежи от дъжд - около 110 л. кв. м., е разрушена част от облицовката от балчишки плочи. Плочите са паднали вътре и са извлечени към необлицованата част.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_20140620_PFB_001	BG1_20140620_PFB_001_11421	да	не	Владимирово	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Улица „Първа“ - основна улица в селото. Вследствие на обилни валежи от дъжд - около 110 л. кв. м., по улицата е изронена част от асфалтовата настилка. Подкопани са и плочите по тротоара. Засегнато население няма. Затруднено е движението на пешеходци, МПС и селскостопанска техника. - Улица „Десета“ - основна улица в селото. Вследствие на обилни валежи от дъжд - около 110 л. кв. м., по улицата е изронена част от асфалтовата настилка. Засегнато население няма. Затруднено е движението на пешеходци, МПС и селскостопанска техника.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_201406_20_PFB_001	BG1_201406_20_PFB_001_12262	да	не	Врачанци	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Отнесена стоманена пасарелка вследствие на обилни валежи от дъжд - около 110 л. кв. м.
BG1_20150131_PFB_001	BG1_20150131_PFB_001_04580	не	не	Богдан	Речно наводнение, Дъждовно наводнение	Естествено преливане на река	Поройно наводнение	-	Път DOB2114 - с. Богдан и гр. Добрич, минаващ край сметището – разрушена и отнесена асфалтова настилка
BG1_20150131_PFB_001	BG1_20150131_PFB_001_53597	не	не	Опанец	Речно наводнение, Дъждовно наводнение	Естествено преливане на река	Поройно наводнение	-	Водосток по улица „Шеста“ в с. Опанец. - Улица „Шеста“ – изронена трошенокаменна настилка.
BG1_20150131_PFB_002	BG1_20150131_PFB_002_57550	не	не	Попгригорово	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Улица „Втора“. Пропаднала е част от улицата, разположена в дясната и част, около тръбен водосток.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_2015_0131_PFB_002	BG1_2015_0131_PFB_002_66946	не	не	Славеево	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Тротоар по улица „Първа“ - Улица „Осма“.
BG1_20150201_PFB_003	BG1_20150201_PFB_003_53432	не	не	Одринци	Речно наводнение	Друго	Бавно наводнение	Контролирано изпускане на големи количества вода (максимално 5м ³ /сек) поради опасност от достигане ниво до преливника и преливане неконтролируемо	Река Суха поради недовършена корекция не поема голямото количество вода и прелива в землищата на селата Одринци и Долина
BG1_2016_0410_PFB_001	BG1_2016_0410_PFB_001_03860	не	не	Бенковски	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Общински път DOB 1199, участък „Бенковски – Владимирово“ на км 15+820
BG1_2016_0410_PFB_002	BG1_2016_0410_PFB_002_69242	не	не	Стефаново	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Отводнителен канал на ул. „Първа“
BG1_2016_0410_PFB_002	BG1_2016_0410_PFB_002_56695	не	не	Плачидол	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Отводнителен канал с. Попгригорово

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_20170603_PFB_001	BG1_20170603_PFB_001_43997	не	не	Ловчанци	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	DOB 3093/ П-71 – Миладиновци - Ловчанци/ на км. 3 + 050, землище на село Ловчанци, община Добричка
BG1_20190531_PFB_002	BG1_20190531_PFB_002_43997	не	не	Ловчанци	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Ул. „Двадесет и четвърта“ повреди на асфалтова настилка; Разрушена подпорна стена пред кметството на с. Ловчанци; язовир Полковник Иваново
BG1_20190621_PFB_001	BG1_20190621_PFB_001_57550	не	не	Попгригорово	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	Улица „Втора“ - Улица „Десета“ - Улица „Единадесета“
BG1_20140620_PFB_001	BG1_20140620_PFB_001_69300	да	не	Стожер	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-
BG1_20140620_PFB_001	BG1_20140620_PFB_001_63063	да	не	Росеново	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на местоположение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Населено място	Източник на наводнение	Механизъм на наводнение	Характеристика на наводнение	Описание на наводнението	Описание на засегнатата територия
BG1_2014_0620_Pfb_001	BG1_2014_0620_Pfb_001_05061	да	не	Божурово	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-
BG1_2014_0620_Pfb_001	BG1_2014_0620_Pfb_001_52038	да	не	Ново Ботево	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-
BG1_2014_0620_Pfb_001	BG1_2014_0620_Pfb_001_53432	да	не	Одринци	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-
BG1_2014_0620_Pfb_001	BG1_2014_0620_Pfb_001_31067	да	не	Златия	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-
BG1_2014_0620_Pfb_001	BG1_2014_0620_Pfb_001_36419	да	не	Карапелит	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-
BG1_2014_0620_Pfb_001	BG1_2014_0620_Pfb_001_11781	да	не	Воднянци	Дъждовно наводнение	Подприщване или намаляване нарушаване на проводимостта	Поройно наводнение	-	-

Източник: Актуализация на ПОРН в Черноморски район за басейново управление – проект и ПОРН в Дунавски район за басейново управление – проект

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Таблица № 3. Оценка на риска от наводнения

Идентификатор на събитие	Идентификатор на место положение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Човешко здраве: <i>Човешко здраве</i>	Човешко здраве: <i>Общество</i>	Стопанска дейност: <i>Недвижимо имущество</i>	Стопанска дейност: <i>Инфраструктура</i>	Стопанска дейност: <i>Първичен сектор</i>	Стопанска дейност: <i>Вторичен сектор</i>	Околна среда: <i>Състояние на водните тела</i>	Околна среда: <i>Защитени територии</i>	Околна среда: <i>Замърсяване с опасни вещества</i>	Околна среда: <i>Други неблагоприятни последици върху</i>	Културно наследство: <i>Културни ценности</i>
BG2_201 40619_PFB_005	BG2_201 40619_PFB_005_02 871	да	не	ниска	ниска	средна	средна	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG2_20161 011_PFB_001	BG2_20161 011_PFB_001_02871	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG2_201 61011_PFB_001	BG2_201 61011_PFB_001_53 450	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40527_PFB_001	BG1_201 40527_PFB_001_67 622	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40528_PFB_001	BG1_201 40528_PFB_001_23 128	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Иденти фикатор на събитие	Иденти фикатор на место положение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Човешко здраве: <i>Човешко здраве</i>	Човешко здраве: <i>Общество</i>	Стопанска дейност: <i>Недвижимо имущество</i>	Стопанска дейност: <i>Инфраструктура</i>	Стопанска дейност: Първичен сектор	Стопанска дейност: Вторичен сектор	Околна среда: <i>Състояние на водните тела</i>	Околна среда: <i>Защитени територии</i>	Околна среда: <i>Замърсяване с опасни вещества</i>	Околна среда: <i>Други неблагоприятни последствия върху</i>	Културно наследство: <i>Културни ценности</i>
BG1_201 40528_Pf b_001	BG1_201 40528_Pf b_001_53 597	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40605_Pf b_001	BG1_201 40605_Pf b_001_04 580	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_06 104	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_39 242	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_69 242	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Иденти- фикатор на събитие	Иденти- фикатор на место положение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Човешко здраве: <i>Човешко здраве</i>	Човешко здраве: <i>Общество</i>	Стопанска дейност: <i>Недвижимо имущество</i>	Стопанска дейност: <i>Инфраструктура</i>	Стопанска дейност: Първичен сектор	Стопанска дейност: Вторичен сектор	Околна среда: <i>Състояние на водните тела</i>	Околна среда: <i>Защитени територии</i>	Околна среда: <i>Замърсяване с опасни вещества</i>	Околна среда: <i>Други неблагоприятни последствия върху</i>	Културно наследство: <i>Културни ценности</i>
BG1_201 40620_PFB_001	BG1_201 40620_PFB_001_11 421	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_PFB_001	BG1_201 40620_PFB_001_12 262	да	не	ниска	ниска	ниска	средна	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 50131_PFB_001	BG1_201 50131_PFB_001_04 580	не	не	ниска	ниска	ниска	средна	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 50131_PFB_001	BG1_201 50131_PFB_001_53 597	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 50131_PFB_002	BG1_201 50131_PFB_002_57 550	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Иденти фикатор на събитие	Иденти фикатор на место положение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Човешко здраве: <i>Човешко здраве</i>	Човешко здраве: <i>Общество</i>	Стопанска дейност: <i>Недвижимо имущество</i>	Стопанска дейност: <i>Инфраструктура</i>	Стопанска дейност: Първичен сектор	Стопанска дейност: Вторичен сектор	Околна среда: <i>Състояние на водните тела</i>	Околна среда: <i>Защитени територии</i>	Околна среда: <i>Замърсяване с опасни вещества</i>	Околна среда: <i>Други неблагоприятни последствия върху</i>	Културно наследство: <i>Културни ценности</i>
BG1_201 50131_Pf b_002	BG1_201 50131_Pf b_002_66 946	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 50201_Pf b_003	BG1_201 50201_Pf b_003_53 432	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 60410_Pf b_001	BG1_201 60410_Pf b_001_03 860	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 60410_Pf b_002	BG1_201 60410_Pf b_002_69 242	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 60410_Pf b_002	BG1_201 60410_Pf b_002_56 695	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Иденти-фикатор на събитие	Иденти-фикатор на място положение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Човешко здраве: <i>Човешко здраве</i>	Човешко здраве: <i>Общество</i>	Стопанска дейност: <i>Недвижимо имущество</i>	Стопанска дейност: <i>Инфраструктура</i>	Стопанска дейност: <i>Първичен сектор</i>	Стопанска дейност: <i>Вторичен сектор</i>	Околна среда: <i>Състояние на водните тела</i>	Околна среда: <i>Защитени територии</i>	Околна среда: <i>Замърсяване с опасни вещества</i>	Околна среда: <i>Други неблагоприятни последици върху</i>	Културно наследство: <i>Културни ценности</i>
BG1_201 70603_PFB_001	BG1_201 70603_PFB_001_43 997	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 90531_PFB_002	BG1_201 90531_PFB_002_43 997	не	не	ниска	ниска	ниска	средна	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 90621_PFB_001	BG1_201 90621_PFB_001_57 550	не	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_PFB_001	BG1_201 40620_PFB_001_69 300	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_PFB_001	BG1_201 40620_PFB_001_63 063	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Иденти- фикатор на събитие	Иденти- фикатор на место положение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Човешко здраве: <i>Човешко здраве</i>	Човешко здраве: <i>Общество</i>	Стопанска дейност: <i>Недвижимо имущество</i>	Стопанска дейност: <i>Инфраструктура</i>	Стопанска дейност: Първичен сектор	Стопанска дейност: Вторичен сектор	Околна среда: <i>Състояние на водните тела</i>	Околна среда: <i>Защитени територии</i>	Околна среда: <i>Замърсяване с опасни вещества</i>	Околна среда: <i>Други неблагоприятни последствия върху</i>	Културно наследство: <i>Културни ценности</i>
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_05 061	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_52 038	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_53 432	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_31 067	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска
BG1_201 40620_Pf b_001	BG1_201 40620_Pf b_001_36 419	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Идентификатор на събитие	Идентификатор на место положение	Значимо събитие	Значимо местоположение	Човешко здраве: <i>Човешко здраве</i>	Човешко здраве: <i>Общество</i>	Стопанска дейност: <i>Недвижимо имущество</i>	Стопанска дейност: <i>Инфраструктура</i>	Стопанска дейност: <i>Първичен сектор</i>	Стопанска дейност: <i>Вторичен сектор</i>	Околна среда: <i>Състояние на водните тела</i>	Околна среда: <i>Защитени територии</i>	Околна среда: <i>Замърсяване с опасни вещества</i>	Околна среда: <i>Други неблагоприятни последици върху</i>	Културно наследство: <i>Културни ценности</i>
BG1_201 40620_PFB_001	BG1_201 40620_PFB_001_11 781	да	не	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска	ниска

Източник: Актуализация на ПОРН в Черноморски район за басейново управление – проект и ПОРН в Дунавски район за басейново управление – проект

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

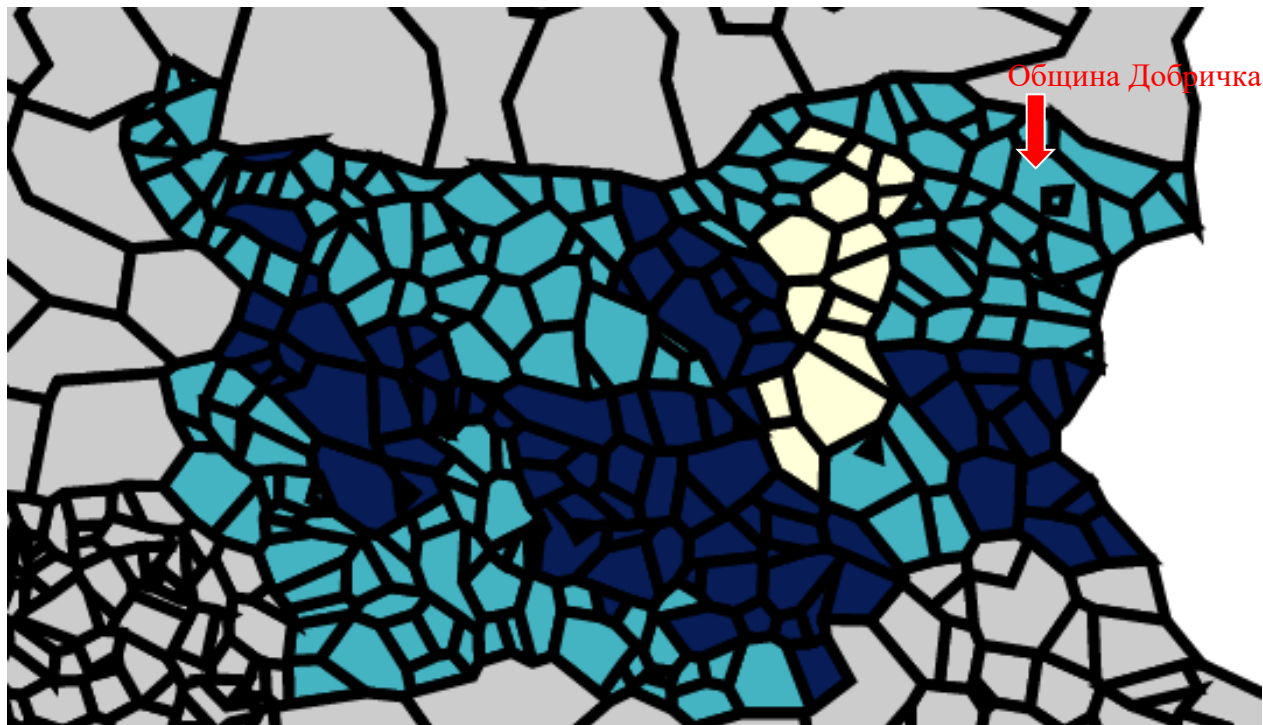
Движението на земни маси остава предизвикателство и адресирането му е цел през 2021-2027 г. В сравнение с фокуса през 2014-2020 г. върху укрепването на свлачища на общинска територия, дейностите през 2021-2027 г. са насочени към различни типове движение на земни маси. Сред основните цели са осигуряването на отдалечен мониторинг на тези процеси и изпълнението на последващи действия на място, вкл. по продължение на пътната мрежа, където такива рискове представляват заплаха за населението (вкл. от гледна точка безопасност на движението по пътищата), като това ще допринесе за защитата на живота и здравето на населението, както и на околната среда по отношение на защитата на биоразнообразието.

Разширеният спектър природни бедствия в страната предполага осигуряването на подкрепа за мерки, насочени към ранно предупреждение и наблюдение, допълнително укрепване на капацитета за прогнозиране и подготовка за реакция (вкл. при земетресения) чрез инвестиции за осигуряване на Единната спасителна система (ЕСС) и разширяване обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението. ЕСС включва всички институции, власти и организации (министерства и агенции, общини, фирми, спешни центрове, организации с нестопанска цел, доброволчески организации), отговорни за превенцията и реакцията в случай на природни бедствия, както и за защитата на човешкия живот и здраве. Мерки за повишаване на обществената информираност и осигуряването на тренировъчни обучения за населението са приоритетни за подкрепа по програмата.

Според „Карта на свлачищата“, изготвената от „Геозащита Плевен“ и „Геозащита Варна“ и Приложение № 2 към „Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията по Дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 г.“ на територията на община Добричка не са регистрирани свлачища.

Според данните от EM-DAT (The International Disaster Database – Centre for Research on the Epidemiology of Disasters-CRED) община Добричка попада в светлосинята скала (от 5 до 9) за природни бедствия за периода 2000-2020 г. Това е средният вариант за страната – виж Фигура 9.

Фигура № 9. Глобални събития от природни бедствия, период 2000-2020 година

Източник: EM-DAT

1.1.6. Население и населени места в общината

Населението на община Добричка, съгласно справка в раздел „Демографска и социална статистика“ на официалния интернет сайт на НСИ, към 31.12.2020 г. е 20 600 жители.

Населените места в общината са общо 68, което е значителни повече спрямо средния за страна брой населени места/община от 19 селища. Добричка община е третата след община Сливен и Столична община по големина община в България. Гъстотата на населението към 2020 г. е 15,89 души/кв.км., което е под средното за страната.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Таблица № 4. Население в община Добричка към 31.12.2020 г.

Населени места	Общо	Населени места	Общо	Населени места	Общо
Община Добричка	20 600				
с. Алцек	361	с. Камен	155	с. Полковник Минково	192
с. Батово	590	с. Карапелит	1 050	с. Полковник Свещарово	161
с. Бдинци	75	с. Козлодуйци	404	с. Попгригорово	76
с. Бенковски	696	с. Котленци	244	с. Прилеп	18
с. Богдан	136	с. Крагулево	43	с. Приморци	83
с. Божурово	790	с. Ловчанци	733	с. Пчелино	188
с. Бранище	437	с. Ломница	303	с. Пчелник	43
с. Ведрина	543	с. Лясково	280	с. Росеново	242
с. Владимирово	200	с. Малка Смолница	100	с. Самуилово	97
с. Воднянци	316	с. Медово	30	с. Свобода	129
с. Вратарите	41	с. Методиево	222	с. Славеево	138
с. Врачанци	62	с. Миладиновци	96	с. Сливенци	199
с. Генерал Колево	91	с. Ново Ботево	37	с. Смолница	352
с. Гешаново	60	с. Овчарово	434	с. Соколник	20
с. Дебрене	108	с. Одринци	206	с. Стефан Караджа	365
с. Добрево	41	с. Одърци	586	с. Стефаново	1 012
с. Долина	174	с. Опанец	146	с. Стожер	1 230
с. Дончево	791	с. Орлова могила	73	с. Тянево	112
с. Драганово	135	с. Паскалево	667	с. Фелдфебел Денково	638
с. Дряновец	19	с. Плачидол	635	с. Хитово	198
с. Енево	172	с. Победа	932	с. Царевец	431
с. Житница	439	с. Подслон	370	с. Черна	507
с. Златия	90	с. Полковник Иваново	56		

Източник: Национален регистър на населените места, поддържан от НСИ

Населението в общината по време на предходното преброяване през 2011 г. е било 22 081 души или за периода от 9 години е отчетено средно намаление на населението с минус 0,8% на година.

Таблица № 5. Разпределение на населението по тип селища

Разпределение на населението по тип селища	До 3 000 души	От 3-25000 души	От 25000-50000 души	Над 50000 души
Селища в община Добричка	68	0	0	0

Източник: Национален регистър на населените места, поддържан от НСИ

Курорти:

Няма регистрирани курорти от национално значение на територията на община Добричка.

1.2. ВЪЗДУХ

1.2.1. Състояние на качеството на въздуха (имисии) по видове замърсители – сравнение с пределно-допустимите норми

Качеството на атмосферния въздух е функция от въздействието на климатичните фактори, вида и количествата на емитираните вредни вещества от разнообразни източници.

Нивата на замърсителите в приземния слой са динамични величини, зависещи от физико-химичните им свойства и атмосферната циркулация (потенцира разсейването, отлагането или задържането на високи концентрации в определен район). Атмосферната циркулация е в пряка връзка с географските и климатичните характеристики: релеф, скорост и посока на въздушните течения, продължителност и плътност на облачната покривка, количество на валежите, температура, мъгли и пр.

Наблюдението върху качеството на атмосферния въздух (КАВ) и неговия контрол се осъществява от Националната система за екологичен мониторинг (НАСЕМ). Тя се обслужва от Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите и съответно от нейните подразделения – Регионалните лаборатории.

НАСЕМ е създадена за информационното осигуряване на Националната система за мониторинг на околната среда, която обхваща територията на цялата страна и включва националните мрежи за мониторинг на:

- ✓ атмосферния въздух;
- ✓ валежите и повърхностните води;
- ✓ подземните води;
- ✓ морските води;
- ✓ геоложката среда;
- ✓ земите и почвите;
- ✓ горите и защитените територии;
- ✓ биологичен мониторинг;
- ✓ радиологичен мониторинг;
- ✓ шумовото замърсяване в околната среда;
- ✓ нейонизиращи лъчения;
- ✓ депата и старите замърсявания с отпадъци.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

В Закона за опазване на околната среда (ЗООС) са изброени задачите на Националната система, една от които е обработване, анализ, визуализация и съхраняване на информацията от националните мрежи и от собствения мониторинг.

Съгласно класификацията по чл.30, ал.1 от Наредба № 7 от 3.05.1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 14.05.1999 г., в сила от 1.01.2000 г.) Община Добричка не попада в район за оценка и управление на КАВ, респ. не е включена в националната система за мониторинг, поради което няма и представителни данни за качеството на атмосферния въздух. Провеждани са периодични измервания по различни поводи от мобилна автоматична станция – КАВ към ИАОС.

На територията на община Добричка няма постоянно действащи пунктове за контрол на атмосферния въздух.

За периода 2014 - 2020 година са налични данни от мобилна автоматична станция – КАВ към ИАОС, Регионална лаборатория-Варна за 2016 година във временен пункт с. Одърци, двора на кметството. Изпитването е извършено в периода 19.04.2016 г. до 28.04.2016 г., като е следен замърсител ФПЧ₁₀ и съдържащите се метали в него.

Измерените средноденонощни максимални стойности на замърсителя (ФПЧ₁₀) за периода са под определената СДК – 50 µg/m³.

Съдържащите се в праха тежки метали са съгласно протокол № 04-0315/11.05.2016 година на Регионална лаборатория-Варна. Стойностите са представени в Таблица 6.

Таблица № 6. Данни от измервания в пункт „Одърци“ през 2016 г.

	Дата	Манган	Олово	Арсен	Никел
Средно дневна норма - СДН	-	0,01 mg/m ³	-	0,003 mg/m ³	0,001 mg/m ³
Средно годишна норма - СГН	-	-	0,5 µg/m ³	-	-
Измерена стойност, ng.m⁻³	25.04-26.04.2016	104±16	14±2	0,78±0,11	8,1±1,1
	26.04-27.04.2016	13±2	14±2	0,86±0,12	1,6±0,2
	27.04-28.04.2016	12±2	5,4±0,8	0,25±0,04	1,6±0,2

Източник: РИОСВ-Варна

Данните от протокол № 04-0315/11.05.2016 година за измерване на концентрациите в атмосферния приземен слой в пункт „Одърци“ показват, че няма превишения на нормите, определени в действащото екологично законодателство.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

1.2.2. Задължения на кмета на общината и общинските органи съгласно Закона за опазване чистотата на атмосферния въздух

Със Закона за опазване чистотата на атмосферния въздух (*обн. ДВ. бр.45 от 28 Май 1996г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.18 от 2 Март 2021г.*) се уреждат правата и задълженията на общинските органи по контрола, управлението и поддържането на качеството на атмосферния въздух.

Компетентни органи, отговорни за осигуряване чистотата на въздуха на територията на съответната община, са:

- ✓ кметовете на общини и общинските съвети чрез извършване на действията по чл. 27, 28а, 29 и 30 от ЗЧАВ;
- ✓ директорите на РИОСВ чрез извършване на действията по чл. 24, т. 1 и чл. 28, ал. 1 от ЗЧАВ;
- ✓ органите на Министерството на вътрешните работи чрез извършване на действията по чл. 24, т. 2 и чл. 29 от ЗЧАВ;
- ✓ органите на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията чрез извършване на действията по чл. 24, т. 2 от ЗЧАВ.

Общинските органи и регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол и управление на дейностите, свързани с осигуряване чистотата на въздуха на тяхната територия.

Кметовете на общини и общинските съвети са отговорни за управлението на елементите на общинската инфраструктура и общинските дейности с цел осигуряване чистотата на въздуха.

Съгласно чл. 20, ал. 2 от ЗЧАВ Общинските органи съгласувано с министъра на околната среда и водите могат да изграждат местни системи за наблюдение и контрол на качеството на атмосферния въздух в райони на тяхната територия.

Станциите от националната система и от местните системи за наблюдение и контрол върху състоянието на околната среда, както и станциите за трансграничен пренос на замърсяващи вещества и фоново качество на въздуха са публична държавна или общинска собственост.

Съгласно чл. 24 на закона непосредственият контрол върху състоянието и експлоатацията на обектите с източници на емисии в атмосферния въздух върху работата на пречиствателните съоръжения и върху емисиите от отделните източници се извършва от министъра на околната среда и водите, регионалните инспекции по околната среда и водите и **общинските органи.**

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

Съгласно чл. 28, ал. 1 от ЗЧАВ общинските органи в рамките на своята компетентност (чл. 27, 28а, 29 и 30 от ЗЧАВ) могат да ограничават или да спират производствени и други дейности в случаите, когато:

1. видът и степента на замърсяването на атмосферния въздух от източника увеличават значително риска за човешкото здраве и за околната среда;
2. не се изпълняват предписания, дадени въз основа на констатирани нарушения при проверка на източниците на замърсяване;

Ограниченията и спирането се извършват със заповед на съответния орган и са в сила до отстраняването на причините, довели до издаване на заповедта.

Съгласно чл. 28а от ЗЧАВ **в** случаите, когато видът и степента на замърсяване на атмосферния въздух увеличават значително риска за човешкото здраве и/или за околната среда или при непостигане на нормите, общинските съвети могат да приемат следните мерки:

- ✓ да създават зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на цялата община или на част от нея;
- ✓ да ограничават употребата на определени видове горива или уреди за отопление;
- ✓ да ограничават движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни средства.

Зоните с ниски емисии на вредни вещества могат да се въвеждат чрез налагане на мерки, забрани и ограничения.

Мерките могат да бъдат включени в програмите по чл. 27, ал. 1 на ЗЧАВ и в оперативните планове по чл. 30 на ЗЧАВ.

Съгласно чл. 29 от ЗЧАВ Общинските органи съгласувано с органите на Министерството на вътрешните работи организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед осигуряване качество на атмосферния въздух, отговарящо на установените норми за вредни вещества (замърсители).

Съгласно чл. 30 от ЗЧАВ **за** ограничаване на уврежданията върху здравето на населението, когато съществува риск от превишаване на установените норми или алармени прагове, при неблагоприятни метеорологични условия и други фактори общинските органи съгласувано със съответната регионална инспекция по околната среда и водите разработват оперативен план за действие, определящ мерките, които трябва да бъдат предприети с цел намаляване на посочения риск и ограничаване продължителността на подобни явления.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

Оперативният план за действие се разработва въз основа на проучвания в района и на утвърдените алармени прагове и се обсъжда със заинтересуваните лица и с екологичните организации и движения.

Оперативният план за действие се привежда в изпълнение при необходимост по нареждане на кмета на общината.

1.2.3. Източници на емисии в общината

Различават се два основни вида източници на атмосферно замърсяване: стационарни и линейни. Стационарните източници от своя страна са точкови и площни.

Точкови са всички източници на вредни емисии, които имат определени параметри (точни координати, височина, напречно сечение, скорост на газовия поток, дебит и температура на газа, масов поток на вредни вещества). Това са димоходите (комини) на горивни инсталации, изпускателните устройства на производствени вентилации и аспирации и др.

Площни източници - Поради определено ниското застрояване, характера на терена, вида на отоплителните уреди, като площни източници разглеждаме и комините на битовото отопление на населението и отоплението в административните сгради на територията.

Линейни - Транспортният поток от леки и товарни автомобили, автобуси, автотракторна и строителна техника, както и железопътния транспорт допринасят в голяма степен за влошаване на качеството на атмосферния въздух. Отделяните от двигателите вредни вещества в състава на изгорелите газове (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, сажди, леки органични съединения) както и фини прахови частици са в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой.

Основните групи антропогенни дейности, имащи отношение към замърсяване на атмосферния въздух са:

- ✓ Промислени дейности – малки или крупни източници на организирани и неорганизирани вредни емисии;
- ✓ Автомобилен трафик;
- ✓ Комунално-битов сектор – използване на твърди и течни горива за отопление през зимния сезон;
- ✓ Строителни и ремонтни дейности – в различни райони (изразено в градовете основно) от този вид дейности допълнително се повишават нивата на суспендиран прах и вредни газове от изгаряне на горивата.
- ✓ Други – селско стопанство, съоръжения за съхраняване на отпадъци (депа, хвостохранилища)

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Промислени източници на емисии

Организиран източници на емисии

За обекти, чиито дейности са свързани с емитиране на вредни вещества, замърсяващи атмосферния въздух над определени граници, нормативно се изисква да имат изградена система за контрол на вредните емисии. Тази система за контрол може да бъде организирана чрез собствени непрекъснати измервания и/или собствени периодични измервания(СПИ) на определен вид, специфични за производствения им процес емисии, един или няколко подобекта, включени в технологичния процес. На територията на Община Добричка няма обект, за който да се изисква провеждане на собствен непрекъснат контрол. Вички обекти, които подлежат на СПИ, са представени в таблица 7.

Стриктното провеждане на СПИ, дава по-пълна информация за количествата и динамиката на отпадъчните продукти при промяна в мощностите, нарушения в производствения цикъл, промяна в технологичния процес, както и дава възможност на управленски фигури за адекватни и навременни мерки за запазване и подобряване качеството на атмосферния въздух.

Въз основа на получената информация от РИОСВ - Варна може да се каже, че преобладаващ дял на отраслови дейности, имащи пряко отношение към качеството на въздуха в община Добричка, е енергийното стопанство – осигуряване на пара и топла вода в промишлените обекти. Това се дължи на факта, че на територията на община Добричка не е изградена централна газоразпределителна мрежа.

Таблица № 7. Обекти, подлежащи на контрол по компонент Атмосферен въздух на територията на община Добричка – организиран източници на емисии

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на емисии	Контролирани замърсители	Резултати от собствени измервания
1	АГРИВА АД	с.Стефаново, - Стопански двор, П.И. № 112018	1. аспирация на семепочистваща машина 2. аспирация на зърнопочистваща машина	Прах	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 681/ 15.12.2014 г. и протокол № 653/ 27.07.2017 г., не превишават НДЕ за замърсителите
2	АГРОЕВР ОПЛАНТ ЕООД	с. Царевец, община Добричка	1. аспирация на зърночистачна машина и транспортни съоръжения; 2. зърносушилня.	Прах, SO _x , NO _x , CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 367/ 14.07.2014 г., протокол № 366/ 14.07.2014 г., протоколи №№ 547 и 548/ 07.07.2017 г

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на емисии	Контролирани замърсители	Резултати от собствени измервания
					и протоколи №№ 873 и 874 / 11.09.2019 г., не превишават НДЕ за замърсителите
3	АЯКС - 1 ООД	с.Козлодуйци, общ. Добричка	1. вентилационна система на сграда № 5 към инсталация за уговяване на прасета за месо; 2. вентилационна система на сграда № 12 към инсталация за отглеждане на подрастващи прасета; 3. вентилационна система на сграда № 17 към инсталация за отглеждане на свине майки.	Праx, NH ₃ , CH ₄	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи №№ 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654 и 655/ 18.07.2018 г., не превишават НДЕ за замърсителите (праx)
4	ДИМИТР ОВ ТРЕЙДИ НГ ООД	с. Смолница, общ. Добричка, УПИ VII-66, кв. 7	парен котел ПКМ2,5	Праx, SO _x , NO _x , CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 961/ 10.09.2020 г., не превишават НДЕ за замърсителите
5	ЕКОСТРОЙ АД	с. Врачанци, общ. Добрич	асфалтосмесителна инсталация	Праx, SO _x , NO _x , CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 251/ 26.05.2015 г., не превишават НДЕ за замърсителите
6	КЛАС ОЛИО ЕАД	с. Карапелит, общ. Добричка	1. парен котел №№ 1,2 и 3 2. отдушник на дефлегмация 1 3. отдушник на дефлегмация 2	Праx, SO _x , NO _x , CO, общ въглерод	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи № 416, 417 и 418/ 31.08.2015 г., не превишават НДЕ за замърсители праx, SO _x , NO _x . Регистрирани са превишения за замърсител CO за трите парни котела. Стойностите на контролираните

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на емисии	Контролирани замърсители	Резултати от собствени измервания
					замърсители, представени в протокол № 600/ 14.07.2017 г., №№ 391, 392, 393 и 394/ 08.06.2017 г., протокол № 952/ 29.10.2018 г., протоколи №№ 577, 578, 579 и 580 / 20.06.2019 г. и протокол № 1025 / 28.09.2020 г. не превишават НДЕ за замърсители прах, SOx, NOx. За замърсител общ въглерод не е определено НДЕ. Регистрирани са превишения за замърсител СО за трите парни котела.
7	ЛАТЕРА ООД	с. Стожер, общ. Добричка, Стопански двор, ПИ 69300.58.61	парен котел	Прах, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 1197/ 01.11.2020 г., не превишават НДЕ за замърсителите
8	ЛЕВИН ИНДЪСТРИАЛ ПРОПЕРТИС АД	с. Стожер, обл. Добричка, горен стопански двор	аспирация на силози за зърно	Прах	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 386/ 30.07.2015 г. и № 601/ 14.07.2017 г., не превишават НДЕ за замърсителите
9	МЕБЕЛ-М ООД	с. Бранище	аспирация №№ 1 и 2	Прах	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи № 704, 705 /31.10.2015 г. и протоколи №№ 852, 853/ 27.11.2017 г., не превишават НДЕ за замърсителите
10	НЕДКО НЕДКОВ-БИОГАЗ-ОВЧАРОВО ЕООД	с. Овчарово, общ. Добричка	когенератор А и когенератор В	SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи №№ 89 и 90/ 29.02.2016 г. и протоколи

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на емисии	Контролирани замърсители	Резултати от собствени измервания
					№№ 2081/14.12.2018 г. и 2082/13.12.2018 г., не превишават НДЕ за замърсителите
11	НЕДКО НЕДКОВ- ОВЧАРОВ ООД	с. Овчарово, общ. Добричка	парен котел	Праx, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 92/ 29.02.2016 г. и протокол № 663/ 20.07.2018 г., не превишават НДЕ за замърсителите
12	ПЕРФЕКТ КЕРАМИК ООД	с. Божурово, община Добричка	тунелна пещ и камерна сушилня	Праx, SOx, NOx	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 571/ 04.11.2015 г., не превишават НДЕ за замърсителите
13	КООПЕРАЦИЯ ПТК УРОЖАЙ	с. Дончево, общ. Добричка	1. зърнопочистваща машина 2. сушилня за зърно	Праx, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи №№ № 639 и 640/ 10.12.2015 г. и протоколи №№ 782 и 783/ 14.09.2017 г., не превишават НДЕ за замърсителите
14	ПЪТНО СТРОИТЕЛСТВО АД	с. Врачанци, общ. Добричка	асфалтосмесителна инсталация №№ 1 и 2	Праx, SOx, NOx, CO, общ въглерод	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи №№ 258 и 259/ 04.06.2015 г., протоколи №№ 355 и 356/ 22.05.2017 г. и протоколи №№ 466 и 467/ 27.05.2019 г., не превишават НДЕ за замърсителите
15	РЕДЖИНА ХЕРБАЛ ООД	с. Стожер, общ. Добричка, ПИ 058060	парен котел	Праx, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол №754/ 20.07.2020 г., не превишават НДЕ за замърсителите

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на емисии	Контролирани замърсители	Резултати от собствени измервания
16	СД ВЪЗХОД - АРНБО - АПОСТОЛОВ И ЛАЗАРОВ	с. Славеево, общ. Добричка, УПИ XI, кв. 27	парен котел	Праx, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 207/ 10.03.2020 г., не превишават НДЕ за замърсителите
17	СИЙТЕХ 77 ЕООД	с. Батово, обл. Добричка	водогреен котел №№ 1, 2 и 3	Праx, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 739/ 09.11.2016 г., протоколи №№ 1254 и 1255/ 28.12.2018 г. и протоколи №№ 1344, 1345 и 1346/ 11.12.2020 г. не превишават НДЕ за замърсителите
18	ЕТ СЛАВЯНА СТАТЕВА	с. Попгригово, общ. Добричка, Селскостопански двор	парогенератори №№ 1 и 2	Праx, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи №№ 1151 и 1152/ 05.11.2019 г. не превишават НДЕ за замърсителите
19	СПЕКТЪР – М ЕООД	с. Победа, общ. Добричка	аспирация на автобояджийска камера	Общ органичен въглерод	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи № 217/ 28.04.2016 г., № 133/ 14.03.2018 г. и № 132 / 13.02.2020 г. не превишават НДЕ за замърсителите
20	СТОЙЧЕ ВИ – АГРО ООД	с. Стожер, общ. Добричка, Стопански двор	1. семечистачна машина за грубо почистване 2. семечистачна машина за фино почистване	Праx	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи № 551 и 552/ 27.10.2015 г. и № 634 и 635/ 24.07.2017 г. не превишават НДЕ за замърсителите
21	ТРАКИЙСКИ ФУРАЖ ЕООД	с. Козлодуйци, общ. Добричка, ПИ 066005	1. парен котел 2. аспирация № 1 на фуражен цех 3. аспирация № 2 на фуражен цех	Праx, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протоколи №№ 656, 657 и 658/ 18.07.2018 г. и №№

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на емисии	Контролирани замърсители	Резултати от собствени измервания
					263, 264 и 265/ 23.03.2020 г. не превишават НДЕ за замърсителите
22	ЗП ИЛИЯН НИКОЛОВ ИВАНОВ	с. Паскалево (ПИ 55511.170.5), общ. Добричка	парен котел	Прах, SOx, NOx, CO	Стойностите на контролираните замърсители, представени в протокол № 850/ 04.09.2019 г. не превишават НДЕ за замърсителите

Източник: РИОСВ-Варна

Източници на неорганизираните емисии на територията на община Добричка

Съгласно Преходните и заключителни разпоредби на ЗЧАВ „неорганизирано изпускане“ е това, при което в атмосферния въздух веществата се отделят разсредоточено от дадена площадка - товарно-разтоварни площадки, открити складове за прахообразуващи материали, неизправна технологична апаратура и др.

На територията на община Добричка функционират следните обекти, които са източници на неорганизираните емисии в атмосферния въздух:

- ✓ ЕТ „Гюлнар Сали Мехмед“, бензиностанция, с. Бенковски – не работи към 2021 година;
- ✓ „ДМТ ойл“ ЕООД, бензиностанция, с. Бранище – не работи към 2021 година;
- ✓ „Ромпетрол България“ ЕАД, бензиностанция, с. Бранище;
- ✓ „Виста ойл“ ЕООД, бензиностанция, с. Паскалево;
- ✓ „Виста ойл“ ЕООД, бензиностанция, с. Карapelит;
- ✓ „Виста ойл“ ЕООД, бензиностанция, с. Славеево;
- ✓ „Виста ойл“ ЕООД, бензиностанция, с. Стожер;
- ✓ „Виста ойл“ ЕООД, бензиностанция, с. Стожер – не работи към 2021 година;
- ✓ „Хиойл БГ“ ЕООД, бензиностанция, с. Стожер;
- ✓ „Петрол“ АД, бензиностанция, с. Карapelит – не работи към 2021 година;
- ✓ „Петрол“ АД, бензиностанция, с. Житница – не работи към 2021 година;
- ✓ ЕТ „Ралица-Приморци“, бензиностанция, с. Приморци;
- ✓ „Агромил“ ООС, бензиностанция, с. Славеево – не работи към 2021 година;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

- ✓ „Яйца и птици - Зора“ АД, бензиностанция, с. Дончево;
- ✓ „Расиан“ ЕООД, бензиностанция, с. Стефан Караджа.

Обектите попадат в обхвата на Директива 94/63/ЕС (респективно Наредба № 16 към Закона за чистотата на атмосферния въздух) и се контролират по отношение на дейностите с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Регистрирани инсталации, извършващи дейности с употреба на разтворители

На територията на община Добричка функционират следните обекти, извършващи дейности с употреба на разтворители:

- ✓ „Клас олио“ ЕАД, с. Карapelит, инсталация за извличане на растителни масла;
- ✓ „Мебел-М“ ООД, мебелна фабрика, с. Бранище;
- ✓ „Вес“ ООД, обувна фабрика, с. Бенковски.

Обектите попадат в обхвата на Наредба № 7/2003 г. и Програмата на Директива 99/13/ЕС, за които страната ни е разработила и изпълнява специални национални програми за прилагането им.

Регистрирани оператори, експлоатиращи оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове

- ✓ „Яйца и птици - Зора“ АД, с. Дончево;
- ✓ „Джеронимо кланица“ ЕООД, кланица, с. Росеново;
- ✓ ЕТ „Недко Митев“, с. Овчарово;
- ✓ „Екоекс-МП“ ЕООД, хладилна база. с. Плачидол;
- ✓ „Комис“ ООД, птицекланица, с. Плачидол;
- ✓ „Велико“ ООД, транжорна, с. Козлодуйци.

В обектите се извършва контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой във връзка с изискванията на Регламенти (ЕО) № 1005/2009 г. и Регламент(ЕС) № 517/2014 г. на Европейския парламент и Съвета, съответно Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 г., относно вещества, които нарушават озоновия слой.

Транспорт

Влиянието на автотранспорта върху КАВ има първостепенно значение, тъй като той е най-динамично развиващият се източник на емисии в атмосферния въздух както в световен,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

така и в регионален мащаб. Този извод е от особено значение за големите населени места и силно урбанизираните територии, тъй като там се съчетава множество неблагоприятни фактори:

- ✓ Нарастване с високи темпове на броя МПС на 1000 жители;
- ✓ Непрекъснато нарастване на средната мощност на леките и товарните автомобили;
- ✓ Увеличаване на относителния дял на автомобилния транспорт пред останалите видове транспорт;
- ✓ Висок относителен дял на автомобилите „втора употреба“ с не функциониращи катализаторни устройства;
- ✓ Висока средна възраст на МПС в експлоатация;
- ✓ Значително изоставане на пътната инфраструктура в сравнение с бързо увеличаващия се брой на МПС.

Автомобилният транспорт замърсява атмосферния въздух с широка гама от химични съединения: азотни и въглеродни оксиди, прахови аерозоли, сажди (прахови емисии), серни оксиди, полициклични ароматни въглеводороди (РАН).

В процеса на горене в двигателите на моторните превозни средства (МПС) се формират също и устойчиви органични замърсители, като полихлорирани диоксини и фурани (DIOX), полихлорирани бифенили (PCB's).

Територията на община Добричка не се характеризира със силно урбанизираните територии. Населението на община Добричка, съгласно справка в раздел „Демографска и социална статистика“ на официалния интернет сайт на НСИ, към 31.12.2020 г. е 20 600 жители. Гъстотата на населението към 2020 г. е 15,89 души/кв.км., което е под средното за страната.

Битови източници

Битовите източници на замърсяване са главно отоплителните съоръжения/системи с ниска ефективност на горене.

Населението в община Добричка използва предимно твърди горива (дърва, въглища, брикети) за отопление през зимния период на годината.

1.3. ВОДИ

1.3.1 Повърхностни води

Територията на община Добричка е разположена в поречието на Дунавски Добруджански реки и Черноморски Добруджански реки.

Поречие Дунавски Добруджански реки:

Хидрографската мрежа е представена от суходолия и оврази с широки легла и слаб наклон. Районът се характеризира с нисък модул на оттока, които се определят от слабия наклон на дъната на суходолията и водопропускливостта на лъоса, както и от оскъдните валежи и голямото изпарение.

Добруджанските притоци на р. Дунав водят началото си от обширните равнини на високите полета и слизат в речните суходолия и имат повърхностен отток само в горните си течения, като водата по-надолу по течението поради голямата пропускливост на почвата и малкия наклон постепенно попива и изчезва далеч преди заустването на реките.

Средногодишният отток на Добруджанските реки се изменя от почти нулеви стойности за сухите през огромната част от годината реки в долните им течения, като пример р. Хърсовска при с. Цани Гинчево (0.002) до 0.691 за р. Суха река при с. Ново Ботево.

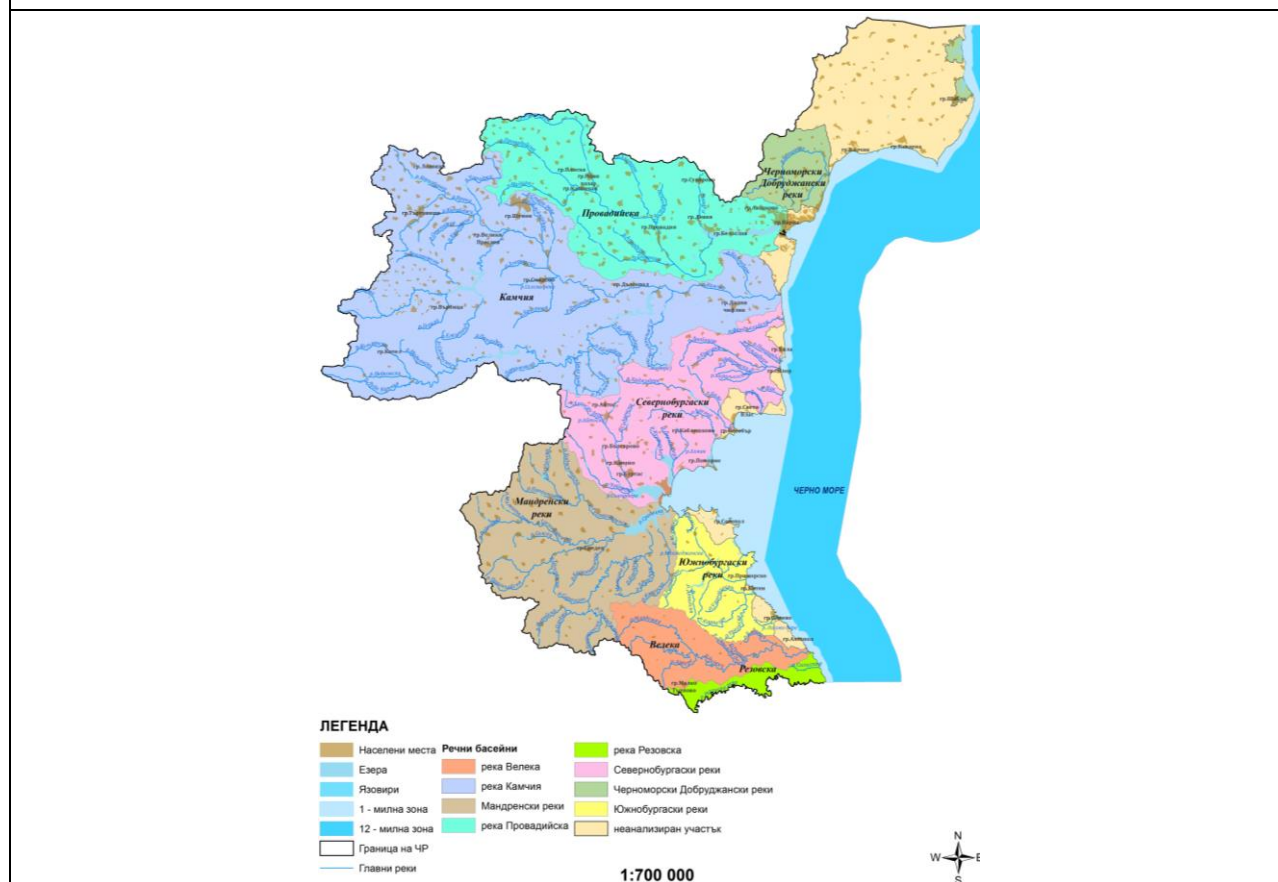
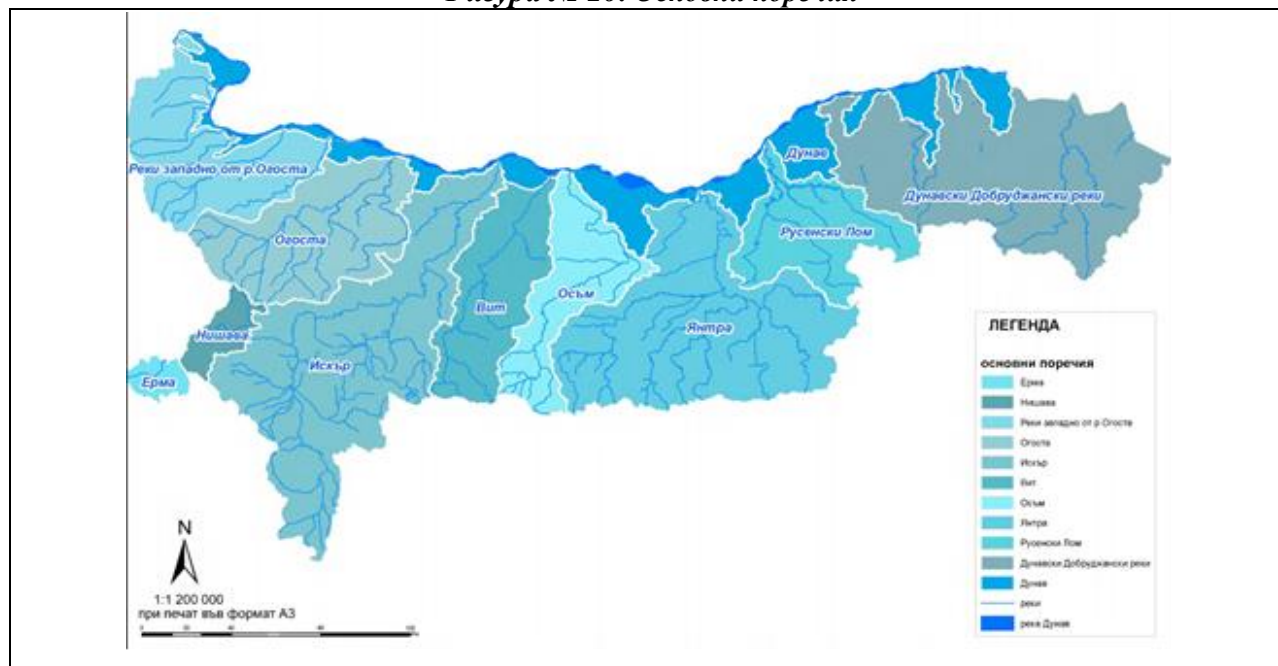
Поречие Черноморски Добруджански реки:

Поречието на Черноморските Добруджански реки заема най-североизточната част на Черноморския район за басейново управление. Повърхностните води от тази част на страната се дренират направо в Черно море. Най-съществените реки, протичащи през тази сравнително голяма територия - от порядъка на 3500 - 4000 km² са три - р. Батова, р. Девненска и р. Провадийска. В останалата част от територията, от която не се формира постоянен повърхностен отток към Черно море, се намират още няколко пресъхващи малки рекички (Шабленксо дере, Нейковско дере и др.).

Формираното по този начин поречие има сложна форма, като граничи на север с вододела към Дунавските Добруджански реки и държавната граница с Румъния, на запад - с вододела към Дунавските Добруджански реки и малка част от вододела към поречие Русенски Лом, на юг - с вододела към поречие Камчия и на изток с бреговата линия на Черно море.

На фиг. 10 е представен картен материал с основните поречия, в които попада територията на община Добричка.

Фигура № 10. Основни поречия

Източник: БДЧР

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Състояние на повърхностни води

Текущото състояние и характеристиките на повърхностните и подземните води е извършено съгласно ПУРБ 2016-2021 г. в Дунавски район за управление на водите и съгласно ПУРБ 2016-2021 г. в Черноморски район за управление на водите.

Територията на община Добричка попада в границите на следните водни тела:

Таблица № 8. Повърхностни водни тела на територията на община Добричка

№	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло	Дължина на реките, км/ площ на язовира, км ²	Водо-сборна площ, км ²	СМВТ/ ИВТ	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние
Поречие Дунавски Добруджански реки							
1	BG1DJ200 R013	р. Добричка от извор до вливане в р. Суха	65,549	540,872		4	2
2	BG1DJ345 R1009	р. Суха от вливане на р. Караман до вливане на р. Добричка	35,068	234,034		3	2
3	BG1DJ345 R1010	р. Караман	63,693	627,533		3	2
4	BG1DJ345 R1109	р. Суха от вливане на р. Добричка до устие	29,774	698,974		4	2
5	BG1DJ900 R1008	р. Хърсовска и р. Ружичка	33,500	1970,335		3	2
6	BG1DJ900 R1011	р. Суха от извор до вливане на р. Караман	54,095	313,738	СМВТ	1-2	2
7	BG1DJ900 R1015	р. Парън дере	17,032	559,681		U	U
Поречие Черноморски Добруджански реки							
8	BG2DO80 OR001	р. Батова - от с. Батово до вливане в Черно море				2	3
9	BG2DO80 OR004	р. Батова – след с. Долище до с. Батово				2	U

Легенда:

екологично състояние	1	2	3	4	5	U
клас	отлично	добро	умерено	лошо	мн.лошо	неизвестно
химично състояние	2	3	U			
клас	добро	не достигащо добро	неизвестно			

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Класификация на екологичния потенциал	Цветен код		клас
	Изкуствени водни обекти	Силно модифицирани водни обекти	клас
Добър и по-висок	Зелено със светло сиви линии	Зелено с тъмно сиви линии	1-2
Среден	Жълто със светло сиви линии	Жълто с тъмно сиви линии	3
Не добър	Оранжево със светло сиви линии	Оранжево с тъмно сиви линии	4
Лош	Червен със светло сиви линии	Червен с тъмно сиви линии	5
Неизвестно	Сиво с черни линии		

Източник: БДДР и БДЧР

Пунктове за мониторинг на повърхностни води:

Река Дунав

На територията на община Добричка се извършва мониторинг на състоянието на повърхностните води на р. Добричка, р. Суха и р. Батова.

Състоянието на р. Добричка се наблюдава в мониторингов пункт с код BG1DJ09942MS090 – р. Добричка при с. Росеново.

Състоянието на р. Суха се наблюдава в три мониторингови пункта, както следва: Мониторингов пункт с код BG1DJ09999MS070 – р. Суха при с. Ново Ботево; Мониторингов пункт с код BG1DJ00989MS1023 – р. Суха след яз. Одринци; Мониторингов пункт с код BG1DJ00162MS1021 – яз. Одринци.

Състоянието на р. Батова се наблюдава в мониторингов пункт BG2DO00831MS001 - р. Батова – устие.

В пунктовете се провежда мониторинг по следните показатели:

Основни физикохимични показатели - температура, рН, неразтворени вещества, електропроводимост, биогенни елементи (NH₄-N, NO₃-N, PO₄), разтворен кислород, наситеност с кислород, перманганатна окисляемост, БПК, ХПК, желязо, манган, сулфати, хлориди и др.;

Приоритетни вещества - силно токсични, устойчиви и лесно биоакумулиращи се вещества (броят им е 33);

Специфични замърсители - органични вещества, тежки метали и металоиди цианиди, феноли и други специфични вещества.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

За повърхностните водни тела е извършена Междинна оценка на състоянието по отделни елементи на качеството, като е извършен мониторинг по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Резултатите от анализа за 2019 г. показват **следните резултати:**

В пункта при яз. Одринци се наблюдава еднократно превишение по показател NO_2 – нитритни йони над СКОС през 2017 г.

В пункта на р. Суха при с. Ново Ботево е наблюдавано многократно превишаване на стойностите на концентрациите на общ азот. Превишението е отчетено веднъж през 2014 г. и 2017 г. и трикратно през 2015 г. и 2018 г., но следва да се отбележи, че за целия период на наблюдение, СГС на концентрацията на общ азот не превишава СКОС за добро състояние на водните тела. Еднократно превишения са отчетени и по показател БПК₅ през 2015 г., 2017 г., 2018 г., 2019 г. и 2020 г., но СГС не превишава нормите на СКОС за добро състояние на водите. От специфичните замърсители, превишение е констатирано по показател Al-алуминий и Fe-желязо разтворено. Отклонения от СКОС за показател алуминий са отчетени многократно през 2017 г. и 2018 г., но след ноември 2018 г. не се констатира. СГС на концентрацията на алуминий не превишава нормите на СКОС за добро състояние. При показател желязо-разтворено се наблюдава еднократно превишение през 2017 г. От приоритетните вещества, за показател трихлорметан е измерено еднократно превишаване през февруари 2019 г., но за целия период на наблюдение, СГС не превишава нормите на СКОС за добро състояние.

В пункта на р. Добричка при с. Росеново, при физикохимичните показатели N-NH₄-азот-амониев, общ азот, общ фосфор и ортофосфати, за периода 2014-2020 г. се наблюдава постоянно превишение на концентрациите над нормите на СКОС за добро състояние. При показател N-NO₂-азот нитритен се установява многократно превишаване на концентрацията, като през 2014 г., 2015 г., 2018 г. и 2019 г. има по два пъти превишение, през 2016 г. – веднъж, а през 2017 г. – три пъти. Многократно превишение през целия период се наблюдава и по показател БПК₅ и електропроводимост. От специфичните замърсители, превишение е констатирано по показател Al-алуминий, Fe-желязо разтворено и Mn-манган. При показател алуминий, превишението е еднократно през 2018 г. за периода 2018-2019 г., но СГС не превишава нормите за добро състояние. При показател желязо-разтворено, превишения са отчетени два пъти през 2014 г., веднъж през 2018 г., като също СГС за периода 2014-2020 г. отговаря на нормите на СКОС за добро състояние. При показател манган през 2014 г. са измерени три превишения на СКОС за добро състояние. Еднократни превишения за показателя са измерени и през 2018 г., 2019 г. и 2020 г. – по веднъж в година, като също СГС на концентрацията за периода.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

В пункта на р. Батова – при устие е установено еднократно превишение през 2020 г. по показател разтворен кислород, но СГС не превишава нормите за добро състояние по този показател.

На територията на община Добричка няма разположени пунктове за мониторинг на останалите повърхностни водни тела.

Риск от наводнения

Наводненията са природно явление, което не може да бъде предотвратено. Вероятността за тяхната поява и степента на пораженията им зависят от редица фактори, познаването и управлението на които позволява да се въздейства върху общите негативни последици от наводненията.

Оценката и управлението на риска от наводнения е предмет на Директива 2007/60 на ЕС, позната още като Европейска Директива за наводненията, която е в сила от 26.11.2007 г. и е транспонирана в националното законодателство с изменението на Закона за водите през м. август 2010 г. В БДДР и БДЧР се разработва План за управление на риска от наводнение. Определени са окончателните райони със значителен потенциален риск за Дунавския район и за Черноморски район на управление на водите.

Тези райони за територията на Черноморски район за управление на водите са определени със Заповед №128/15.08.2013 г. на Директора на БДЧР и утвърдени със Заповед № РД-745/01.10.2013 г. на МОСВ. Територията на община Добричка не попада в такива райони.

Тези райони за територията на Дунавски район за управление на водите са определени със Заповед №88/21.08.2013 г. на Директора на БДДР и утвърдени със Заповед № РД-744/01.10.2013 г. на МОСВ.

Територията на Дунавските Добруджански реки и респективно община Добричка не попада в такива зони.

1.3.2. Подземни води

Подземните водни тела на територията на община Добричка са:

Водно тяло Порови води в Кватернера на р. Суха с код BG1G0000QAL052.

Водно тяло Карстово-порови води в Неоген - Сармат – Добруджа, с код BG1G000000N049.

Водно тяло Карстови води в Разградската формация, с код BG1G000K1NB050.

Водно тяло Карстови води в Русенската формация, с код BG1G0000K1B041.

Водно тяло Карстови води в Малм-Валанжския басейн, с код BG1G0000J3K051.

Водно тяло Порови води в кватернера на р. Батова, с код BG2G000000Q002.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Водно тяло Порови води в неоген-миоцен-сармат Изгрев-Варна-Ботево-Батово, с код BG2G000000N018.

Водно тяло Порови води в неоген-сармат Североизточна и Средна Добруджа, с код BG2G000000N044.

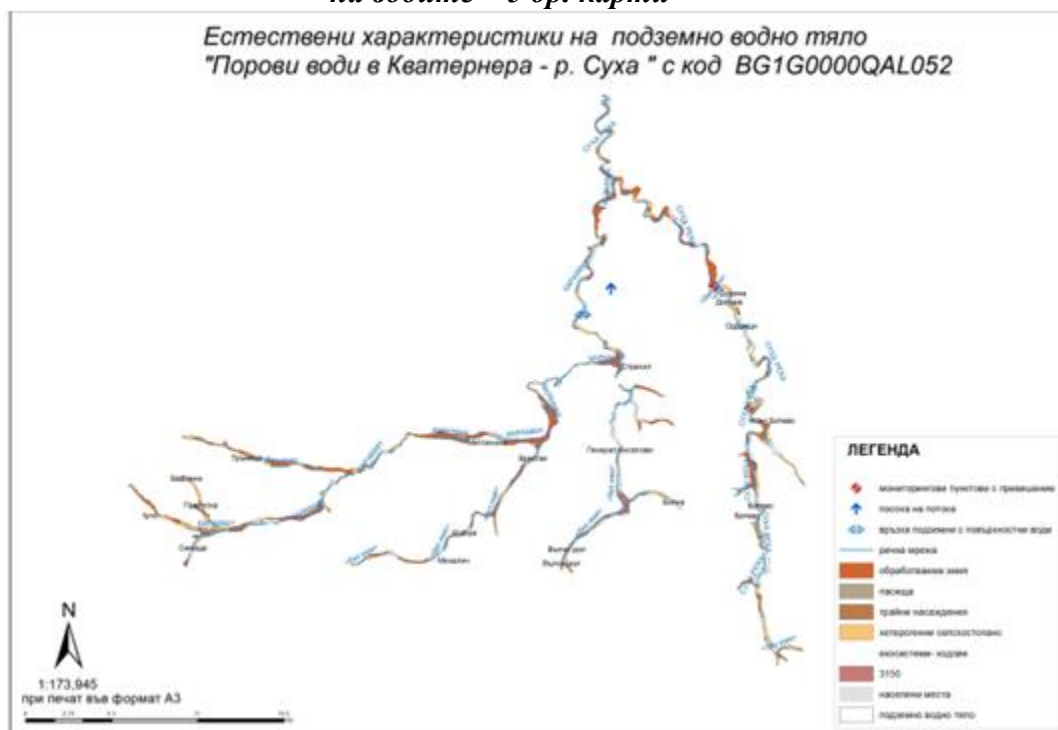
Водно тяло Порови води в палеоген-еоцен Варна-Шабла, с код BG2G000000PG026.

Водно тяло Карстови води в малм-валанж, с код BG2G000000J3K1040.

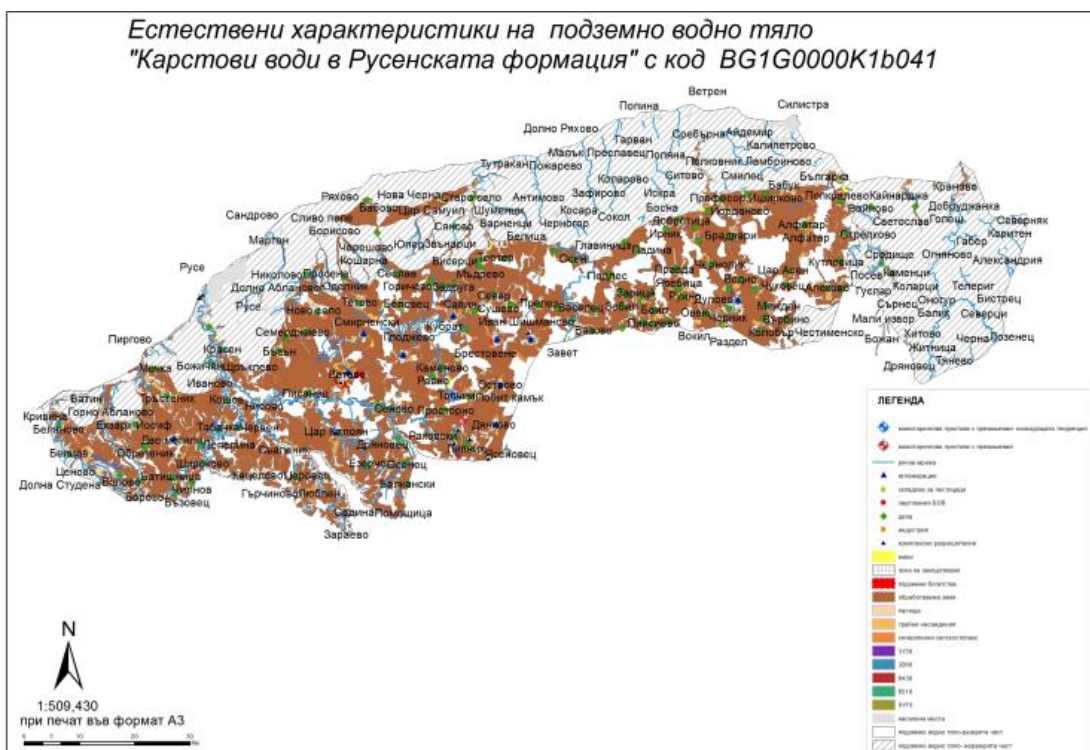
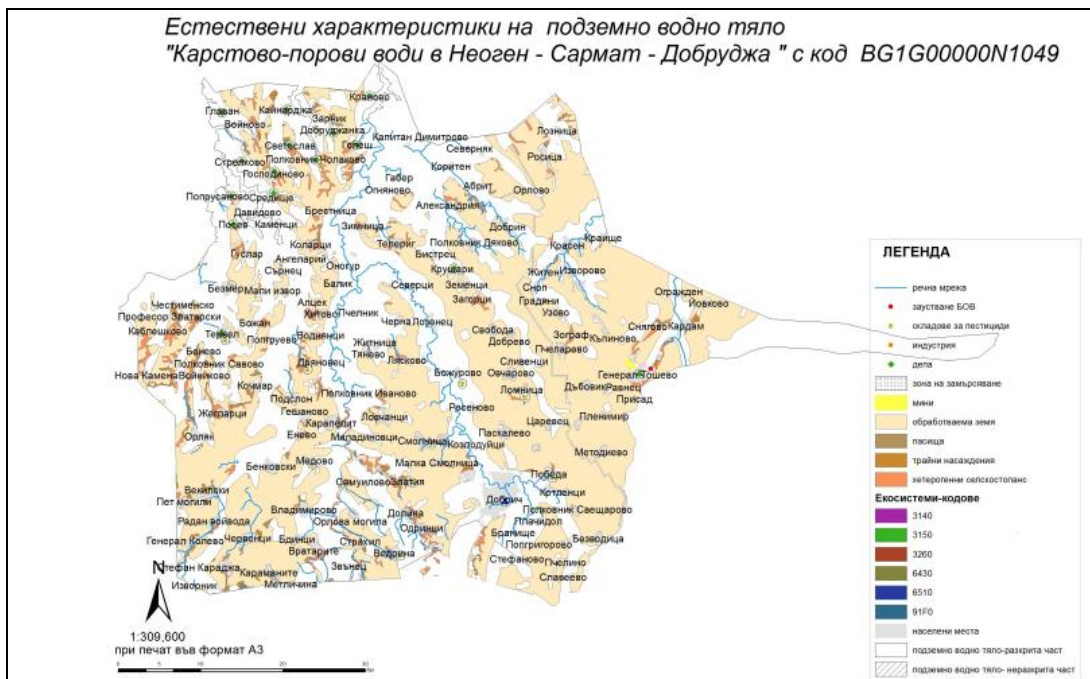
Водно тяло Карстови води в малм-валанж, с код BG2G000000J3K1041.

Териотриалният обхват и разпространението на тези подземни водни тела е представено на карти – фиг. 11 – 5 бр. подземни водни тела в Дунавски район на управление на водите и фиг. 12 – 5 бр. подземни водни тела в Черноморски район на управление на водите.

Фигура № 11. Подземни водни тела на територията на Дунавски район за управление на водите – 5 бр. карти

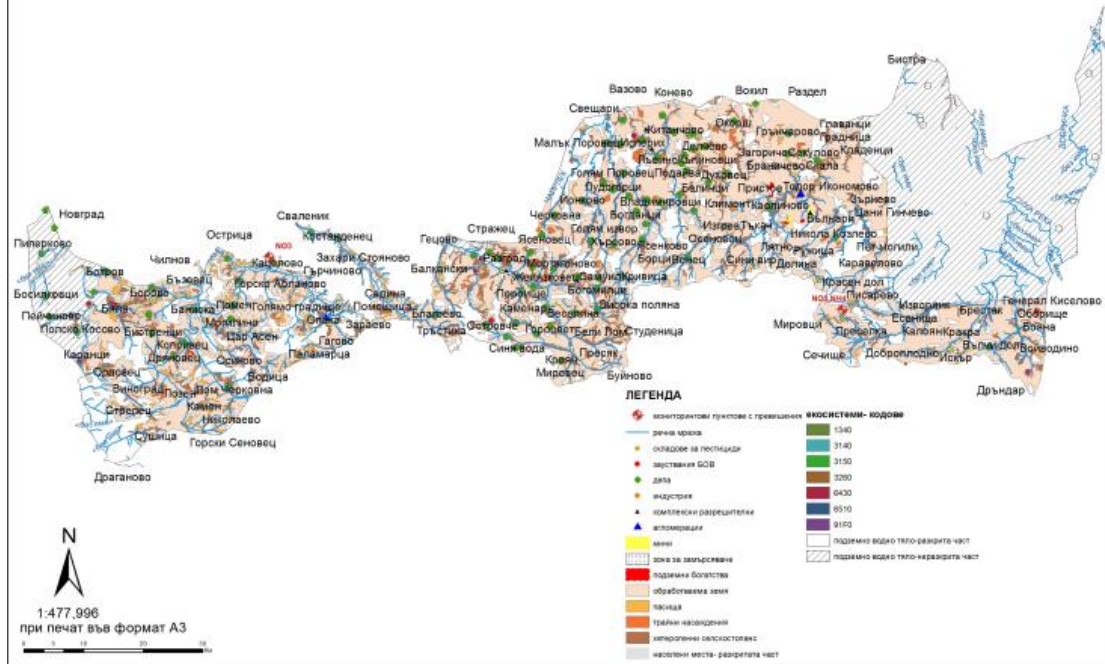

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

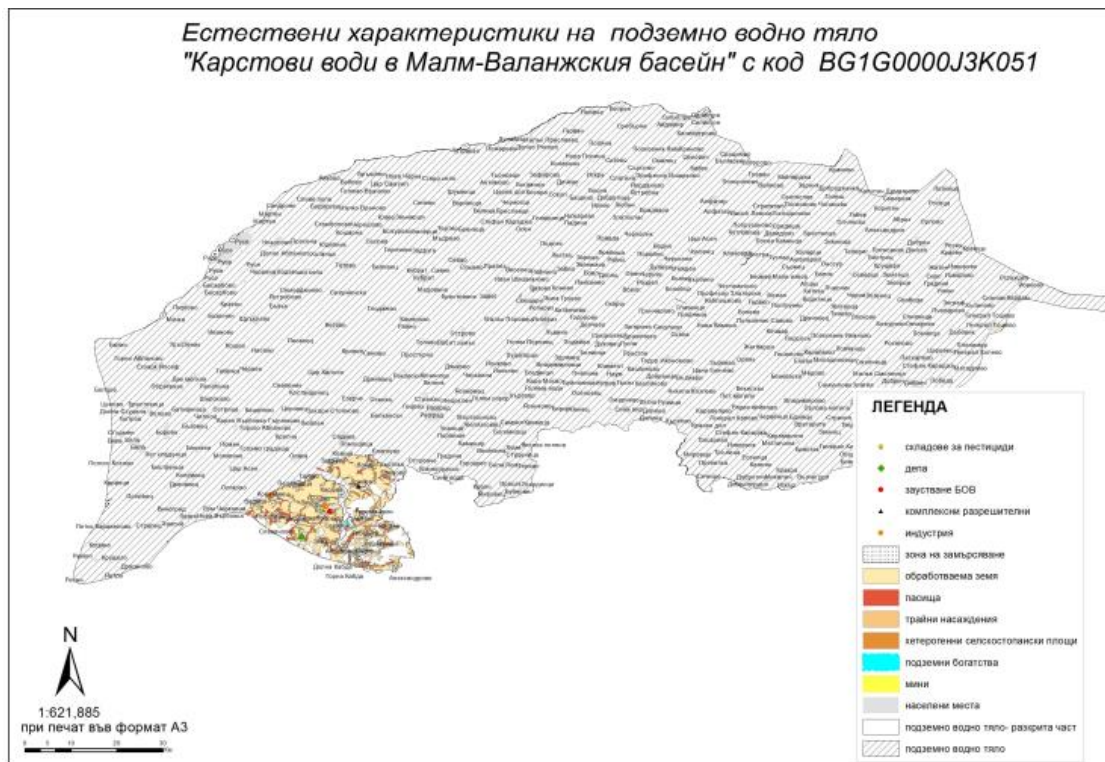

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

*Естествени характеристики на подземно водно тяло
"Карстови води в Разградска формация" с код BG1G000K1h050*

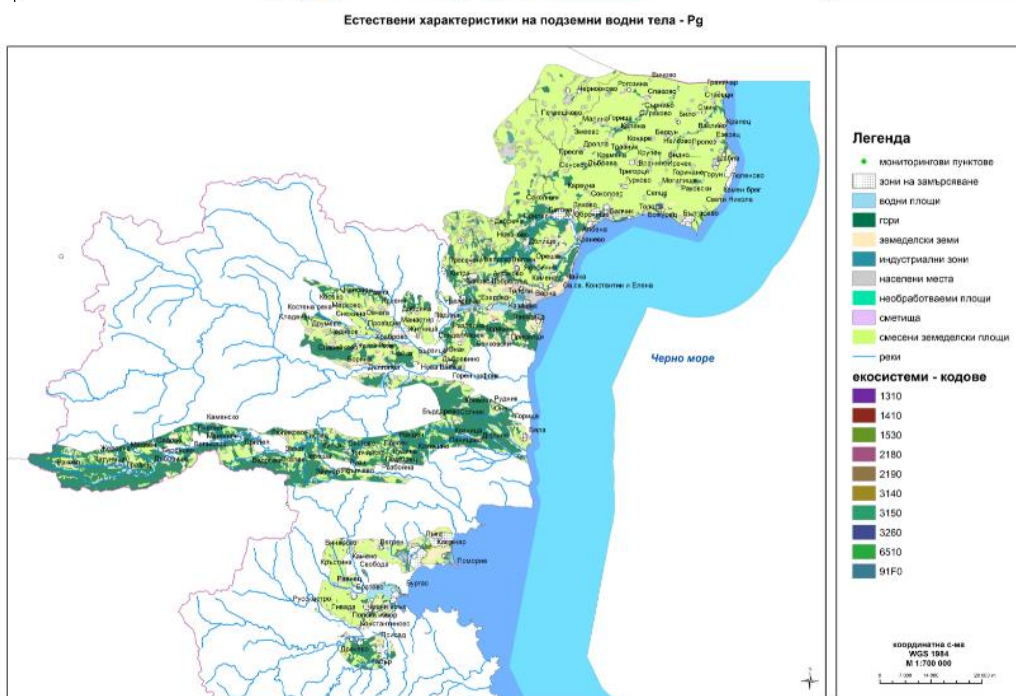
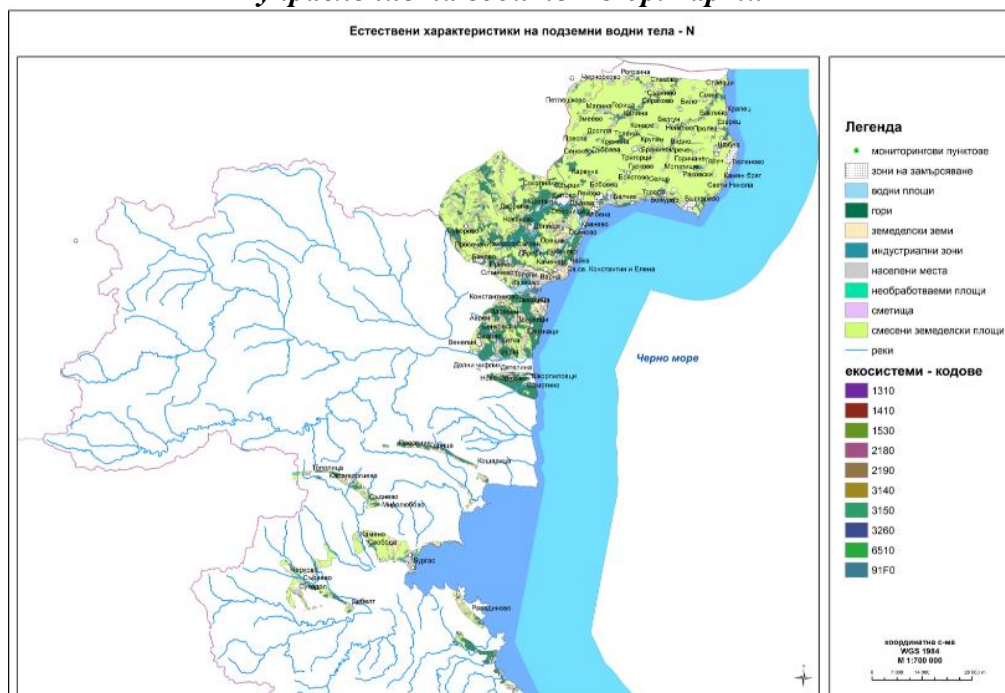

*Естествени характеристики на подземно водно тяло
"Карстови води в Малм-Валанжския басейн" с код BG1G000J3K051*

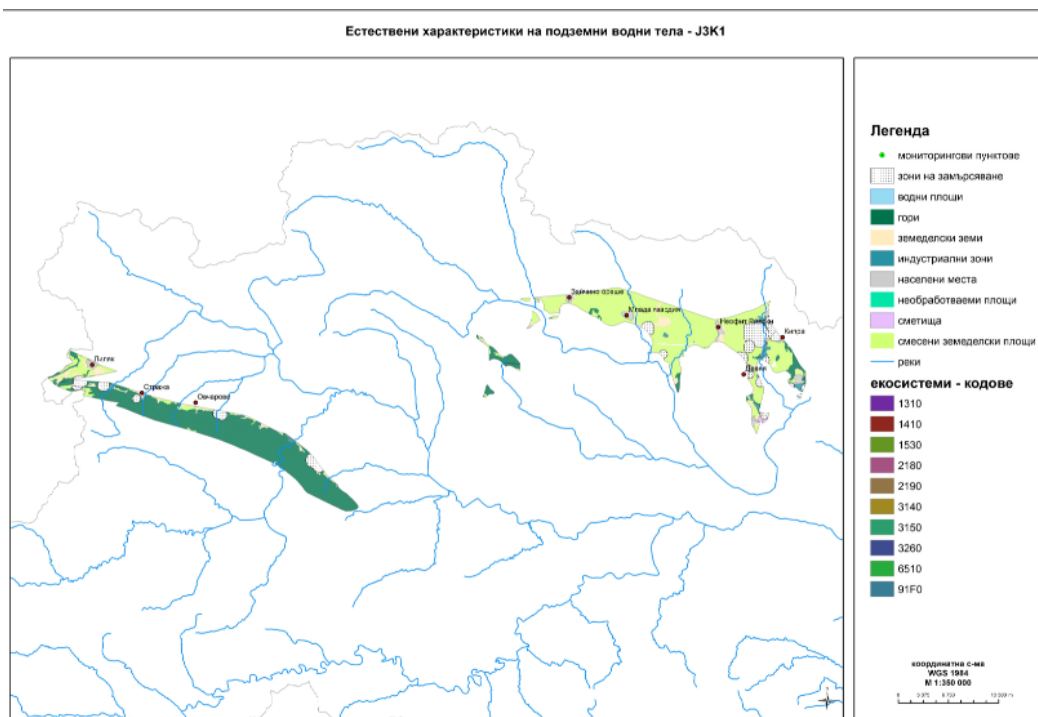

Източник: ПУРБ в Дунавски район, БДПР

Фигура № 12. Подземни водни тела на територията на Черноморски район за управление на водите – 3 бр. карти

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Източник: ПУРБ в Черноморски район, БДЧР

Състояние на подземните водни тела

Оценка на химично състояние на подземни водни тела на територията на община Добричка е представена в Таблица 9, а оценка на количественото състояние – в Таблица 10.

Таблица № 9. Химично състояние на подземните водни тела

Код ПВТ	Наименование на ПВТ	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Параметри, обуславящи лошо състояние
BG1G0000QAL052	Порови води в Кватернера - р. Суха	лошо	NO ₃
BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	добро	-
BG1G000K1NB050	Карстови води в Разградската формация	лошо	NO ₃
BG1G000K1B041	Карстови води в Русенската формация	лошо	NO ₃ , PO ₄
BG1G0000J3K051	Карстови води в Малм-Валанжския басейн	добро	-
BG2G000000Q002	Порови води в кватернера на р. Батова	лошо	Електропроводим ост, Ca, Mg, Cl, SO ₄ , Fe, Mn

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Код ПВТ	Наименование на ПВТ	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Параметри, обуславящи лошо състояние
BG2G000000N018	Порови води в неоген-миоцен-сармат Изгрев-Варна-Ботево-Батово	лошо	NO ₃
BG2G000000N044	Порови води в неоген-сармат Североизточна и Средна Добруджа	лошо	NO ₃ , Mn
BG2G000000PG026	Порови води в палеоген-еоцен Варна-Шабла	лошо	NO ₃
BG2G000000J3K1040	Карстови води в малм-валанж	добро	-
BG2G000000J3K1041	Карстови води в малм-валанж	добро	-

Източник: БДДР, БДЧР

Таблица № 10. Количествено състояние на подземните водни тела

Код на подземното водно тяло	Наименование на водното тяло	Количествено състояние на ПВТ
BG1G0000QAL052	Порови води в Кватернера - р. Суха	добро
BG1G000000N049	Карстово-порови води в Неоген - Сармат - Добруджа	добро
BG1G000K1HB050	Карстови води в Разградската формация	добро
BG1G000K1B041	Карстови води в Русенската формация	добро
BG1G0000J3K051	Карстови води в Малм-Валанжския басейн	добро
BG2G000000Q002	Порови води в кватернера на р. Батова	добро
BG2G000000N018	Порови води в неоген-миоцен-сармат Изгрев-Варна-Ботево-Батово	добро
BG2G000000N044	Порови води в неоген-сармат Североизточна и Средна Добруджа	лошо
BG2G000000PG026	Порови води в палеоген-еоцен Варна-Шабла	добро
BG2G000000J3K1040	Карстови води в малм-валанж	добро
BG2G000000J3K1041	Карстови води в малм-валанж	добро

Източник: БДДР, БДЧР

Пунктове за мониторинг на подземни води

Състоянието на подземните водни тела се наблюдава съгласно Програма за оперативен и контролен мониторинг на химичното състояние на подземните води и мониторинг на зоните за защита на водите в Басейнова дирекция „Дунавски район“ и Басейнова дирекция „Черноморски район“.

✓ **Подземно водно тяло с код BG1G0000QAL052 и име „Порови води в Кватернера на р. Суха“** – химичното състояние на тялото се наблюдава с един мониторингов пункт /МР 291/.

- МР 291 при с. Долина шахтов кладенец-3, община Добрич, област Добрич – анализът на резултатите от проведените през 2019 г. изпитвания на водата в пункта показват съответствие със СК на подземни води по всички показатели. Оценката за качествено състояние на подземното водно тяло е „добро химично състояние“.

✓ **Подземно водно тяло с код BG1G000000N049 и име „Карстово-порови води в Неоген - Сармат Добруджа“** – химичното състояние на тялото се наблюдава с осем пункта за мониторинг /МР 191, МР 292, МР 295, МР 296, МР 298, МР 300, МР 416, МР 417/.

- МР 191 при с. Кайнарджа дренаж „Кайнарджа“ ПС „Кайнарджа“, община Кайнарджа, област Силистра – водата в пункта отговаря на СК за подземни води по всички анализирани показатели.

- МР 292 при с. Дуранкулак сондажен кладенец 1, община Шабла, област Варна – анализът на резултатите от проведените през 2019 г. изпитвания на водата в пункта потвърждават констатираното в предходните години отклонение от нормата по показател „атразин“. През 2019 г. показателят е анализиран два пъти, като получените резултати са съответно – 0,115 µg/l и 0,148 µg/l при норма от 0,1 µg/l. Получените резултати от анализ на другите вещества от групата на пестицидите не превишават СК и дори са под границата на откриване на метода на анализ от 0,005 µg/l. Сумата от концентрациите на всички изпитвани пестициди - показател № 37 „Пестициди общи“ от Приложение № 1 на Наредба № 1/10.10.2007 г. не превишава СК от 0,5 µg/l. Съгласно изискванията на Закона за водите, БДДР е предприела действия за осведомяване на всички заинтересувани институции.

- МР 295 при Генерал Тошево, Сондажен кладенец - ПС Маловец, община Генерал Тошево, област Добрич – резултатите от всички изпитвани показатели на водата в пункта проведени през 2019 г. отговарят на СК за подземни води. Концентрациите на железни и манганови йони, констатирани над СК в предходните години, бележат трайни понижения и показват стойности по-ниски дори от определените прагове стойности за подземното водно тяло.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

- МР 296 при с. Приморци, Тръбен кладенец 2 - ПС „Приморци“, община Добрич, област Добрич – получените резултати от проведенния през 2019 г. мониторинг на водата в пункта потвърждават оценката от „добро химично състояние“ от предходите години.
- МР 298 при с. Абрит, 148 каптиран карстов извор, община Крушари, област Добрич – анализът на резултатите получени от изпитванията проведени през 2019 г. показва, че няма отклонение от СК за подземни води. Средногодишна стойност на концентрацията на показател „хром“, за който в предходни години са констатирани превишения на СК през 2019 г. отбелязва тенденция към намаляване, но все още е по-висока от определената за водното тяло прагова стойност.

Резултатите по всички останали показатели отговарят на СК за подземни води.

- МР 416 при гр. Добрич, ТК ТСК - ДЗИ Ген. Тошево – Добрич – констатираните в предходните години наднормени концентрации по показател „трихлоретилен“ се наблюдават и в получените резултати през 2019 г., но трябва да се отбележи че средногодишната концентрация за 2019 г. от 17,75 µg/l е значително по-ниска от същата за 2018 г. от 27,8 µg/l. През 2019 г. е извършено двукратно изпитване по показателя като резултатите са, както следва: 10,1 µg/l и 25,4 µg/l при норма от 10 µg/l за показател № 35 „Тетрахлоретилен и трихлоретилен“ от Приложение № 1 на Наредба № 1/10.10.2007 г.

Анализът на резултатите от мониторинг в останалите мониторингови пунктове наблюдаващи ПВТ не потвърждава наличие на замърсяване от подобен характер, което е основание да се счита, че замърсяването е локално и евентуална причина за него може да бъде еднократно залпово замърсяване, компроментиране на водоземното съоръжение и/или не достатъчно прочерпване на водата преди пробовземане. Пункта е включен в програмата за мониторинг на подземни води на територията на Дунавски район за басейново управление и през периода 2020-2021 г. с цел проследяване концентрацията на този показател.

- МР 417 при гр. Генерал Тошево, ТК-АГРИ.СС-Генерал Тошево, община Генерал Тошево, област Добрич – след анализ на резултатите от проведения през 2019 г. мониторинг на водата в пункта може да се заключи, че водата запазва оценката за „доброто химично състояние“.

✓ **Подземно водно тяло с код BG1G000K1NB050 и име „Карстови води в Разградската формация“** – химичното състояние на тялото се наблюдава с четири мониторингови пункта /МР 229, МР 231, МР 232, МР 307/.

- МР 229 при с. Малък Поровец КИ резерват „Воден“, община Исперих, област Разград;
- МР 231 при с. Малък Поровец, КИ ПС - ПБВ „Малък Поровец“, община Исперих, област Разград;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

- МР 232 при с. Кацелово ШК „Лакане“ ПС „Кацелово“, община Две могили, област Русе.

Оценката за „добро химично състояние“ на водата и в трите пункта, дадена в миналите години се запазва и през 2019 г. Анализът на резултатите показва съответствие със СК за подземни води по всички анализирани показатели.

- МР 307 при с. Мировци, Каптаж „Мировци“, община Нови пазар, област Шумен – в резултатите от проведения през 2019 г. мониторинг на водата в пункта се наблюдават наднормени концентрации по показател „нитрати“. След анализ на данните от мониторинг получени в предходните години става ясно, че водата пункта е с трайно завишени концентрации на нитратните йони.

✓ *Подземно водно тяло с код BG1G0000K1B041 и име „Карстови води в Русенската формация“* – химичното състояние на тялото се наблюдава с три пункта за мониторинг /МР 227, МР 228, МР 326/.

- МР 227 при Цветница ЕС1 ПС „Цветница“, община Русе, област Русе – анализът на получените резултати от проведените през 2019 г. изпитвания показват, че водата в пункта запазва добро химично състояние от предходните години.

- МР 228 при с. Топчии ШК ПС „Топчии“, община Разград, област Разград – тенденцията за понижаване на концентрацията на нитратни йони от миналата година се запазва и през 2019 г. Получената след статистическа обработка средногодишната стойност за 2019 г. е 42,12 mg/l, което е под СК за показателя. Традиционно високите концентрации на показател „ортофосфати“, отчитани в предходните години се наблюдават и получените резултати през 2019 г.

- МР 326 при с. Побит камък ТК „Ердуван Чакъров“, община Разград, област Разград – и в резултатите от проведения през 2019 г. мониторинг се констатира високи концентрации на нитратни йони. Предвид факта, че пунктът попада в земеделски район, процентът на обработваемите земеделски земи, в който е от 41 до 60%, то предполагаема причина за констатираните наднормени концентрации на нитратни йони е натискът от извършваните земеделски дейности в района.

✓ *Подземно водно тяло с код BG1G0000J3K051 и име „Карстови води в Малм-Валанжския басейн“* – химичното състояние на тялото се наблюдава с девет мониторингови пункта /МР 284, МР 303, МР 305, МР 306, МР 418, МР 419, МР 420, МР 455, МР 456/

- МР 284 гр. Попово, ТК „Картингписта“ - ПС „Младост“, община Попово, област Търговище;

- МР 303 при с. Цани Гинчево, Тръбен кладенец, община Шумен, област Шумен;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

- МР 305 Сондаж, с. Росица, община Генерал Тошево, област Добрич;
- МР 306 при Кардам, община Генерал Тошево, област Добрич;
- МР 418 при гр. Попово, ТК „Братя Томови – Попово“, община Попово, област Търговище;
- МР 419 при Брестак, Р180х - Свинокомплекс Брестак – Брестак, Вълчи дол, област Варна;
- МР 455 при Карапелит, Карапелит, ТК-Клас олио-Карапелит, област Добрич;
- МР 456 при гр. Каолиново, ВН-22-ВиК Шумен, община Каолиново, област Шумен.

Резултатите от проведения през 2019 г. мониторинг на водата в гореизброените пунктове от подземното водно тяло отговарят на СК за подземни води. Съгласно критериите за оценка на състоянието на подземните води те са оценени в „добро химично състояние“.

- МР 420 при с. Професор Иширково, ТК1-ВиК Силистра - Проф. Иширково, община Силистра, област Силистра – в предходните години водата в пункта е била с отклонение от СК по показатели „желязо-общо“ и „нитрати“.

Анализът на резултатите от проведения през 2019 г. мониторинг, показва следното - през 2019 г. е имало четири измервания на показател „желязо-общо“, като средногодишната стойност на концентрацията е 0,0898 mg/l при норма 0,2 mg/l, т.е отговаря на СК, съгласно Приложение № 1 на Наредба № 1/10.10.2007 г. Констатираните от предходните години високи концентрации по показател нитратни йони се наблюдават и през 2019 г.

✓ ПВТ с код BG2G000000Q002 - Порови води в кватерна на р. Батова

По програмата за мониторинг е предвидено наблюдение в 3 пункта. Установени са значителни превишения над ПС по показателите: Електропроводимост Калций, Манган, Магнезий, Ортофосфати и Обща твърдост, съответно в пунктове: сондаж „Оброчище-Автотранс Албена“ Оброчище, ШК „Добрич строй“ Рогачево и ШК-1 „Извор“ Кранево.

✓ ПВТ с код BG2G000000N018 - Карстово-порови води в неоген-миоцен-сармат Изгрев-Варна-Ботево-Батово

По програмата за мониторинг е предвидено наблюдение в 12 пункта. Установени са превишения над ПС на: • Калций в пунктове: ШК-1 - КД „Палма-93-СД-Вега“, Кранево, ШК-1 „ДАСА-Кранево“, Кранево, ШК-2 „Атмаджови-Кранево“, Кранево и ТК „Планекс-Тополи“ ООД, Тополи; • Амониеви йони в ТК „Планекс-Тополи“ ООД, Тополи; • Желязо в пунктове: ТК ЗПК „Генерал Катарджиево“ Г. Кантарджиево, ТК „ПланексТополи“ ООД, Тополи и ШК-1 „ДАСА-Кранево“; • Ортофосфати в пункт: ТК „Планекс-Тополи“; • Електропроводимост в пункт ТК „Планекс-Тополи“; • Обща твърдост в пунктове: ШК-1 -

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

КД „Палма-93-СД-Вега“ и ТК „Планекс-Тополи“; 81 • Хлорни йони в пункт: ТК „Планекс-Тополи“ и ШК-1 - КД „Палма-93-СД-Вега“, Кранево; • Нитратни йони в пунктове: Каптаж при ПС Алмалии, Богдан; Дренаж „Михалева чешма“ Изгрев; „Аязмата“, Извор „Бялата чешма“, Николаевка; Драганово, каптаж; ТК ЗПК „Генерал Катарджиево“.

✓ ПВТ с код BG2G00000N044 - Карстово-порови води в неоген-сармат Североизточна Добруджа

На база резултатите от проведения мониторинг количествен и химичен за периода 2010-2014 г. е очертан представения участък на морска интрузия Крапец-Шабла-Тюленово. Установено е, че при водочерпене с максимален дебит през активния сезон, надморската височина на динамичните водни нива са под морското равнище и се извършва привличане на солени води от Черно море. Доказателство за това са и химичните анализи, които доказват превишения, предимно на хлориди. Във връзка с казаното по-горе през 2017 г. е изпълнена поръчка на тема „Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло в участъка Крапец-Шабла-Тюленово на морска интрузия“. Въз основа на получените актуални резултати и по архивни данни са разработени хидрохимични критерии за бърза оценка на степента на интрузия. Преочертани са границите на района на потенциална интрузия на морски води. Определена е площта на разпространение на интрузията и нейната значимост. Установени са превишения над ПС по показатели: • Електропроводимост в пунктове: „ТК Крапец“, Венелин Иванов Вълчев и ТК- Шабла Стефанов; • Нитрати в пунктове: -143 а „Римска чешма“, Каварна, СК Било, Каварна, Сондажен кладенец, Крупен, ПС – „ПБВ -ш.к и дренаж“, Каварна и С-1х „ЗК Приморец“, Тюленово; • Желязо в пунктове : С-1х „ЗК Приморец“, Тюленово, ТК М.Михайлов-Крапец ТК С-1х „Йордан Илиев-Крапец“, Крапец и С-1х „Хаджи Димитър-Димитров – Живот“; • Хлорни йони в пунктове : С-1х „ЗК Приморец“, Тюленово, „ТК Крапец“, Венелин Иванов Вълчев и ТК-Шабла-Стефанов, Шабла; • Натрий в пунктове: Крапец, ПС-ПБВ N1S, Крапец, СК2-Дуранкулак, Тръбни кладенци, Смин, ТК-Крапец, ЗП Венелин Иванов Вълчев и ТК- Шабла-Стефанов, Шабла.

✓ ПВТ с код BG2G00000PG026 - Порови води в палеоген-еоцен Варна-Шабла

По програмата за химичен мониторинг е предвидено наблюдение в 6 пункта. Установени са превишения над ПС по показатели: електропроводимост, нитрати, обща твърдост, калций, сулфати, магнезий и манган в съответните пунктове: • Електропроводимост в пункт - ТК „Вин-груп-Игнатиево“, Игнатиево и КИ Надин Желязков, Юнак; • Нитратни йони в пункт: Каптаж „Кишешлика“, Аврен; • Калций в пункт: Каптаж „Кишешлика“, Аврен; • Манган: ТК „Вин-груп-Игнатиево“, Игнатиево и ТК 3 „Флотски Арсенал“,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

ТЕРЕМКРЗ, Константиново; • Желязо в пунктове: ТК „Вин-груп-Игнатиево“ и ТК 3 „Флотски Арсенал“, ТЕРЕМКРЗ, Константиново; • Сулфатинийони в пункт: ТК „Вин-груп-Игнатиево“.

1.3.3. Зони за защита на водите

Зоните за защита на водите са регламентирани в чл. 119а, ал 1, т. 1 – 5 от Закона за водите и се определят и актуализират на всеки шест години с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ).

✓ Зони за защита на водите, съгласно чл.119 а, ал.1, т.1 от ЗВ

Зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

На територията на община Добричка няма повърхностни водни тела обявени за зона на защита на питейните води от повърхностни водни тела, съгласно чл.119а, ал.1, т.1 от Закона за водите.

Зони за защита на подземни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

Всички подземни водни тела на територията на Черноморски район на управление на водите са определени като зони за защита на подземните води за питейно-битово водоснабдяване. На територията на Дунавски район на управление на водите, всички подземни водни тела, с изключение на ПВТ „Порови води в Кватернера - р. Суха“ са определени като зони за защита на подземните води за питейно-битово водоснабдяване.

За зоните за защита на питейните води екологичната цел е: „Намаляване на необходимостта от пречистване на водите преди тяхното използване и осигуряване на проектното количество във водоземните съоръжения.

В ПУРБ 2016-2021 за зони за защита на подземните води за питейно-битово водоснабдяване са заложили следните мерки за опазване:

✓ Прилагане на правилата за добра земеделска практика за водни тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно водоснабдяване в райони в които е установен риск от замърсяване с нитрати.

✓ Санитарно-охранителни зони (СОЗ), определени съгласно чл.119, ал.4, от ЗВ

Учредените санитарно-охранителни зони на територията на община Добричка от БД „Черноморски район“ и БД „Дунавски район“ за водоизточници за питейно и битово водоснабдяване от подземни водни тела на територията на БДЧР и БДДР са представени в Таблица 11.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Таблица № 11. Санитарно-охранителни зони

№	Заповед №	Водо-ползване	Водоизточник	Населено място	ПОЯС I, дка	ПОЯС II, дка	ПОЯС III, дка
1	46/11.10.2007	„Яйца и птици-Зора“ АД	Сондаж ЕВС-2	Дончево	0,1	6,86	153,82
2	20/01.04.2008		ПЕС № 1	Лясково	0,475	9,045	228,540
3	СОЗ-471/23.11.2015	Регионално депо - Стожер	ТК-СНЦ Управление на отпадъците - Стожер	Стожер	0,1	11,915	14,635

Фигура № 13. Учредени СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на територията на община Добричка

Източник: БДДР

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

✓ **Зони за отдых, водни спортове и/или за къпане**

На територията на община Добричка няма обявени зони за отдых и водни спортове.

✓ **Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми**

На територията на община Добричка няма обявени зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми.

✓ **Уязвими зони**

Община Добричка попада в уязвима зона, съгласно Заповед №РД-146/25.02.2015 г. на Министъра на ОСВ за определяне на водите, които са замърсени с нитрати от земеделски източници и уязвими зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници.

„Уязвими зони“ са области с определена почвено-геоморфоложка характеристика в близост до водни обекти, при които земеделската дейност води до риск за замърсяване на водите с нитрати. Те обхващат почти всички земи от низинния, равнинно-хълмистия и нископланинския пояс и, в сравнение с другите европейски държави, заемат значителна част от територията на страната.

Подземни водни тела в териториалния обхват на БДДР и БДЧР, които са замърсени или са застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници, съгласно Приложение 1 към Заповед № РД-146/25.02.2015 г. и попадащи на територията на община Добричка, са:

Водно тяло Порови води в Кватернера на р. Суха, с код BG1G0000QAL052.

Водно тяло Карстови води в Разградската формация, с код BG1G000K1HB050.

Водно тяло Карстови води в Русенската формация, с код BG1G0000K1B041.

Водно тяло Карстови води в Малм-Валанжския басейн, с код BG1G0000J3K051.

Водно тяло Порови води в неоген-миоцен-сармат Изгрев-Варна-Ботево-Батово, с код BG2G000000N018.

Водно тяло Порови води в палеоген-еоцен Варна-Шабла, с код BG2G00000PG026.

Водно тяло Карстови води в малм-валанж, с код BG2G00000K1J3041.

Фигура № 14. Нитратно уязвими зони

Източник: БДДР, БДЧР

✓ **Чувствителни зони**

Територията на община Добричка не попада в чувствителна зона, съгласно Заповед №РД-970/28.07.2003 г. на Министъра на ОСВ. Чувствителни зони в териториалния обхват на БДДР са: с начало „р. Дунав, от границата при с. Ново село“ и край „р. Дунав, до границата на гр. Силистра“, както и всички водни обекти във водосбора на р. Дунав на територията на Р България.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

✓ Защитени територии и зони, обявени за опазване на водозависими местообитания и биологични видове

Таблица № 12. Защитени зони на територията на община Добричка

Код на защитена зона	Име на защитена зона	Тип на защитена зона
BG0002048	Суха река	Защитена зона по директивата за птиците
BG0002085	Чаиря	Защитена зона по директивата за птиците
BG0002082	Батова	Защитена зона по директивата за птиците
BG0000102	„Долината на река Батова“	Защитена зона по директивата за местообитанията
BG0000107	Суха река	Защитена зона по директивата за местообитанията

Източник: Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000

За тези зони специфичната екологична цел е: „Осигуряване на устойчиво развитие на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми в зоните до 2021 г.“

1.3.4. Минерални води - местонахождение, характеристики, дебит, използване, потенциал

На територията на община Добричка няма водоизточници на минерални води изключителна държавна собственост и публична общинска собственост, но в „Общински план за развитие на община Добричка 2014-2020 г.“ се споменава, че „На територията на общината се намира сондажен минерален извор до река Батовска, близо до село Прилеп“, за който няма друга информация, в т.ч. издадена заповед за определяне на санитарно-охранителната зона; издадена заповед за утвърждаване на експлоатационните ресурси на находището.

1.3.5. Източници на замърсяване за повърхностни и подземни води - на територията на общината и извън територията на общината

Източниците на замърсяване на територията на общината могат да се разделят в две категории – точкови и дифузни източници на замърсяване.

Точкови източници:

Към първата група принадлежат тези обекти, заустващи отпадъчни води директно в повърхностни водни обекти. Съгласно Доклад за състоянието на околната среда за 2020 г.,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

публикуван на сайта на РИОСВ-Варна, всички предприятия, емитиращи отпадъчни води, имат изградени локални пречиствателни съоръжения.

На територията на община Добричка има само един точков източник на замърсяване на водите и това е ГПСОВ на гр. Добрич, която зауства отпадъчни води в р. Суха.

Съгласно данни, предоставени от РИОСВ-Варна, за периода 2014-2020 г. не са установени превишения на ИЕО за отпадъчните води. Установено е еднократно превишение на съдържанието на общ азот в пречистените отпадъчни води. Пробата е взета на 15.03.2021 г., като е установена стойност от 10,6 мг/л при ИЕО 10 мг/л.

Дифузни източници на замърсяване:

✓ Населени места, без изградена канализационна система.

Такива са всички населени места на територията на общината.

✓ Интензивно земеделие

Характерно е за района, поради добрите климатични и почвени условия.

1.3.6. Причини за замърсяване от източниците на територията на общината

Принос към замърсяването на подпочвените води на територията на общината има основно дифузното замърсяване, причинено от прилагането на недобри земеделски практики. Според Приложения №№ 2 и 3 към Заповед РД-146/ 25.02.2015 г. на министъра на МОСВ относно обхвата на уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници, застрашената зона в община Добричка обхваща цялата ѝ територия.

Източник на дифузно замърсяване са и локалните системи за отвеждане и събиране на отпадъчните води в населените места – септични и попивни ями.

1.3.7. Степен на изграденост, степен на ползваемост и състояние на канализационната система в населените места

В населените места на община Добричка няма изградена битова канализация, което обуславя и липсата на пречиствателни съоръжения.

Единствено в две от населените места – село Карапелит и село Стефан Караджа, има изградени дъждовни канализационни профили по централните улици, които заустват в близки дерета, които минават през двете села.

Липсата на канализация в съставните села, септичните ями и директното изпускане на отпадъчните води в околните дерета продължават да оказват негативно влияние върху подземните води.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

1.3.8. Селищни пречиствателни станции за отпадъчни води

Населените места на територията на община Добричка нямат изградени пречиствателни станции за отпадъчни води.

1.3.9. Водоснабдяване на населените места - количествени и качествени характеристики

Населените места в община Добричка се водоснабдяват от 20 помпени станции с 52 водоизточника – от тях 20 сондажни кладенеца и 32 каптажа.

На територията на Добричка община има и помпени станции, които подават вода само за град Добрич – ПС „Одринци“ и които подават за населени места от общината и за град Добрич - ПС „Батово“.

За съхранение и осигуряване на необходимите водни количества за населените места се ползват общо 47 водоема с обем от 80 до 500 м³. От тях 11 водоема обслужват по две населени места, а 10 населени места получават вода директно от водоснабдителната мрежа на общината.

Водоснабдителната мрежа на област Добрич като цяло и в частност тази на община Добричка, е изградена в периода от 1952 до 1975 г. и се стопанисва, експлоатира и поддържа от „В и К Добрич“ АД – гр. Добрич. От началото на изграждането мрежата и съоръженията по нея в областта са разделени в 8 водоснабдителни района, които по територия и управление съвпадат с тези на общините. За община Добричка управлението и експлоатацията на водоснабдителната мрежа са предоставени на район „Добрич 2“. В него водоснабдяването на населението е разпределено в 4 основни водоснабдителни групи и 5 подгрупи в тях.

Общата дължина на външната водопроводна мрежа в общината е 353 574 м, като от тях с азбестоциментови тръби (АЦТ) са 272 653 м - 75%, със стоманени тръби - 30 880 м - 10% и с тръби от полиетилен висока плътност (ПЕВП) – 49 841 м – 15%. Диаметрите на външната водоснабдителна мрежа варират от 80 мм до 450 мм. Дължината на вътрешните водопроводни мрежи в населените места е 429 000 м. Вътрешните мрежи са изградени основно от азбестоциментови тръби и незначителна част – от стоманени, полиетиленови и поцинковани тръби. Прави впечатление особено големият процент на азбестоциментовите тръби във външните и вътрешните мрежи на населените места, което е една от причините за големите загуби на вода и в район Добрич – 2 на „В и К Добрич“ АД – гр. Добрич.

ГРУПА „ОБРОЧИЩЕ“

Водоснабдителна група „Оброчище“ обхваща значителен брой населени места от район Балчик и 19 населени места от район Добрич 2. Основна помпена станция за групата е ПС „Оброчище“, която събира и подава във водоснабдителната мрежа водите на седем каптажа и един сондажен кладенец. За тази група на територията на Добричка община има

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

две допълнителни помпени станции, които са като резервни – ПС „Росеново“ и ПС „Лясково“.

На територията на община Добричка водоснабдителната мрежа на група „Оброчище“ е изградена основно с АЦ тръби от влизането в район Добрич 2 до РШ Свобода. От границата с район Балчик до РШ Стефан Караджа, азбестоциментовите тръби са дублирани със стоманени тръби.

Част от другото направление на водопровода след РШ Стефан Караджа в посока селата Паскалево, Росеново, Божурово е рехабилитиран и подменен с ПЕВП тръби.

Проблеми във водоснабдяването на населените места от група „Оброчище“ са основно честите аварии, недостатъчните водни количества и напор в мрежите на населените места, особено за тези, в крайните точки от магистралната мрежа, периодичен режим на водоподаване.

ГРУПА „БАТОВО“

Водоснабдителна група „Батово“ има две помпени станции - ПС „Батово 1“ и ПС „Батово 2“, в които се събират водите на 5 каптажа и 3 сондажни кладенеца. Тя водоснабдява 8 населени места от общината и град Добрич. Основният магистрален водопровод от ПС „Батово“ към град Добрич е един от най-рано изградените в областта – в петдесетте години на миналия век, с дължина около 17 250 м и АЦ тръби с диаметър 300 и 350 мм.

Във водоснабдителната мрежа на село Батово по гравитачен път постъпват водите от група каптажи, които са в непосредствена близост до селището.

Проблемите във водоснабдяването на населените места от група „Батово“ са от липсата на водоеми за част от населените места и честите аварии по магистралния водопровод на мрежата.

ГРУПА „ДУЛАП КУЛАК“

Водоснабдителна група „ Дулап кулак“ има две подгрупи: подгрупа „Дулап кулак“, която водоснабдява 6 населени места и подгрупа „Орлова могила“, която водоснабдява 5 населени места. В тази водоснабдителна група има работещи 3 помпени станции - ПС „Дулап кулак“, ПС „Ведрина“ и ПС „Орлова могила“, в които се събират водите на 7 каптажа и 3 сондажни кладенеца. Основните магистрални водопроводи от трите помпени станции са изградени с АЦ тръби, като минимална част в участъците с най-много и често повтарящи се аварии са подменени с ПЕВП тръби през годините.

Проблеми във водоснабдяването на населените места от група „Дулап кулак“ са честите аварии по магистралните водопроводи, липсата на вода и напор във вътрешните мрежи на селата Бдинци и Вратарите, Драганово, Дончево.

ГРУПА „ДОЛИНА“

Водоснабдителна група „Долина“ има три подгрупи: подгрупа „Тянево“, която водоснабдява 3 населени места, подгрупа „Ловчанци“ – 2 населени места и подгрупа „Бенковски“ - 16 населени места. В тази водоснабдителна група има 5 работещи помпени станции - ПС „Тянево“, ПС „Долина“, ПС „Гешаново“, ПС „Воднянци“ и ПС „Полк. Иваново“, в които се събират водите на 7 каптажа и 5 сондажни кладенеца. Основните магистрални водопроводи от помпените станции са с АЦ и стоманени тръби. Големи участъци от тях са изключени и водоподаването е реструктурирано и пренасочено вътре в подгрупите.

Проблеми във водоснабдяването на населените места от група „Долина“ са честите аварии по магистралните водопроводи, липсата на вода и напор във вътрешните мрежи на селата.

САМОСТОЯТЕЛНО се водоснабдяват 4 населени места - Дебрене, Прилеп, Стожер, Черна.

Село Крагулево се водоснабдява от водоснабдителната мрежа на община Крушари.

За всички населени места от водоснабдителен район „Добрич 2“ проблемите са идентични – липса на измерващи устройства на вход и изход на повечето от населените места, постоянен режим, сезонен режим, постоянни аварии, липса на напор във вътрешните мрежи.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

1.4. ОТПАДЪЦИ

Към момента се разработва и Програма за управление на отпадъците на община Добричка за периода 2021-2028 г. ПУО е неразделна част от ПООС на общината.

Всички мерки, заложиени по фактора, са съгласно Програма за управление на отпадъците на община Добричка за периода 2021-2028 г., представена в приложение към настоящия документ.

1.4.1. Генерирани отпадъци по видове и източници - битови, опасни, строителни, производствени

✓ **Битови отпадъци**

Количество генерирани битови отпадъци в община Добричка

Таблица № 13. Генерирани годишни количества битови отпадъци в община Добричка за периода 2015-2020 г. в тонове

Година	Годишни количества отпадък с код 20 03 01, събран от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване	Годишни количества отпадък с код 20 03 01 по данни от ИАОС
	тона	тона
2014	Няма данни	348,19
2015	3 790,180	332,4
2016	4 681,67	258,29
2017	4 736,4	193,09
2018	4 893,08	-
2019	5 336,74	² Няма данни
2020	6 438,8	³ Няма данни

Източник: Община Добричка/ИАОС

Таблица № 14. Разделно събрани отпадъци в община Добричка за периода 2015-2020 г. в тонове

Вид на отпадъка/Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Биоразградими и зелени отпадъци	няма данни	няма данни	няма данни	няма данни	няма данни	475,14	561,38
Строителни отпадъци	няма данни	няма данни	няма данни	1,48	26,72	101,1	6,72

Източник: Община Добричка

Състав на генерираните битови отпадъци в община Добричка

² Съгласно информация от ИАОС към м. юни 2021 г. данните за 2019 г. все още са в процес на обработка.

³ Съгласно информация от ИАОС към м. юни 2021 г. все още не е приключило подаването на годишните отчети за 2020 г..

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Таблица № 15. Морфологичен състав на генерираните битови отпадъци – смесени и разделно събрани – средно за общината за 2019 г.

ОЦЕНКА НА СЪСТАВА НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА ДОБРИЧКА ПО ФРАКЦИИ СЛЕД СУМИРАНЕ С РАЗДЕЛНО СЪБРАНИТЕ ОТПАДЪЦИ 2019 г.					
Морфологичен състав	Смесени битови отпадъци		Разделно събрани фракции отпадъци	Общо	% съдърж.
	среден %	т./год.	т./год.	т./год.	%
Хранителни	9,86%	463,60	0,00	463,60	4,92%
Хартия	3,01%	141,80	0,00	141,80	2,33%
Картон	2,16%	101,47	0,00	101,47	1,67%
Пластмаса	8,75%	411,75	1,36	413,11	6,78%
Текстил	11,93%	561,06	0,00	561,06	9,21%
Гума	1,66%	78,31	0,00	78,31	1,29%
Кожа	1,72%	81,08	0,00	81,08	1,29%
Градински	18,55%	872,53	1 386	2 258,53	37,07%
Дървесни	3,48%	163,51	0,00	163,51	2,69%
Съкло	5,22%	245,58	0,00	245,58	4,03%
Метали	3,48%	163,80	0,00	163,80	2,69%
Инертни - едри	6,45%	303,56	0,00	303,56	4,98%
Опасни	1,58%	74,15	0,94	75,09	1,23%
Други - неопределими	4,24%	199,52	0,00	199,52	3,27%
Ситна фракция < 4 см	17,9%	842,26	0,00	842,26	13,83%
Общо:	100,00%	4 703,97	1 388,30	6 092,27	100,00%

Източник: Община Добричка

Изводи:

- Преобладаващата фракция в битовите отпадъци на община Добричка е ситната фракция под 4 см – 17,9%. Най-много са градинските отпадъци – 18,55%.
- Следват рециклируемите отпадъчни материали, като най-значими са текстил, хранителни, пластмаса и инертни отпадъци.

✓ **Опасни отпадъци**

Генерираните опасни отпадъци от бита - бои, батерии, лекарства и други се събират отделно от генераторите на отпадъците. Община Добричка е сключила договор № 1/05.01.2021 г. с период на действие 3 години с „Балбок Инженеринг“ АД.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Дружеството извършва дейности по събиране, временно съхраняване и предварително третиране на отпадъци на територията на община Добричка посредством организирани мобилни пунктове за събиране на опасни отпадъци на база действащи регистрационен документ № 12-РД-895-05/2020 г. и разрешение за дейности с отпадъци 12-ДО-1271-01/26.11.2014 г., и комплексно разрешително КР № 473-Н0/2013 г.

Таблица № 16. Генерирани опасни отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2018* г. (съгласно данни, подадени към ИАОС)

Вид отпадък/Година	2014	2015	2016	2017	2018
Отпадъци от ПФДУ на пластмаси, синтетичен каучук и изкуствени влакна					
070203*	0,570	-	-	-	-
и отстраняване на бои и лакове					
080115*	0,050	-	0,055	-	-
08117*	-	0,182	0,119	-	-
Отпадъци от ПФДУ на печатарски мастила					
080313*	-	0,085	-	-	-
Отпадъци от ПФДУ на лепила/адхезиви и уплътняващи материали					
080409*	-	-	-	-	0,06
Отпадъци от фотографската промишленост					
090101*	-	0,030	0,040	-	0,018
090104*	-	0,220	0,090	0,03	0,016
Отпадъци от леене на цветни метали					
101011*	503,631	946,205	1043,308	613,603	500,494
Отпадъци от масла и отпадъци от течни горива					
130110*	0,080	0,107	0,019	0,012-	0,225
130111*	-	-	-	-	0,039
130113*	0,105	0,013	0,786	0,071	0,05
130205*	10,970	29,879	28,277	11,177	15,145
130206*	2,784	11,055	15,970	13,395	16,172
130208*	0,541	1,192	1,257	1,311	1,456
130310*	0,050	-	0,035	0,120	-
130502*	0,960	0,740	1,470	1,430	0,8
130503*	0,042	-	0,079	7,205	0,023
130701*	-	-	2,180	-	0,303
Отпадъци от органични разтворители, хладилни агенти и изтласкващи газове					
140601*	0,003	-	-	-	-
140603*	0,006	-	0,403	-	-

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Отпадъци от опаковки, абсорбенти, кърпи за изтриване, филтърни материали и предпазни облекла, неупоменати другаде в списъка					
150110*	1,774	2,225	2,431	4,007	3,845
150202*	0,819	0,958	2,405	1,152	0,584
Отпадъци, неупоменати на друго място в списъка					
160104*	-	-	-	-	36,96
160107*	0,188	0,282	0,380	0,298	1,947
160109*	0,200	0,800	-	-	-
160113*	-	0,450	-	-	1,468
160114*	-	-	-	-	0,130
160121*	-	-	-	-	5,931
160211*	3,500	1,690	0,800	1,741	3,049
160213*	0,500	0,210	-	-	0,291
160215*	-	-	-	-	0,159
160303*	-	4,570	-	-	-
160601*	95,454	120,572	308,847	10,332	161,076
160708*	6,00	-	0,400	2,980	3,276
Отпадъци от хуманното или ветеринарното здравеопазване и/или свързана с тях изследователска дейност					
180103*	23,084	25,519	21,131	20,691	18,604
Отпадъци за пречиствателни станции за отпадъчни води, неупоменати другаде					
190813*	-	0,500	0,500	0,800	0,900
Битови отпадъци (домакински отпадъци и сходни с тях отпадъци от търговски, промишлени и административни дейности), включително разделно събирани фракции					
200121*	0,648	0,686	0,567	0,401	0,478
200135*	0,150	-	-	0,150	-

Източник: ИАОС

✓ **Строителни отпадъци**

Таблица № 17. Генерирани строителни отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2020 г. (съгласно данни, подадени към НСИ)

Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Строителни отпадъци, т	Н.д.	Н.д.	Н.д.	1,480	26,720	101,100	6,720

Източник: Община Добричка

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Таблица № 18. Генерирани строителни отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2020 г.

Вид строителен отпадък/Година	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ⁴	2020 ⁵
170101	1,400	-	-	-	-	Н.д.	Н.д.
170103	-	7,00	14,00	-	-	Н.д.	Н.д.
170401	0,400	0,685	1,767	0,485	2,840	Н.д.	Н.д.
170402	1,500	1,445	1,475	1,930	15,937	Н.д.	Н.д.
170405	3796,256	491,347	98,288	129,935	165,945	Н.д.	Н.д.
170407	-	-	-	0,760	-	Н.д.	Н.д.
170411	1,500	3,175	38,216	46,944	43,103	Н.д.	Н.д.
170904	590,00	-	45,020	0,620	42,580	Н.д.	Н.д.

Източник: ИАОС

Наличните данни в община Добричка и в ИАОС са непълни за периода 2014-2020 г. По тази причина не е коректно да бъдат формулирани изводи.

Към датата на разработване на ПООС Община Добричка е изпълнила задълженията си за осигуряване на законосъобразно предаване и последващо третиране на строителните отпадъци, образувани на територията ѝ.

Строителните отпадъци, образувани на територията на община Добричка, се извозват в регионалното депо в село Стожер и подлежат на рециклиране. Там те се натрупват на бетонова площадка за временно съхранение с приблизителна площ 2400 кв.м, където е изградена инсталация за раздробяване и пресяване на строителните отпадъци и едрогабаритните отпадъци. Площадката е разположена в северната част на парцела, на изток от склада за временно съхранение на опасни отпадъци. Ограденият парцел е 40 на 60 метра, в него е обособена бетонова площадка 500 кв.м. След извършената преработка, образуваната фракция се използва за изграждане на вътрешните пътища в депото.

За организиране оползотворяването на генерираните строителни отпадъци от кметовете и кметските наместници на населените места се издава разрешение за извозване на строителни отпадъци до Регионално депо Стожер.

Производствени отпадъци

Най-голям дял на територията на Добричка община заемат производствените отпадъци от селското стопанство – група „Отпадъци от селското стопанство, градинското растениевъдство, отглеждането на аквакултури, горското, ловното и рибното стопанство, производството и преработването на хранителни продукти“, след тях следва група „Отпадъци, неупоменати на друго място в списъка“, представляваща центрове за

⁴ Съгласно информация от ИАОС към м. юни 2021 г. данните за 2019 г. все още са в процес на обработка.

⁵ Съгласно информация от ИАОС към м. юни 2021 г. все още не е приключило подаването на годишните отчети за 2020 г.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

разкомплектоване и автосервизни услуги. На трето място са отпадъците от съоръжения за обработване на отпадъци – това се дължи на факта, че Регионално депо – Стожер е разположено на територията на община Добричка, в землището на с. Стожер.

Таблица № 19. Генерирани производствени отпадъци на територията на община Добричка за периода 2015-2020* г. (съгласно данни, подадени към ИАОС)

Вид производствен отпадък/Година	2014	2015	2016	2017	2018
Отпадъци от селското стопанство, градинското растениевъдство, отглеждането на аквакултури, горското, ловното и рибното стопанство, производството и преработването на хранителни продукти					
020103	-	-	-	-	3169,420
020202	-	7,231	8,650	5,552	6,907
020203	6,330	8,742	4,725	2,166	4,552
020204	-	-	-	-	43,00
020301	17,00	16,00	524,640	520,685	875,320
020304	-	-	-	-	622,800
020305	7,00	16,00	-	-	57,00
020399	1230	18,00	11018	252,004	226,120
020601	-	-	-	376,880	40,800
020699	-	-	-	5,100	0,772
020704	35,160	17,00	18,00	7,900	9,100
Отпадъци от дървообработването и от производството на дървесни плоскости и мебели, целулоза, хартия и картон					
030105	8,780	14,750	17,430	22,980	17,620
030199	14,840	8,400	7,00	8,400	8,400
Отпадъци от кожарската, кожухарската и текстилната промишленост					
040199	74,082	110,036	112,570	5,536	32,800
040209	15,660	29,450	-	-	9,540
040299	-	-	26,700	-	-
Отпадъци от органични химични процеси					
070213	8,778	6,683	12,477	9,754	20,827
070299	41,277	41,400	-	-	-
Отпадъци от производство, формулиране, доставяне и употреба (ПФДУ) на покрития (бои, лакове, стъкловидни емайли), лепила/адхезиви, уплътняващи материали и печатарски мастила					
080313	0,028	-	0,030	0,030	0,034
Отпадъци от топлинни процеси					
100101	9,00	1,100	-	10,080	2,261
100903	2,640	-	0,180	0,204	0,240
101112	-	-	-	41,100	71,440

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Вид производствен отпадък/Година	2014	2015	2016	2017	2018
101301	44,780	15,00	11,00	12,00	15,00
101314	74,00	61,00	19,00	21,00	26,00
Отпадъци от формоване, физична и механична повърхностна обработка на метали и пластмаси					
120101	139,517	64,217	126,498	70,862	84,435
120103	14,871	30,588	6,134	62,822	61,207
120105	0,035	0,01	0,025	0,043	1,899
Отпадъци от опаковки; абсорбенти, кърпи за изтриване, филтърни материали и предпазни облекла, неупоменати другаде в списъка					
150101	199,827	174,494	195,757	150,047	230,213
150102	74,850	66,699	28,696	59,543	64,384
150103	7,883	12,063	4,06	2,822	1,606
150104	3,610	2,916	2,605	6,201	2,411
150107	1,210	0,592	0,532	0,720	0,480
150203	22,006	110,005	50,014	0,018	3,660
Отпадъци, неупоменати на друго място в списъка					
160103	435,560	511,677	524,066	493,894	971,023
160112	0,010	-	-	-	0,942
160117	127,037	38,929	8,215	48,563	1131,294
160118	0,481	1,131	0,230	0,900	80,127
160119	0,154	2,783	0,897	0,869	43,800
160120	0,329	0,405	0,270	0,492	41,277
160122	-	-	-	-	14,160
160199	-	-	-	-	74,921
160214	0,540	0,737	0,080	0,828	0,048
160216	-	-	-	-	42,334
160604	0,031	-	0,048	-	0,049
Отпадъци от хуманното или ветеринарното здравеопазване и/или свързана с тях изследователска дейност					
180104	-	0,173	0,439	0,269	6,089
Отпадъци от съоръжения за обработване на отпадъци, пречиствателни станции за отпадъчни води извън мястото им на образуване и от водното стопанство за подготовка на вода за питейни нужди и за промишлена употреба					
190801	11,640	7,340	6,860	28,00	18,00
190802	106,450	81,00	66,500	32,00	15,500
190809	0,253	-	0,072	-	0,154

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Вид производствен отпадък/Година	2014	2015	2016	2017	2018
190905	-	-	1,380	-	-
191001	-	-	-	-	3,637
191201	-	-	-	-	393,431
191202	-	-	-	-	633,851
191203	-	-	-	-	425,118
191204	-	-	-	-	121,659
191205	-	-	-	-	0,829
191212	-	-	-	-	1,044
Битови отпадъци (домакински отпадъци и сходни с тях отпадъци от търговски, промишлени и административни дейности), включително разделно събирани фракции					
200101	49,097	67,940	59,297	66,840	76,344
200108	0,060	0,071	0,071	0,088	0,080
200111	0,315	0,291	0,725	0,970	0,165
200136	-	2,057	2,586	2,101	4,852
200139	0,900	-	-	-	-
200140	2,735	42,933	24,990	118,260	66,600
200202	7,250	-	-	-	-
200304	-	-	127,500	75,00	50,00

Източник: ИАОС

✓ **Утайки от пречистване на отпадъчните води**

На територията на община Добричка не е изградена канализационна система и съответно ПСОВ за нея. Използват се септични ями, които са предпоставка за замърсяване на подпочвените води.

Изградена е ПСОВ за канализационната система на община град Добрич, която се намира в с. Врачанци и е собственост на община град Добрич. По тази причина анализът на отпадъците от утайки от ПСОВ е приложим за програмата за управление на отпадъците на община град Добрич, а не на община Добричка.

1.4.2. Начини на третиране на различните видове отпадъци и съоръжения

Битови отпадъци

Всички населени места в община Добричка са обхванати от системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

На основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) и във връзка с чл. 63, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ), всяка година до края на месец октомври кметът на община Добричка издава заповед, с която се определят границите на районите, както и честотата на сметоизвозване.

Сметоизвозването по селата се извършва от трите специализирани автомобили от автостопанството на община Добричка. След закупуването на два нови автомобиля сметосъбирането се извършва по-регулярно и забавянето при евентуални повреди или във връзка с лоши климатични условия е минимизирано.

На интернет страницата на общината ежесечно се публикува график на сметоизвозването за всички населени места.

Към 2020 г. услугата се извършва от община Добричка на база действащ регистрационен документ за транспорт на отпадъци 03-РД-593-01/24.01.2015 година, с който е разрешено транспортиране на смесени битови отпадъци с код 20 03 01 и биоразградими отпадъци с код 20 02 01.

На територията на община Добричка не се извършва разделно събиране на отпадъците от хартиени и картонени опаковки, пластмасови опаковки, стъклени и метални опаковки. Към 2020 г. са получени няколко отказа за сключване на договори от организации, извършващи дейности по оползотворяване на опаковки.

Всички 68 населени места в община Добричка са с население под 5 000 жители. Те не попадат в обхвата на чл. 23 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (*обн. ДВ. бр.85 от 6 Ноември 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021 г.*) – населени места, за които е задължително да бъдат обхванати от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, организирани от организациите по оползотворяване, съответно от кметовете на общини.

На територията на общината Добричка функционира една площадка за изкупуване и временно съхраняване на отпадъци от опаковки. Площадката е разположена в с. Плачидол, като на нея се приемат единствено метални опаковки с код 15 01 04. Оператор на площадката е „Юлия Йорданова 8“ ЕООД на база разрешение за дейности с отпадъци № 03-ДО-00000589-02/27.03.2020 г.

В община Добричка е въведена частично система за събиране на биоразградими отпадъци от населението, чрез кафяви контейнери с вместимост 1,1 м³, които по график се извозват до инсталацията за компостиране към Регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич в с. Стожер, общ. Добричка. Към 2020 г. броят на контейнерите за биоразградими отпадъци, разположени на територията на общината, е 272 броя.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

Генерираните от домакинствата биоразградими отпадъци се събират от месец март до средата на месец ноември от селата Плачидол, Богдан, Стожер, Бранище, Стефаново, Приморци, Малка Смолница, Ведрина, Долина, Драганово, Златия, Одринци и Самуилово.

През 2021 г. се предвижда населените места, обхванати от разделно събиране на биоразградими отпадъци, да се увеличат.

Трансферни съоръжения

На територията на Добричка община не са изградени претоварни станции или други трансферни съоръжения.

Регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич е ситуирана в с. Стожер, общ. Добричка.

Инсталации за предварително третиране и обезвреждане на отпадъци на територията на община Добричка

Регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич е ситуирана в с. Стожер, общ. Добричка. Част от РСУО в региона е съоръжение за възстановяване на материали -сепарираща инсталация.

Сепарацията на рециклируемите материали включва магнитна сепарация на черните метали преди и след барабанното сито, ръчно сепариране на хартия, картон, пластмаса (РЕ/РТЕ), стъкло (цветно и бяло), гума, кожа и накрая отделяне на цветните метали с помощта на НЕ-сепаратор. Подситовата фракция от барабанното сито, богата на органика, се подава за компостиране, а остатъчната фракция след технологичната линия - директно за компостиране.

С цел намаляване транспортните разходи отделените за рециклиране от хартия, картон и пластмаса се пресоват и балират.

През 2020 г. чрез инсталацията за сепариране са отделени 278,76 тона или 4,33% от общото количество смесени битови отпадъци образувани на територията на общината.

Разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци

В община Добричка е въведена частично система за събиране на биоразградими отпадъци от населението, чрез кафяви контейнери с вместимост 1,1 м³, които по график се извозват до инсталацията за компостиране към Регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич в с. Стожер, общ. Добричка. Към 2020 г. броят на контейнерите за биоразградими отпадъци, разположени на територията на общината, е 272 броя.

Площадката за компостиране е с размери 50x100 м. Това позволява да се разположат на площадката 7 лехи. При сечение на лехата от приблизително 10,5 м² и спазване на

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

минимален срок на компостиране от 8 седмици (за стадите мезофилен, термофилен и изстиване), площадката за компостиране разполага с капацитет от 44 100 м³/год.

Методът на компостиране, който се изпълнява в инсталацията, е Windrow (проветряеми лехи). При нормални условия цялостното протичане на процесите на компостиране трае около 12-16 седмици (3-4 месеца). Цели се стабилизиране на биогенната фракция. Производственият процес включва: подаване на отпадъците от приемната площадка, разстилане и формиране на компостни лехи, периодично обръщане на лехите, пресяване и прехвърляне на площадката за доузряване.

През 2020 г. в инсталацията за компостиране са постъпили 1 040,46 тона биофракция и 1 601,84 тона биоотпадъци от територията на община Добричка или 41,03% от общото количество битови отпадъци, образувани на територията на общината.

Инсталации за третиране и обезвреждане на отпадъци

Община Добричка е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците Добрич.

Регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич в с. Стожер, общ. Добричка включва:

- ✓ Депо за неопасни отпадъци с обща площ за депониране: капацитет на клетка № 1 – 240 000 тона, общ капацитет – 685 000 тона.
- ✓ Съоръжение за възстановяване на материали (сепарираща инсталация) с капацитет 52 200 т/год.
- ✓ Инсталация за компостиране с капацитет 22 000 т/год.
- ✓ Инсталация за раздробяване на строителни отпадъци с капацитет до 15 000 т/год.

Строителни отпадъци

На терена на регионалното депо в с. Стожер е изградена площадка за раздробяване на едрогабаритни строителни отпадъци. Площадката е с площ 2 400 м², от които 500 м² - бетонизирана площадка.

Строителните отпадъци, които се доставят на депото, се подлагат на визуален контрол, след което ръчно се отделят дървесната фракция и черните метали. Дървесната фракция се прибавя към постъпващите на депото битови отпадъци за сепариране и компостиране, а черните метали се събират с отделените от магнитния сепаратор черни метали в специален контейнер и са готови да бъдат транспортирани директно към потребителите на тези видове отпадъци.

Инертните материали се обработват в предвидената на площадката мобилна инсталация за раздробяване и пресяване на строителни отпадъци. Мобилна инсталация за разтрошаване

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

и пресяване на строителни отпадъци с производителност 50-70 тона на час е конципирана на базата на челюстна трошачка и позволява обработката на цялостния спектър от строителни отпадъци - бетон, керемиди, варовик, асфалт, газбетон, гипс и пр. Размерът на предварително отсятата фракция може да се променя чрез използване на сита с различен размер на отворите според пазарното търсене от 35-45 до 90-110 мм. За предварителното разделяне на строителните отпадъци по видове, подаване на инсталацията за разтрошаване и пресяване и подаване на готовия материал към съответния куп, където се съхранява до реализирането му, се извършва с помощта на челен товарач.

Пригодена е да се транспортира като ремарке в уличното и пътното движение. Може да се използва на предвидената за целта площадка на депото, както и директно на мястото на генериране на строителните отпадъци.

След извършената преработка, образуваната фракция се използва за изграждане на вътрешните пътища в депото.

За организиране оползотворяването на генерираните строителни отпадъци от кметовете и кметските наместници на населените места се издава разрешение за извозване на строителни отпадъци до Регионално депо Стожер.

През 2020 г. на площадка за раздробяване на едрогабаритни строителни отпадъци са постъпили 17,440 тона от територията на община Добричка или 0,3% от общото количество отпадъци, образувани на територията на общината.

Опасни отпадъци

В община Добричка е въведена система за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) след сключване на договор с дружество, притежаващо документ за дейности с отпадъци съгласно изискванията на ЗУО - „Старт“ АД. Договорът е сключен през 2017 г. и е със срок на действие 5 години. На територията на общината са поставени съдове за събиране на НУБА в административни сгради, кметства, детски градини, училища.

Разделното събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), в т.ч. луминисцентни лампи и други лампи, съдържащи живак се извършва на територията на община Добричка съгласно сключен договор с „Трансинс Технорециклираща компания“ АД.

На територията на община Добричка е разположен един склад за съхранение на пестициди с изтекъл срок на годност в ББ кубове – в с. Медово. В него се съхраняват 21 броя ББ кубове с тегло 84 тона.

На територията на общината са разположени и складове за пестициди с изтекъл срок, които са частна или кооперативна собственост:

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

- ✓ в село Дончево – 5,700 тона твърди и 6,00 тона течни пестициди с неизвестен произход;
- ✓ в село Божурово – 0,300 тона твърди и 1,00 тон течни пестициди с неизвестен произход;
- ✓ в село Ведрина – 6,500 тона твърди и 4,00 тона течни пестициди с неизвестен произход;
- ✓ в село Смолница – 4,00 тона твърди и 1,00 тон течни пестициди с неизвестен произход;
- ✓ в село Златия – 3,00 тона твърди пестициди с неизвестен произход;
- ✓ в село Стефаново – 0,300 тона твърди пестициди с неизвестен произход;
- ✓ в село Фелдфебел Дянково – 0,500 тона твърди и 1,00 тон течни пестициди с неизвестен произход;
- ✓ в село Победа – 0,5 тона твърди пестициди с неизвестен произход.

При извършения контрол през 2020 г. от комисия по разпореждане на областния управител на гр. Добрич с участието на РИОСВ-Варна е констатирано, че складът в с. Златия, общ. Добричка е в недобро състояние. Вследствие дадени предписания от предходна година са предприети действия по укрепване и обезопасяване на склада. Извършен е оглед от комисия с цел прибиране и обезвреждане на пестицидите. Останалите складове за негодни ПРЗ са в относително добро състояние.

Утайки от пречистване на отпадъчни води

На територията на община Добричка не е изградена канализационна система и съответно ПСОВ за нея. Използват се септични ями, които са предпоставка за замърсяване на подпочвените води.

Изградена е ПСОВ за канализационната система на община град Добрич, която се намира в с. Врачанци и е собственост на община град Добрич. По тази причина анализът на отпадъците от утайки от ПСОВ е приложим за програмата за управление на отпадъците на община град Добрич, а не на община Добричка.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

1.5. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ

Към момента в процес на разработване е и Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в община Добричка за периода 2021-2028 г. ПОУПВП е неразделна част от ПООС на общината.

Всички мерки, заложили по компонента, са съгласно Програмата за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в община Добричка за периода 2021-2028 г., представена в приложение към настоящия документ.

1.5.1. Видове почви в община Добричка, разпределение, категории, собственост, начин на трайно ползване

На територията на община Добричка доминират черноземите - Карбонатни черноземи (*Calcic Chernozems, CHk - FAO*), Типични (обикновени) черноземи (*Haplic Chernozems, Loamy, CHh - FAO*) и Излужени черноземи (*Haplic Chernozems, CHh - FAO*). Алувиалните почви са слабо развити, формирани главно по дъното на суходолието на р. Суха, върху алувиалните наноси.

Начин на трайно ползване на земите

Общата площ на община Добричка е 1 296.1 км². От данните, посочени в таблица 20, се вижда, че основната част от територията на общината е заета от земеделски земи – 7 188.66 ha, 65,84%. Много по-нисък е дялът на горските и другите видове територии.

Таблица № 20. Разпределение на основните видове територии в община Добричка

Видове територии	Площ [ha]	%
земеделски територии	7 188.66	65.84
горски територии	729.45	6.68
урбанизирани територии - жилищни функции, производствени и други	2 414,73	22.11
озеленяване, паркове и градини	248.40	2.27
водни течения и водни площи	44.15	0.4
територии за транспорт и инфраструктура	295.84	2.7

Източник: ОУП на Община Добричка, собствени изчисления

В общината има тенденция към ограничаване на видовото разнообразие на отглежданите полски култури (зърнено-житни, технически и фуражни), което може да е обусловено от структурата на животновъдството в общината, а също така и от пазарни съображения на земеделските производители.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

1.5.2. Съществуващи екологични проблеми (деградационни процеси) при почвите на община Добричка – степен на развитие и прогноза за развитието им

Под влияние на интензивното земеделие почвите са се трансформирали в антропогенни. При тези условия почвите в съществуващия профил бавно, но прогресивно са изтощени, замърсени и са се изменили в отрицателна посока в сравнение с първоначалното им естествено състояние.

1.5.3. Заблатени почви

На територията на община Добричка няма заблатени почви.

1.5.4. Ерозирали почви

За по-голямата част от територията на община Добричка, наклонът на терена е в границите от 0 до 3°. Това предполага по-слаба уязвимост към водна, но значително по-силна уязвимост към ветрова ерозия на почвата.

Типът на преобладаващия почвен тип за района на общината – черноземите, са малко по-устойчиви към ерозиране от средното за страната по отношение на водната ерозия и по-податливи към ерозиране от средното за страната по отношение на ветровата ерозия.

Рискът от ветрова ерозия на почвата в района се определя главно от ерозионността на ветровете. В зоната с най-висок риск от дефлация (източно от Добрич) високата ерозионност на ветровете се съчетава с относително висока податливост на почвите към дефлация.

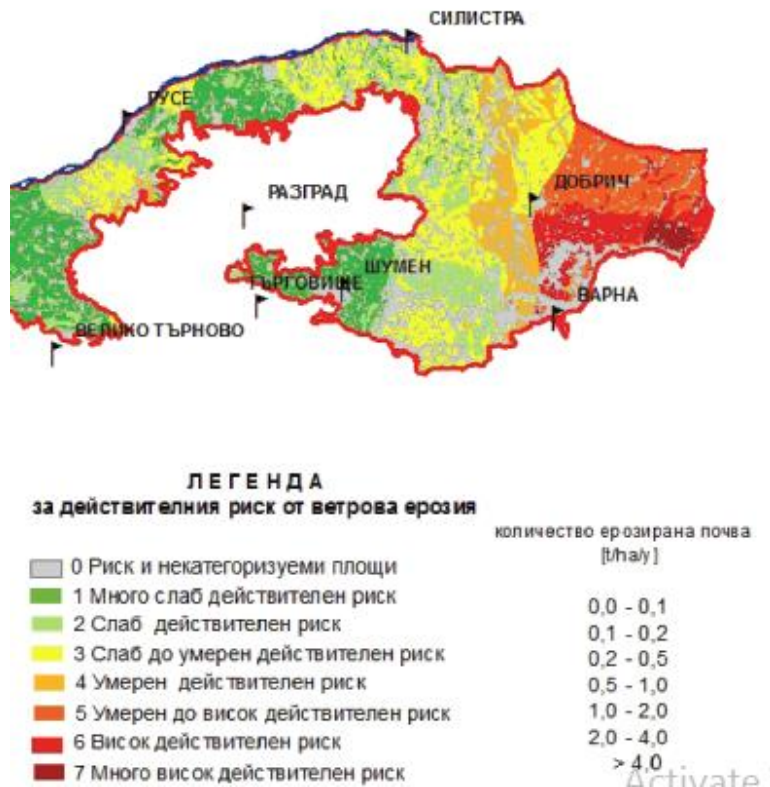
Интензитетът на ерозията за територията на община Добричка е както следва: за 2018 г. – **11.8 t/ha/yr**, за 2019 г. – **12.3 t/ha/yr**.

Оценката за средногодишните загуби на почва от ерозия, за територията на община Добричка, през 2018 г. възлиза на 785 743 тона, а през 2019 г., съответно – 866 184 тона.

Забележка: През 2019 г. се наблюдава значителна промяна в средногодишния интензитет на плоскостната водна ерозия за страната, тъй като са включени и териториите с надморска височина над 1200 метра. Сравнение с данните от предходни години не е коректно да се прави, поради различен обхват на изходните данни.

На фиг. 15 е представена карта на действителния риск от ветрова ерозия за територията на община Добричка.

Фигура № 15. Карта на действителния риск от ветрова ерозия на територията на община Добричка⁶

Източник: Светла Русева, Вихра Стойнова, Людмила Лозанова, Илия Малинов, Елка Цветкова, Христо Джоджов, Виктор Крумов, Милена Митова, Дяляна Илиева, Ерозионни фактори и риск от водна и ветрова ерозия на почвата в зоната на българските Черноземи, Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Н. Пушкиarov“, София „Почвознание агрохимия и екология“, год. XLVIII, № 3-4 София, 2014 Sofia

Вкисляване на почвите

Тъй като повечето почви в землището на община Добричка съдържат карбонати по целия си профил, не се очаква вкисляване. Евентуално слабо вкисляване може да се допусне при излужените черноземи в случай на продължително прекомерно използване на някои азотни торове, но вероятността е малка, тъй като тези почви се характеризират с добра буферна способност.

Засоляване. Осолонцяване

Засоляването поражда проблем по отношение на осмотичното налягане на почвения разтвор, което води до увеличаване на водозадържащата способност на почвата и до силно

⁶ Картата е извадка от Карта на действителния риск от ветрова ерозия в района на черноземните почви в РБългария

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

влошаване на влагообезпечаването на земеделските култури. На територията на общината няма засолени почви.

Намаляване на почвеното органично вещество (дехумификация на почвите)

Намаляване на съдържанието на органичен въглерод/хумус, което води до обезструктуриране на почвата, с последващо влошаване на водно-физичните показатели и намаляване на продуктивността им. Дехумификацията предполага понижаване на буферността на почвите по отношение на химически замърсявания, както и до ускоряване на ерозионните процеси, и влошаване на генния фонд и биоразнообразието.

Съгласно предоставените данни от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) почвите в пунктовете, принадлежащи на територията на община Добричка, са много добре обезпечени с органично вещество – органичен въглерод (С): 16.5667-26.8 g/kg почва в повърхностния слой с мощност 20/10cm и 15.733-25.5667g/kg почва в подповърхностния слой от 20/10 до 40cm.

1.5.5. Замърсяване на почвите

Оценката на екологичния статус на почвите от община Добричка е направена на базата на данните от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), подсистема „Почви“ на ИАОС. За целта данните за наличните концентрации на тежки метали и металоиди (As, Hg, Cd, Cu, Ni, Cr, Pb, Zn, Co) от пунктове №№ 400, 414, 415, 427 и 428 съответно в землищата на с. Бенковски, с. Орлова могила, с. Ловчанци, с. Бранище и с. Ломница са съпоставени с нормите за максимално допустимите концентрации (МДК) на тези замърсители в почвите, отнасящи се за съответните интервали на измерената реакция на почвите (Таблица 1 от НАРЕДБА №3 за норми относно допустимото съдържание на вредни вещества в почвата).

Анализът показва, че почвите са в добро екологично състояние. Съдържанието на изследваните тежки метали и металоиди в двата слоя на всички мониторингови пунктове е много по-ниско от нормите за максимално допустимите концентрации на тези елементи.

1.5.6. Физически нарушени почви; нарушени терени от добивни дейности, от изкопни работи (водопроводи и др.)

Нарушени и увредени земи

На територията на община Добричка е дадено разрешение за търсене и проучване на строителни материали в площ „Божурово“ на „Перфект керамик“ ЕООД - Божурово, община Добричка с Решение № 416/28.12.2015 г. на Министерски съвет.

Нарушени и увредени земи се откриват по периферията на нерегламентирани сметища.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

Съгласно ОУП на Община Добричка, площта на нарушените терени възлиза на 194,30 ха.

Запечатване

„Запечатването на почвите“ представлява трайно покриване на почвените повърхности с непропусклив материал, поради застрояване и/или изграждане на инфраструктура. При урбанизацията на териториите неминуемо почвите под изградените сгради и съоръжения остават запечатани. Запечатани са почвите и под изградената транспортна инфраструктура. „Запечатаните“ почви са безвъзвратно загубени за земеделско ползване.

Свлачища

Според „Карта на свлачищата“, изготвената от „Геозащита Плевен“ и „Геозащита Варна“ и Приложение № 2 към „Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията по Дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 г.“ на територията на община Добричка не са регистрирани свлачища.

1.6. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1.6.1. Гори - състояние, видово разнообразие, собственост, използване за рекреационни цели, за дърводобив, за други цели и т.н.

Територията на общината заема южната, по-висока част от Долнодунавската низина. Разположена е в нейната източна подобласт, която има ясно изразен хълмисто-платовиден характер и представлява плоско плато, дълбоко нарязано от каньоновидните долини на Дунавските притоци. Землището на общината попада в Южна Добруджа. От геоморфоложка гледна точка, тя е с нисък пластово-денудационен и акумулационен релеф. Широко разпространение има покритият карст, погребан от лъсовидни образувания.

Хидрографската мрежа е слабо изразена и се характеризира с временен отток по деретата при проливни валежи. Повърхностният отток не е по-голям от 10% спрямо валежите, като по-голямата част от него се изпарява или се поглъща от карстовия терен. Областта се характеризира с най-малка гъстота на речната мрежа в страната, обусловена от слабия наклон на релеф, оскъдните валежи и голямата инфилтрационна способност на лъсовата покривка и окарстената варовикова основа.

Горският фонд във всички землища на община Добричка се стопанисва от Търговско предприятие „Държавно горско стопанство – Добрич“ (ТП ДГС). Добричка община е в териториалния обхват на Търговско предприятие „Държавно ловно стопанство – Балчик“ (ТП ДЛС).

Държавно горско стопанство „Добрич“ носи наименованието си от гр. Добрич, където е седалището на неговото административно управление. Територията на стопанството попада изцяло в границите на община Добрич и на част от община Добричка (ГСП в сила от 2015 г.). ТП ДГС Добрич е разположено в източната част на Дунавската хълмиста равнина, върху Добруджанското плато.

Територията му попада в Мизийска горскорастителна област (М), подобласт Лудогорие (Л). Във вертикално отношение горските масиви са разположени в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (М-I) от 0 до 600 m н.в. и подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (М-I-2) от 0 до 400 m н.в.

Общата площ на ТП ДГС „Добрич“ е 18 951,5 ha. По вид на горите тя се разпределя така: най-голяма е площта на издънковите за превръщане (35,96%), следват нискостъблените (34,89%), широколистните високостъблени (26,98%), иглолистните (2,10%) и топови (0,07%). Залесената площ на стопанството е 17 311,5 ha, което е 91,3% от общата му площ, а дървопроизводителната площ е 17 377,7 ha или 91,7% от общата му площ. Основните дървесни видове са цер, акация, планински ясен, келяв габър, червен дъб, сребролистна липа, гледичия, махалебка, летен дъб, орех, клен и др.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Държавно ловно стопанство „Балчик“ е получило името си от град Балчик - който е общински и административен център и където се намира седалището му. Площта на ДЛС „Балчик“ попада изцяло на територията на три общини - Балчик, Каварна, Шабла и на част от територията на община Добричка - област Добрич и община Аксаково - област Варна (по ГСП 2016 г.). ТП ДЛС „Балчик“ се намира в източната част на Дунавската хълмиста равнина и в югоизточната част на Добруджанското плато. Простира се между 43°20' и 43°54' северна дължина и 28°00' и 28°37' източна дължина. Разположено е в Североизточна България, в източната част на Южна Добруджа. Характерна черта на стопанството е силната териториална разпокъсаност и разпръснатост на горските комплекси, което определя и ниската лесистост – 12,6%. Защитните горски пояси са създадени по определена схема и образуват мрежа, която обхваща изцяло равнинната част на стопанството.

Според възприетото горскорастително райониране на Република България територията на ТП ДЛС „Балчик“ попада в по-голямата си част в Мизийската горскорастителна област (М), подобласти Лудогорие (Л) и Добруджанско Черноморие (ДЧ), в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (М-I) от 0 до 600 m н.в. и в Подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (М-I-2) от 0 до 400 m н.в. По-малка част, тази от община Аксаково, и територията южно от първокласният път за Република Румъния (от Кранево до град Каварна), попада в Тракийската горскорастителна област (Т), подобласт Варненско-Бургаско Черноморие (ВБЧ), в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (Т- I) от 0 до 700 m н.в. с представители подпояс на крайречните и лонгозни гори (Т-I-1) от 0 до 700 m н.в. и подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (Т-I-2) от 0 до 500 m н.в.

Общата площ на горските територии на ТП ДЛС „Балчик“ е 18 106,0 ha, от които дървопроизводителната площ представлява 91,6 % или това са 16 584,0 ha. Залесената площ е 16 207,6 ha, което е 89,6% от общата му площ. *По вид на горите общата площ се разпределя* по следния начин: най-голяма е площта на издънковите за превръщане – 6 194,6 ha (34,2%), следват нискостъблени гори – 5 899,0 ha (32,6%), широколистни високостъблени – 4 886,7 ha (27%), иглолистни – 1 069,5 ha (5,9%) и топови – 56,2 ha (0,3%). Преобладаващи естествено растящи дървесни видове по площ в горите държавна собственост са цер (31,1%), келяв габър (12,8%), акация (10,7%), мъждрян (6,5%), черен бор (4,7%), планински ясен (4,4%). Срещат се още гледичия, космат дъб, сребролистна липа, клен, полски бряст и др.

Важно място в горските територии на област Добрич заемат *защитните горски пояси*, разположени на площ от 14 901 ha и с обща дължина 5 000 km. Общо 26% от горите на територията на област Добрич са защитни горски пояси, включени към държавните горски територии през 1977 г. с Решение на Министерския съвет №25/25.12.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

На територията на община Добричка 5 820,4 ха от горските територии са предвидени за защитни гори, като от тях 4 829,4 ха е залесената площ и 991,0 ха – незалесена.

1.6.2. Защитени видове растения и животни

Растителен свят

Растителността на територията на общината е представена изключително оскъдно. Основни дървесни видове са дъб и бук. Често срещани са и липата, ореха, акацията, тополата и др. Храстовата растителност е представена от люляк, шипка, леска, глог, трънка и др. Основен показател, характеризиращ растителността, е лесистостта, която показва какъв е процентът на залесената територия (гори и трайни насаждения), спрямо общата площ. Лесистостта в община Добричка е твърде ниска. За постигане на степента на лесистост и подобряване на санитарно-хигиенните условия и микроклимата на общината е необходимо да се проведат значителни залесителни мероприятия.

На територията на община Добричка няма налични находища на билки. Регистрирани са два пункта за изкупуване на билки: Билкозаготвителен пункт в с. Подслон и Билкозаготвителен пункт в с. Фелдфебел Денково.

Горските територии заемат около 15% от територията на общината, при средно за страната 34%. Най-широкоразпространени са издънковите гори (32%), горите за реконструкция (24%), широколистните високостеблени гори (17%) и нискостеблените гори (15%). Делът на същинските гори е много нисък, преобладаващите гори са изкуствено засадени полезащитни горски пояси. Естествената растителност в района е изтласкана от земеделските култури и се е съхранила на много малко места.

В регулационните граници на населените места от общината има залесени 462 дка. паркове. Лесопарковете са с обща площ от 1 485 дка. Преобладаващи дървесни видове в тях са *широколистни* (кестен, липа, чинар, яден и др.) и *иглолистни видове* (бор, ела, смърч).

Защитени дървесни и растителни видове на територията на общината са: вековни дървета – круша (с. Златия), летен дъб (с. Стефаново), бяла тополя (с. Батово) и обикновен бук (с. Батово, местност Кирчево кайначе); находище на божур и останки от степни гори (землището на с. Орлова могила); находище на обикновен божур (с. Батово).

Сериозен проблем, водещ до рязкото нарушаване на биоразнообразието, е опожаряването на стърнищата. През 1999 г. е въведена забрана за паленето на стърнища, което се характеризира със следните негативни ефекти: изгаря хумусния слой, който е богат на органични съставки и подхранва растенията; създава предпоставки за засилена почвена ерозия; при изгаряне на растителните отпадъци се получават соли, които са неусвоими от растенията; получават се големи загуби на кислород във въздуха; водния запас на

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

повърхностния почвен слой рязко намалява; унищожават се ценни микро- и макроорганизми, които участват пряко или подпомагат почвообразователния процес; при горенето се отделя въглероден диоксид, с което се предизвиква задълбочаване на парниковия ефект; често огънят се прехвърля и в горските масиви (пояси и крайпътни дървета).

Животински свят

Животинският свят на територията на община Добричка се характеризира със слабо разнообразие. Сред представителите му с най-голямо видово разнообразие се характеризират птиците.

Животинските видове, обитаващи защитените зони на територията на община Добричка, са следните:

✓ Защитена зона „Суха река“

Предмет на опазване в защитена зона „Суха река“ са следните видове птици:

- Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Розов пеликан, Къдроглав пеликан, Малка бяла чапла, Черен щъркел, Бял щъркел, Бяла лопатарка, Червеногуша гъска, Ръждив ангъч, Белоока потапница, Осояд, Черна каня, Червена каня, Белоопашат морски орел, Египетски лешояд, Орел змияр, Тръстиков блатар, Полски блатар, Степен блатар, Ливаден блатар, Късопръст ястреб, Белоопашат мишелов, Малък креслив орел, Голям креслив орел, Царски орел, Малък орел, Орел рибар, Вечерна ветрушка, Малък сокол, Сокол скитник, Голяма пъструшка, Средна пъструшка, Малка пъструшка, Ливаден дърдавец, Сив жерав, Турилик, Бухал, Козодой, Синявица, Сив кълвач, Сирийски пъстър кълвач, Среден пъстър кълвач, Дебелоклюна чучулига, Късопръста чучулига, Горска чучулига, Полска бъбрица, Ястребогушо коприварче, Червеногърба сврачка, Черночела сврачка, Градинска овесарка;

- Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Голям корморан, Голям ястреб, Малък ястреб, Обикновен мишелов, Северен мишелов, Черношипа ветрушка, Орко, Черноопашат крайбрежен бекас.

✓ Защитена зона „Чаиря“

Предмет на опазване в защитена зона „Чаиря“ са следните видове птици:

- Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Бял щъркел, Вечерна ветрушка, Червеногърба сврачка;

- Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Голяма белочела гъска, Обикновена калугерица, Жълтокрака чайка.

✓ Защитена зона „Батова“

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Предмет на опазване в защитена зона „Батова“ са следните видове птици:

- Видовете по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие, които попадат в нейния обхват са: Черноврат гмурец, Розов пеликан, Къдроглав пеликан, Нощна чапла, Голяма бяла чапла, Черен щъркел, Бял щъркел, Блестящ ибис, Поен лебед, Голяма белочела гъска, Сива гъска, Червеногуша гъска, Малък нирец, Осояд, Черна каня, Червена каня, Белоглав лешояд, Орел змияр, Тръстиков блатар, Полски блатар, Степен блатар, Ливаден блатар, Късопръст ястреб, Белоопашат мишелов, Малък креслив орел, Царски орел, Скален орел, Малък орел, Орел рибар, Белошипа ветрушка, Вечерна ветрушка, Ловен сокол, Сокол скитник, Ливаден дърдавец, Сив жерав, Турилик, Бухал, Козодой, Земеродно рибарче, Синявица, Сив кълвач, Черен кълвач, Сирийски пъстър кълвач, Среден пъстър кълвач, Белогърб кълвач, Дебелоклюна чучулига, Късопръста чучулига, Горска чучулига, Полска бъбрица, Черногърбо каменарче, Голям маслинов присмехулик, Ястребогушо коприварче, Полубеловрата мухоловка, Червеногърба сврачка, Черночела сврачка, Градинска овесарка;
- Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4: Черногуш гмуркач, Голям гмурец, Голям корморан, Сива чапла, Зеленоглава патица, Шилоопашата патица, Кафявоглава потапница, Качулата потапница, Звънарка, Среден нирец, Голям ястреб, Малък ястреб, Обикновен мишелов, Черношипа ветрушка, Орко, Лиска, Чайка буревестница, Жълтокрака чайка;
- Други видове: Зелен кълвач, Сива овесарка.

✓ **Защитена зона BG0000102 „Долината на река Батова“**

Предмет на опазване по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие са следните видове:

- **Бозайници** – Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Видра (*Lutra lutra*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*);
- **Земноводни и влечуги** - Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*);
- **Рибни** - Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*).
- **Безгръбначни** - Вертиго (*Vertigo angustior*), Вертиго (*Vertigo moulinsiana*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morigimus funereus*).

✓ **Защитена зона BG0000107 „Суха река“**

Предмет на опазване съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 на Закона за биологичното разнообразие са следните видове:

- **Бозайници** - Широкоух прилеп (*Canis lupus*), Европейски вълк (*Mesocricetus newtoni*), Добруджански (среден) хомяк (*Miniopterus schreibersi*), Дългокрил прилеп (*Mustela eversmannii*), Степен пор (*Myotis blythii*), Остроух нощник (*Myotis capaccinii*), Дългопръст нощник (*Myotis emarginatus*), Трицветен нощник (*Myotis myotis*), Голям нощник (*Rhinolophus blasii*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus euryale*), Южен подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Голям подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Малък подковонос (*Rhinolophus mehelyi*), Подковонос на Мехели (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*);
- **Земноводни и влечуги** - Червенокоремна бумка (*Elaphe quatuorlineata*), Ивичест смок (*Emys orbicularis*), Обикновена блатна костенурка (*Testudo graeca*), Шипобедрена костенурка (*Testudo hermanni*), Шипоопашата костенурка (*Triturus karelinii*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*);
- **Безгръбначни** – Вертиго (*Vertigo angustior*), Вертиго (*Hydrodyas maturna*), Хидриас (*Lucasena dispar*), Лицена (*Cerambyx cerdo*), Обикновен сечко (*Lucanus cervus*), Бръмбар рогач (*Morigimus funereus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*).

1.6.3. Видове, обект на ловен туризъм

На територията на община Добричка се ловува дива свиня (*Sus scrofa*), фазан (*Phasianus colchicus*) и див заек (*Lepus europaeus*). По линия на организиран ловен туризъм е възможен лов на благороден елен (*Cervus elaphus*) и сърна (*Capreolus capreolus*). В района повсеместно се срещат гургулица (*Streptopelia turtur*), пьдпъдък (*Coturnix coturnix*) и гривяк (*Columba palumbus*). От хищниците разпространени са вълк (*Canis lupus*), чакал (*Canis aureus*), червена лисица (*Vulpes vulpes*).

1.6.4. Лечебни растения

Настоящият раздел е разработен в съответствие с изискванията на чл. 55 (1) от Закона за лечебните растения.

Събирането и износът на билки са традиционни за нашата страна. За да бъде опазено богатството от лечебни растения, е необходимо прилагане на система от мерки и механизми, която да осигури устойчивото развитие на ресурсите.

През последните години все повече нарастват изискванията към качеството на билките, предлагани на световните пазари и изискванията за опазване на околната среда. За да бъдат българските фирми конкурентоспособни при новите условия, те трябва да се

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

стремят към все по-добро качество на продукта, непрекъснато да развиват технологиите, да включват нови асортименти, да удостоверяват, че при събирането на билки от естествените им находища не се нанасят увреждания на природата. Нараства делът на култивираните билки и производството на биологична продукция.

Разпоредбите на чл. 50, т. 3 и чл. 55 от Закона за лечебните растения изискват към общинските програми за опазване на околната среда да бъде включван раздел „Лечебни растения“, където да фигурира описание на местоположението на естествените находища на лечебни растения. Необходимо е да бъдат посочвани условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите, както и да бъде правен анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебни растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване. Елемент на този раздел е предлагането на мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове, както и избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях. Тук следва да бъдат направени предложения и за разработване на местни нормативни актове за начините на земеползване, съобразно изискванията на нормативните актове и плановите документи от по-висока степен. В разработката с предимство се включват разпространените в района видове лечебни растения - обект на стопанско ползване, както и лечебни растения под специален режим на опазване и ползване или представляващи интерес по причини от природозащитен или научен характер.

Описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите

Количеството на лечебните растения на Земята, които се употребяват в медицината, достига около 12 000 вида. Малко от тях обаче са официално признати за лечебни растения. Техният брой заедно с употребяваните в народната медицина възлиза на около 200-250 вида.

Проучвания за разпространението на лечебни растения е извършено при разработването на горскостопански план на територията на ТП ДГС Добрич.

Най-разпространените лечебни растения на територията на стопанството се явяват: цер, сребролиста липа, акация, планински ясен, клен и др. Церът заема 38,3% от залесената площ в стопанството. За лечебни цели се използва кората от клоните или стъблата на по-младите дървета. Дъбови кори могат да се добиват и от летния дъб и косматия дъб, които се срещат по-ограничено.

Значително разпространение в стопанството има бялата акация, заемаща 23.1% от залесената площ. Нейните цветове се използват както във фармацията, така и в народната медицина. Има значение за пчеларството.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

На отделни места в стопанството се среща смрадликата. Тя се развива под склопа на насажденията. Листата на смрадликата са особено ценни, защото съдържат дъбилни вещества, етерични масла, флавоноиди и др. Състоянието на ресурсите е добро, макар, че местообитанията са предимно бедни и по-каменливи.

Повсеместно на територията на стопанството, главно на голите площи и по краищата на горските комплекси са се развили гъсти храсталаци от дрян, глог, шипка, трънка, къпини и др. Районът е много благоприятен за развитието им. Цъфтежът и плодоносенето е обилно.

На места в дъбовите гори, много често се среща паразитното растение бръшлян. Той покрива не само свободната от растителност повърхност, но и обвива отделни дървета. Срещат се и други лианоподобни растения като поветът и дивата тиква. Те се срещат повсеместно покрай пътища, слогове, огради. Има възможност да се събират надземните части и коренищата, но количествата са ограничени.

Тревисти растения се срещат по поляните, дивечовите ниви и ливадите, като жълт кантарион (лечебна звъника), риган, бял равнец, червен кантарион, лайка, жълт равнец, гръмотрън, миши уши, мащерка, подъбиче, здравец горски, какула горска, великденче лечебно, гълъбови очички, делянка, еньовче същинско, жълтурче, златна пръчица, лепка, луличка обикновена, лютиче пълзящо, минзухар есенен, млечка обикновена, кърпикожух, мъртва коприва бяла, прозорче горско, пчелинок обикновен, ранилист горски, репей сенколюбия, салеп обикновен, секирче ливадно, слез горски и тинтява жълта. Тези лечебни растения са запазени в добро състояние и могат да бъдат добивани. Месторастенията им са на свежи сухи, средно боагти и богати почви и се намират далече от изкуствено наторявани терени.

По-водолюбиви лечебни растения като копривата, полския хвощ, глухарчето, ментатаа джоджена и водната мента. По-специално внимание може да се обърне на различните видове бър – тревист и черен, които се срещат предимно на влажни месторастения, под склопа на насажденията и тополовите култури, край реки и потоци. С лечебна цел се използват почти всички части на тези растения, като най-ценни са цветът и плодовете. Рано на пролет в района цъфти кукуряк, пролетен минзухар, лечебна иглика, теменуга миризлива и кокиче снежно, но разпространението им е доста ограничено. По горските поляни, по северните склонове се среща горска ягода.

Освен описаните по-горе, в района са установени или вероятни още около 80-90 вида, чието разпространение е твърде ограничено в горите, но се срещат в земеделските земи, пустеещите площи, крайречните храсталачи формации и т.н. Някои от тях са: камшик, градско омайниче, бяло подъбиче, обикновено подъбиче, подбел, лечебен лопен, благороден лопен, гъстоцветен лопен, вълча ябълка, обикновен пелин, змийско мляко, пача трева, кукувича прежда, очанка, бял очеболец, теснолист живовляк, широколист

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

живовляк, мъжка папрат, орлова папрат, сладка папрат, овчарска торбичка, маточина, вратига, гингер, буртак, великденче полско, вълча ябълка обикновена, върбинка лечебна, детелина ливадна, динка лечебна, ежова главичка, какула ливадна, комунига лечебна, коприва гръцка, кучешко грозде черно, къклица, лобода розова, паричка, пелин горчив, пипериче водно, ралица обикновена, птиче просо, резене, репей дребен, решетка безстъблена, синап черен, сминдух син, татул, теменуга трицветна, росопас лечебен, зърника, камшик, дяволска уста, чубрица планинска, щир бодлив и други.

✓ Находища на защитени видове растения в община Добричка

Теснолист божур (*Paeonia tenuifolia*) – защитен вид от ЗБР, включен в ЧКБ в категорията „застрашен“.

Находище на вида е установено в границите на защитена територия – ЗМ „Орлова могила“, землище на с. Орлова могила.

Заплахи: В непосредствено съседство с обработваеми земи. Реална заплаха има върху частта от находището извън ЗМ – разораване, охрастяване, изкореняване, неправилно косене, преизпасване и утъпкване от пасящи животни.

Мерки: Премахване на храсти, забрана за косене по време на периода на цъфтеж и семеносене (април – септември), забрана за паша на едри преживни животни.

По суходолието на Суха река са установени следните видове със защитен статут:

Редки видове (Червена книга)

Волжски горицвет, Тънкожилест пелин, Румелийска метличина, Български рожец, Див рожков, Татарско диво зеле, Френска дрипавка, Български клейстогенес, Калиерова власатка, Ледебуров микс, Къс тънкокрак.

Застрашени видове (Червена книга)

Светлолюспест пелин, Брошово еньовче, Азисатска мишовка.

Балкански ендемити

Жълт равнец, Див рожков.

Установено е наличието на растителни видове с висок природозащитен статус, като: Румелийска метличина – включена в Приложение № 2 на ЗБР, както и Волжски горицвет, Тънкожилест пелин, Светлолюспест пелин, Румелийска метличина, Татарско диво зеле, Брошово еньовче, Ледебуров микс, Емилпопов очеболец, включени в Приложение №3 на ЗБР.

Биологически неоправданата експлоатация е само една от страните на общото негативно влияние на антропогенния фактор върху лечебните растения. С най-големи последствия са

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

урбанизацията, индустриализацията, строежът на пътища, изхвърлянето и натрупването на отпадъци.

Наред с това, пряко за влошаване състоянието на популациите влияе замърсяването на почвите, резултат на неправилната им експлоатация и химизация за селското стопанство.

Рязката промяна в екологичните условия на средата също води до влошаване състоянието на находищата. Особено силни са последствията от пожари, разораване на естествени тревни ценози, нарушаване на хидрологичния режим. Силно негативно влияние оказва промяната на естествената и характерна за района растителност, предизвикана от неправилно подбрани или изведени лесокултурни мероприятия - голи и изборни сечи, създаване на масиви от монокултури. В негативна посока действат и разораването или отводняването на ливади и пасища, прекомерната паша, строителството, масовият туризъм.

Върху запасите на лечебни растения силно влияние оказва и начина на експлоатация на находищата. Нарушава се възстановителния потенциал на популациите, зависещ от биологичните особености на вида и количествата събирани билки. Увреждащият популациите начин на събиране, непредоставянето на период за възстановяване и покой, както и нарушаването на нормалното семенно и вегетативно размножаване, са основните причини за понижаване възможностите на естествените находища като източник на суровини.

✓ Съвременното българско природозащитно законодателство е структурирано така, че осигурява няколко степени на защита на растенията, и в частност на лечебните. Според изискванията на чл. 35 от ЗБР, растителните и животинските видове от дивата флора и фауна на Република България се опазват в естествената им среда чрез:

- ✓ съхраняване на техните местообитания в Националната екологична мрежа;
- ✓ поставяне на видовете под режим на защита или на регулирано ползване;
- ✓ поддържане или възстановяване на условията в местообитанията, съобразно екологичните изисквания на съответния вид;
- ✓ разработване и прилагане на планове за действие за видове с различна степен на застрашеност;
- ✓ повторно въвеждане в природата на изчезнали видове и попълване на популациите на редки и застрашени видове;
- ✓ контрол и регулиране на неместни видове, които са или биха могли да бъдат въведени целенасочено или случайно в природата и застрашават местни видове.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

В допълнение се прилагат и мерки за опазването на растителните и животинските видове от дивата флора и фауна извън естествената им среда чрез отглеждане на екземпляри и съхраняване на генетичен материал при контролирани от човека условия.

В защитените природни територии забраните и ограниченията за ползване на лечебни растения са в съответствие със съответния режим на защитената територия.

Абсолютно е забранено събирането на билки в резерватите и поддържаните резервати. В националните паркове е разрешено, само на определени места. В природните паркове, събирането на билки от лечебни растения се регламентира със заповедта за обявяване на защитената територия и с плана за управление.

В защитените местности и природните забележителности също трябва да се избягва събирането на билки. За някои от тях, това специално е забранено със заповедта за обявяване на защитената територия.

За опазването на билките в Горския фонд се определят превантивни и текущи мерки, свързани с поддържане на почвите, светлинния, топлинния и водния режим, осигуряване на добро жизнено състояние на популациите. На собствениците на земи от поземления фонд се предоставя информация за лечебните растения на територията на общината и за задълженията и препоръките при земеползването. В устройствените планове на населените места също се включват изисквания за опазването им.

В съответствие с разпоредбите на ЗЛР, собствениците на гори, земи и водни площи, в които има находища на лечебни растения, са длъжни да прилагат мерките за опазването им, предвидени от съответните планове, програми и проекти. Забранява се ползването на лечебни растения по начини и със средства, които водят до увреждане на находищата им, намаляване на техните ресурси, затруднено възстановяване на популациите им или намаляване на тяхното биологично разнообразие.

Билките, добити от лечебни растения, трябва да бъдат придружавани, до крайния потребител, с необходимите документи за произход - позволителни, фактури, документи за отпусната квота или удостоверяващи култивираното им отглеждане.

Ползването на лечебни растения от естествени находища в горския фонд, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на издадено позволително от директорите на съответните горски/ловни стопанства.

Ползването на лечебни растения от естествени находища в земи от поземления фонд или фонд населени места, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на издадено позволително от кмета на Община Добричка (за общински имоти) и Областния управител на Област Добрич (за държавни имоти). Заплащат се съответните такси, с изключение на случаите на частна собственост.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

В разрешителното се определя и размера на таксата, която се заплаща по тарифа, определена от Министерски съвет - за земите и горите държавна собственост, или от Общинския съвет на Община Добричка - за териториите общинска собственост.

Освен за събиране на билки, такси се заплащат и за събиране на генетичен материал, който е предназначен за отглеждане в култура на лечебни растения или за други цели.

Събраните от таксите средства се използват за предвидените от закона дейности (поддържане, възстановяване и оценка на ресурсите, култивиране, изграждане на информационна система, образователни програми).

В разрешителното за ползване се определят вида на ползването; разрешеното количество билки и генетичен материал по видове морфологични части; района на конкретното находище и начина на ползване.

За лични нужди не се изисква издаването на разрешително и не се заплащат такси. Законът определя понятието „Билки за лични нужди“ като количества билки в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един ден, както следва:

- а) корени, коренища, луковици или грудки - до 1 кг;
- б) стръкове - до 2 кг;
- в) листа - до 1 кг;
- г) кори - до 0,5 кг;
- д) цветове - до 0,5 кг;
- е) семена - до 0,1 кг;
- ж) плодове - до 10 кг;
- з) пъпки - до 0,5 кг;
- и) талус - до 1 кг.

Имайки предвид очертаните основни изисквания, произтичащи от нормативната уредба и поставените цели, пред Община Добричка стоят следните основни задачи:

- ✓ Изясняване на видовете лечебни растения и описание на местоположението на естествените им находища, условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите;
- ✓ Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебни растения, с цел осигуряване на устойчиво ползване и опазване на ресурсите;
- ✓ Набелязване на приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

✓ Избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях.

Мерки, които се предлагат за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения в община Добричка:

1. Създаване на информационна база данни за лечебните растения с установени популации на територията на община Добричка;
2. Ежегодно актуализиране на списъка на видовете лечебни растения с установени популации на територията на община Добричка и на техните ресурсни възможности;
3. Картиране и паспортизиране на находищата на видовете лечебни растения с установени популации на територията на община Добричка;
4. Провеждане на проучвания за ресурсните възможности на лечебните растения и спазване на принципа за ротация на находищата при тяхната експлоатация;
5. Картотекиране на билкозаготвителните бази и пунктове на територията на общината;
6. Създаване на архив от снимки и хербарий за видовете лечебни растения;
7. Подпомагане на земеделски производители при въвеждане в култура на лечебни растения;
8. Провеждане на информационни кампании за по-добра осведоменост и участие на обществеността в управлението на лечебните растения и други природни ресурси;
9. Подпомагане създаването на нови партньорства между Общината, НПО, и ползвателите на природни ресурси;
10. Подкрепа за производители на билки от лечебни растения и алтернативни земеделски продукти, която да е насочена към:
 - дребни стопани, които искат да подобрят качеството на своята продукция, да увеличат производството и да разширят пазарните си контакти;
 - фирми от сектора, търсещи партньорство с производители на качествена суровина (сушени билки, билки за етерични масла и др.);
 - социално слаби хора от общината, които искат да се занимават с производство на билки или алтернативни земеделски продукти.

Събирането на билки от лечебни растения в гори и земи, общинска собственост в община Добричка, се извършва от находища, в които те не са подложени на отрицателно въздействие на естествени или предизвикани от човешка дейност фактори. Обект на събиране са само растителните части, които се използват като билки. Събирането се извършва при подходящи атмосферни условия и годишно време, с оглед получаване на

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

качествени билки и не се събират билки в замърсени с тежки метали, пестициди, други химически или минерални вещества, животински или битови отпадъци райони. Не се допуска увреждане на находищата в резултат на дейността.

За опазване естествените находища на лечебните растения се спазват следните изисквания:

1. При събиране на надземни растителни части не се допуска изкореняване на растенията;
2. Цветовете, плодовете и семената се събират, без да се увреждат другите части на растенията;
3. Оставят се част от най-добрите екземпляри за естествено семенно размножаване;
4. Повторно събиране на билки от определен район или находище се извършва след възстановяване на популацията;
6. Не се събират билки от млади, недобре развити или увредени лечебни растения.

Не се допуска събиране на билки в количества, надвишаващи определените по-долу стойности, формулирани като процент от наличните в находището запаси:

1. За корени, коренища, грудки и луковици от видове, които лесно възстановяват ресурсите си (обикновена вълча ябълка, обикновено глухарче, гръмотрън, девисил, алпийски лапад, чер оман, орлова папрат, горско прозорче, миризлива теменуга, чемерика, лобелиева чобанка и др.) - до 70%;
2. За корени, коренища, грудки и луковици от видове, които трудно възстановяват ресурсите си или растат при специфични екологични условия (червен божур, обикновен здравец, петнист змиарник, лечебна иглика, мъжка папрат, ливадно орехче, обикновено орехче, лечебен ранилист, сладка папрат и др. - до 40%;
3. За кори, листни и стъблени пъпки (бреза, бор, бяла върба, летен дъб, обикновена леска и др.) - до 40%;
4. За листа (бреза, широколист живовлек, ланцетовиден жиловлек, коприва, обикновена леска, малина, смрадлика и др.) - до 70%;
5. За стръкове (лечебно великденче, лечебна звъника, лечебна иглика, камшик, коприва, мащерка, вълнест напръстник, обикновено подъбиче, равнец, ранилист лечебен, риган обикновен, тлъстига лютивя, шапиче и др.) - до 70%;
6. За цветни пъпки, цветове, съцветия и цветни кошнички, плодове и семена (боровинка червена и черна, черен бъз, червен глог, драка, зърнеш, иглика лечебна, лайка, липа - дребнолистна, едролистна, сребролистна, лопен гъстоцветен, есенен мразовец, ливадно орехче, офика, подбел, шипка и др.) - до 70% за едногодишните и до 80% за

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

многогодишните видове.

Експлоатацията на находищата се редува с период на възстановяване на ресурсите:

1. При събиране на корени и коренища от видове, които лесно възстановяват ресурсите си (гръмотрън бодлив, копитник, коприва, лапад алпийски, прозорче горско, решетка безстъблена, теменуга миризлива, чемерика лобелиева, чобанка хибридна, чувен и др.) - 2 години;
2. При събиране на корени и коренища от видове, които трудно възстановяват ресурсите си или растат при специфични екологични условия (дива тиква, здравец обикновен, иглика лечебна, лудо биле, мъжка папрат, орехче обикновено, сладка папрат и др.) - 3 години;
3. При събиране на грудки (червен божур, петнист змиарник, ливадно орехче) - 2 години;
4. При събиране на листа (черна и червена боровинка, лудо биле, малина, лечебна медуница, подбел, смрадлика, лобелиева чемерика и др.) - 1 година;
5. При събиране на стръкове от видове, които трудно възстановяват ресурсите си (горицвет пролетен, иглика лечебна, тинтява горска, тлъстига лютивя и др.) - 4 години;
6. При събиране на съцветия от лечебна иглика и гъстоцветен лопен - 2 години;
7. Плодове и семена от есенен минзухар и зърнеш - 2 години.

Не е необходим период за възстановяване при събиране на коренища от вълча ябълка, коприва, орлова папрат, репей и трескот; стръкове от видове, които лесно възстановяват ресурсите си (полски ветрогон, лечебно великденче, вратига, дяволска уста, лечебна звъника, змийско мляко, коприва, черно кучешко грозде, пчелинок, равнец и др.); цветни пъпки, цветовете и съцветия от черен бъз, червен глог, лайка, дребнолистна, едрolistна и сребролистна липа, подбел, равнец, горски слез и др.; плодове и семена с изключение на тези от есенен минзухар и зърнеш.

Билките се събират в различен период/фаза от вегетацията на растенията:

1. Подземни органи (корени, коренища, грудки и луковици) - през есента или рано през пролетта преди вегетацията на растенията;
2. Кори - през пролетта във фаза на най-усилено сокодвигане (март - май);
3. Листни и стъблени пъпки - през пролетта (март - април), преди да се развият;
4. Борови връхчета - рано през пролетта, преди вегетацията;
5. Листа - преди цъфтежа (коприва, маточина, мента, момина сълза), по време на цъфтежа (боровинка черна и червена, блян черен, живовлек голям и ланцетовиден, лудо биле, слез горски, смрадлика) или след цъфтежа (бреза обикновена, глог червен и черен, глухарче

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

обикновено, липа, медуница лечебна, подбел и др.);

6. Стръкове - в началото на цъфтежа или по време на пълен цъфтеж преди плодообразуване; допуска се събирането на стръкове с млади плодове, когато растението цъфти продължително време, като едновременно образува и плодове (боянка разклонена, овчарска торбичка обикновена, росопас лечебен и др.);

7. Цветни пъпки - непосредствено преди разцъфтяването им (пелин сантонинов);

8. Цветове и съцветия - в началото на цъфтежа или при пълен цъфтеж;

9. Месести плодове (боровинка черна и червена, бърз черен, касис, киселица, къпина полска, малина, офика, шипка, ягода горска и др.) - след пълното им узряване;

10. Сухи плодове от сенникоцветни - непосредствено преди пълното им узряване;

11. Семена - непосредствено преди пълното им узряване.

Изключение от тези изисквания:

- коренища от мъжка папрат се събират в края на лятото след пълното развитие на листата;

- листа от мечо грозде се събират през септември-октомври след узряване на плодовете;

- цветни кошнички от сложноцветни и стръкове от златна пръчица се събират в началото на цъфтежа преди пълното им разцъфтяване;

- лъжливи плодове (галбули) от хвойна синя се събират на втората година след образуването им преди тяхното омекване;

- семена от есенен минзухар се събират през юни-юли на следващата година след цъфтежа непосредствено преди пълното им узряване.

Установени начини за събиране на билки:

1. Подземните органи се изкопават, измиват се бързо със студена вода, при необходимост се обелват и нарязват на късове;

2. Кори се добиват чрез напречни и надлъжни нарязвания;

3. Листни и стъблени пъпки се събират чрез отрязване на цели клонки и последващо отделяне на билката;

4. Листа се събират по следния начин:

а) едри листа (бреза, черен блян, живовлек, лудо биле, вълнест напръстник, подбел, татул и др.) се събират, с дръжки или без дръжки, от розетките, стъблата или клонките;

б) листа от коприва, маточина и мента се събират чрез отрязване на целите облистени

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

стъбла и последващо отделяне на листата;

в) дребни листа (боровинка червена и синя, мечо грозде) се събират, като се отрязват целите облистени клонки и листата се отделят след изсушаването им;

5. Стръкове се събират по следния начин в зависимост от височината на растенията:

а) стръкове от едри тревисти растения (вратига, върбинка лечебна, дяволска уста, кантарион жълт, пелин бял, пчелинок обикновен, равнец хилядолистен, ранилист лечебен и др.) - отрязват се горните облистени части на 20-30 cm от върха, при основните листа и облистените издънки;

б) стръкове от дребни тревисти растения и полухрасти (великденче, машерка, очанка, подъбиче, шапиче и др.) - отрязва се цялата надземна част;

в) при едногодишни видове се допуска събиране на цялото растение заедно с корените;

6. Цветове и съцветия се събират по следните начини:

а) венчелистчета (божур червен, лопен гъстоцветен и др.) се събират чрез откъсване от цвета;

б) едри цветове (ралица, ружа лечебна, слез горски и др.) се събират един по един или на групи, с къси цветни дръжки или без дръжки;

в) съцветия и цветни пъпки (бъз черен, глог червен, иглика, липа, трънка) се събират, като се откъсват или отрязват целите съцветия;

г) цветни кошнички от сложноцветни (глухарче обикновено, метличина полска, паричка, подбел и др.) се събират една по една, с къси дръжки;

7. Плодове се събират по следния начин:

а) месести плодове, разположени поединично (боровинки черни и червени, киселица, къпина полска, малина, шипка, ягода горска и др.), се събират без дръжки и без остатъци от чашелистчетата, а тези, образуващи съплодия (бъз нисък, бъз черен, офика и др.), се събират, като се отрязват целите съплодия;

б) лъжливите плодове (галбули) от хвойна синя и червена се събират чрез оронване от клонките;

в) сухи плодове от сенникоцветни се събират, като се отрязват целите съплодия с част от стъблата;

8. семена (минзухар есенен и др.) се събират заедно с плодовете, които се изсушават за доузряване на семената.

За намаляване на механичното увреждане при събирането и транспортирането им, билките

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

се поставят в подходящи съдове, без да се мачкат, притискат, уплътняват и запарват. Не се допуска поставянето на събраните свежи билки в найлонови торби и чували. Събраните свежи билки, преди да се подложат на сушене, се почистват от променени части от билката, попаднали други части от растението или други растения, минерални и органични примеси.

Събирането на билки се извършва с подходящи инструменти, които се поддържат чисти, без ръжда по режещите повърхности:

1. Търнокоп, мотика, лопата, права лопата, тризъбец, лост - за изкопаване на подземни органи;
2. Режещи инструменти - трион, сърп, нож, ножици;
3. Дървен чук - за отделяне на дървесна кора или оронване на галбули.

При организирано събиране на билки, организаторът на дейността преди всяка кампания провежда инструктаж на лицата, събиращи билки, като ги запознава с изискванията. Когато събирането на билки е организирано от билкозаготвител и се извършва от лица, поименно записани в разрешително, издадено на негово име, той провежда контрол на тези лица по отношение спазване на условията в разрешителното и изискванията на нормативната уредба.

Генетичният материал е материал от растителен произход, съдържащ функционални единици на наследственост и обхваща цели растения или части от тях, включително коренища, грудки, луковици, плодове, семена, стъблени и коренищнирезници, органи или тъкани, от които по естествен начин или чрез прилагане на различни техники за размножаване могат да се получат нови растения. Генетичният материал, събран от природата, се използва за научни цели, за подпомагане на естественото възстановяване на популации, за попълване на колекции или създаване на култури за отглеждане при контролирани от човека условия, включително на насаждения за отглеждане в култура. Ползването на генетичен материал от защитени лечебни растения се извършва съгласно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие.

При ползването на генетичен материал от естествени находища на лечебни растения под специален режим на опазване и ползване, се спазват и следните допълнителни изисквания:

1. Площ на находището - не по-малка от 100 кв. м, или популация на вида - не по-малка от 100 екземпляра;
2. Допустим процент за събиране на коренища, грудки и луковици - до 10% от наличните екземпляри в находището;
3. Допустим процент за събиране на стъблени и коренищнирезници - до 20% от наличните

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

екземпляри в находището;

4. Допустим процент за събиране на семена и плодове - до 30% от наличните запаси в находището;

5. Когато генетичният материал е предназначен за създаване на колекции или за отглеждане в култура, в насаждението се осигуряват екологични условия, близки до естествените изисквания на вида;

6. Насажденията по предходната точка, от които се получават билки, предназначени за търговски цели, се контролират от РИОСВ – Варна, по отношение произхода на материала за създаване, площта, от която се добиват билки, и количеството на получените билки.

Съгласно Закона за лечебните растения отделни видове диворастващи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват трайна тенденция към намаляване, или има опасност от появяването на такава тенденция.

Специалният режим се определя всяка година със заповед на министъра на околната среда и водите, като този режим обхваща забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или единични находища; определяне на допустимото за събиране количество билки; разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популациите и на техните местообитания.

По данни на РИОСВ - Варна за периода 2014-2020 г на територията на община Добричка, са регистрирани следните билкозаготвителни пунктове:

- ✓ пункт в с. Стефаново, експлоатиран от ЕТ „Тони-Ем-Атанас Георгиев“;
- ✓ пункт в с. Подслон, експлоатиран от физическо лице;
- ✓ пункт в с. Орлова могила, експлоатиран от физическо лице;
- ✓ пункт в с. Черна, експлоатиран от „БУЛ ИТ АГРО“ ООД.

1.6.5. Защитени територии

Защитените местности на територията на община Добричка са следните:

- ✓ **Защитена местност „Орлова могила“** - Стопанисва се от ДГС „Добрич“.

Обявена е със заповед № РД-819/23.08.2002 г. с площ 42,7 ха. Намира се в землището на село Орлова могила, община Добричка. Представлява останки от степни гори в Южна Добруджа и находище на божур. В района на обекта се забраняват: късането или изкореняването на растенията; повреждането на дърветата; пашата на селскостопански животни; безпокоенето на дивите животни и вземането на техните малки или яйцата им,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

както и разрушаването на гнездата и леговищата им; разкриването на кариери, провеждането на минно-геоложки и други дейности, с които се изменя естествения облик на местността; извеждането на сечи, освен отгледни и санитарни; всякакво строителство.

✓ **Защитена местност „Суха река“** – Общата ѝ площ е в размер на 1 773,38 ха. Общините, които попадат в нейния териториален обхват са Добричка, Крушари и Тервел.

Защитените зони по Натура 2000 по директивата за птиците, които се намират на територията на община Добричка, са:

✓ **Защитената зона BG0002048 „СУХА РЕКА“** (обявена със Заповед № РД-853/15.11.2007 г., доп. и изм. със Заповед № РД- 84/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите) е с обща площ от 254 377.861 дка и обхваща землищата на с. Краново и с. Голеш, община Кайнарджа, област Силистра; с. Коларци, с. Брестница, с. Оногур и с. Балик, община Тервел, с. Воднянци, с. Миладиновци, с. Черна, с. Хитово, с. Житница, с. Крагулево, с. Дряновец, с. Тянево, с. Подслон, с. Карапелит, с. Полковник Иваново, с. Ловчанци, с. Гешаново и с. Пчелник, община Добричка и с. Зимница, с. Капитан Димитрово, с. Габер, с. Огняново, с. Александрия, с. Телериг, с. Ефрейтор Бакалово и с. Северци, община Крушари, област Добрич;

✓ **Защитената зона BG0002085 „ЧАИРЯ“** (обявена със Заповед № РД-551/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите) обхваща землищата на с. Методиево и с. Генерал Колево, община Добричка и с. Пленимир, община Генерал Тошево, област Добрич, и е с обща площ от 14 515.749 дка;

✓ **Защитената зона BG0002082 „БАТОВА“** (обявена със Заповед № РД-129/10.02.2012 г., на министъра на околната среда и водите) обхваща землищата на с. Аксаково, с. Вълген, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Кичево, с. Климентово, с. Куманово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Осеново, с. Яребична, община Аксаково, област Варна, гр. Варна, с. Каменар, р-н Владислав Варненчик, община Варна, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община Добричка, област Добрич. Общата ѝ площ е 381 475.190 дка.

Защитените зони по Натура 2000 по директивата за опазване на природните местообитания (хабитати) и на дивата флора и фауна, които се намират на територията на община Добричка, са:

✓ **Защитената зона BG0000102 „Долината на река Батова“** обхваща землищата на гр. Аксаково, с. Вълген, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Климентово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Яребична, община Аксаково, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

община Добричка, област Добрич, с обща площ 184 591.874 дка.

✓ **Защитената зона BG0000107 „Суха река“** обхваща долината на Суха река с прилежащите ѝ суходолия, скали и скални венци по склоновете. Разположена е в Добруджа и обхваща участъка от най-южните ръкави на реката, между селата Изгрев и Калиманци на юг и до село Краново на север. Реката почти изцяло се губи в карстовия терен. Между селата Ефрейтор Бакалово и Брестница тя преминава в язовир с дължина 7-8 км. Хълмовете по суходолието са обрасли с дъбови гори, по-рядко само от цер /*Quercus cerris*/, по-често смесени гори от цер и келяв габър /*Carpinus orientalis*/ и мъждрян /*Fraxinus ornus*/. На места с откритите пространства около долината са заети със селскостопански земи и пасища, формирани от ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма /*Dichanthium ischaetum*/, луковична ливадина /*Poa bulbosa*/ и др., и по-рядко с мезоксеротермна тревна растителност. В защитената зона попадат 12 типа местообитания от Приложение I на Директива 92/43.

На територията на общината са обявени и следните четири вида **вековни дървета**:

- ✓ Вековно дърво „Круша“ – с. Златия;
- ✓ Вековно дърво „Обикновен бук“, обявено със заповед №1027/01.12.1982 г. на КОПС в с. Батово, м-ст „Кирчово кайначе“, отд. 277/подотд. „и“ на ДЛС Балчик по ЛУП от 2005 г.;
- ✓ Вековно дърво „Топола – бяла“, обявено със заповед №3734/06.10.1965 г. в с. Батово (на площада пред кметството);
- ✓ Вековно дърво „Летен дъб“, обявено със заповед №1027/01.12.1982 г. на КОПС в с. Стефаново в частен имот.

Сред защитените растителни видове са и находищата на божур и останките от степни гори в землището на с. Орлова могила, както и находището на обикновения божур при с. Батово.

1.6.6. Избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчивото ползване на лечебни растения в тях

В община Добричка няма територии, които да изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях.

Мерки за устойчиво управление на териториите с лечебни растения са включени и в Лесоустройствения план и Доклада за гори с висока консервационна стойност на ДГС Добрич, в чиито обхват попада и територията на община Добричка.

ВИДОВЕ ПОД СПЕЦИАЛЕН РЕЖИМ

Определени видове диворастящи лечебни растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

трайни тенденции към намаляване или има опасност от появяване на такива тенденции. Специалният режим се определя ежегодно до 10 февруари със заповед на Министъра на околната среда и водите, която се обнародва в Държавен вестник. Специалният режим обхваща забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или единични находища; определяне на годишно допустими за събиране количества билки по райони или находища; разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популациите и на техните местообитания.

Под специален режим на опазване и ползване на територията на Р България са следните видове лечебни растения:

1. Допустимите за събиране количества билки (кг сухо тегло), от естествените находища, извън територията на националните паркове, на следните лечебни растения:

- ✓ Божур червен (*Paeonia peregrina* Mill.)
- ✓ Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill.)
- ✓ Иглика лечебна (*Primula veris* L.)
- ✓ Кисел трън (*Berberis vulgaris* L.)
- ✓ Лазаркиня, еньовче ароматно (*Galium odoratum* (L.) Scop.)
- ✓ Лудо биле, старо биле (*Atropa belladonna* L.)
- ✓ Ранилист лечебен (*Betonica officinalis* L.)
- ✓ Решетка безстъблена (*Carlina acanthifolia* All.)
- ✓ Тлъстига лютива (*Sedum acre* L.)
- ✓ Шапиче (*Alchemilla vulgaris* complex)

За тези видове е забранено събирането им в националните паркове, извън количествата и районите, определени в приложението. Количествата билки се разпределят от регионалната инспекция по околна среда и води между билкозаготвителите от района на инспекцията. Разпределянето се извършва със заповед на директора на съответната РИОСВ въз основа на заповедта на министъра на околната среда и водите за условията и реда за разпределяне на количествата билки, която се обнародва в Държавен вестник.

2. Забранява се събирането на билки от естествените им находища на територията на цялата страна, от следните видове лечебни растения:

- ✓ Бенедиктински трън, пресечка (*Cnicus benedictus* L.)
- ✓ Волски език (*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm.)

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

- ✓ Горицвет пролетен (*Adonis vernalis* L.)
- ✓ Дилянка лечебна, валериана (*Valeriana officinalis* L.)
- ✓ Залист бодлив (*Ruscus aculeatus* L.)
- ✓ Изтравниче, страшниче (*Asplenium trichomanes* L.)
- ✓ Исландски лишей (*Cetraria islandica* (L.) Ach.)
- ✓ Исоп лечебен (*Hyssopus officinalis* L. ssp. *aristatus*)
- ✓ Какула едроцветна (*Salvia tomentosa* Mill.)
- ✓ Катраника (*Artemisia alba* Turra)
- ✓ Копитник (*Asarum europaeum* L.)
- ✓ Мечо грозде (*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng)
- ✓ Момина сълза (*Convallaria majalis* L.)
- ✓ Оман бял (*Inula helenium* L.)
- ✓ Папаронка жълта, жълт мак (*Glaucium flavum* Crantz)
- ✓ Пелин сантонинов (*Artemisia santonicum* L.)
- ✓ Пирински чай (*Sideritis scardica* Grisb.)
- ✓ Пищялка панчичева (*Angelica pancici* Vand)
- ✓ Плаун бухалковиден (*Lycopodium clavatum* L.)
- ✓ Риган бял (*Origanum vulgare* L. ssp. *hirtum* (Link) Ietswaart)
- ✓ Ружа лечебна (*Althaea officinalis* L.)
- ✓ Салеп (*Orchis* sp. *diversa*)
- ✓ Смил жълт (*Helichrysum arenarium* (L.) Moech.)
- ✓ Хвойна червена (*Juniperus oxycedrus* L.)
- ✓ Хуперция иглолистна, плаун обикновен (*Huperzia inundata* (L.) Bernh = L. selago)
- ✓ Цистозира (*Cystoseira barbata* (Good et Vood) Ag.)

За горепосочените видове не се издават позволителни за бране и ползване на лечебните растения.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

1.6.7. Предложения за разработване на местни нормативни актове за начините на земеползване съобразно изискванията на нормативните актове и плановите документи от по-висока степен

Наредба №1 за осигуряване на обществения ред, поддържането и опазването на общинската собственост и околната среда (*приета с реш. № 158/31.03.16 г., в сила от 21.04.16г., изм. с реш. №453/26.01.17г., в сила от 31.01.17г.*) въвежда следните забрани:

- ✓ унищожаване или нарушаване целостта на защитните залесителни пояси;
- ✓ изгарянето на стърнищата в земеделски земи и тревна растителност;
- ✓ натрупване на осолена сняг и изливането на солена вода, химикали и вредни вещества в тревните площи, декоративните храсти и на разстояние по-малко от 3 метра от дънерите на дърветата;
- ✓ отсичането, кастренето и повреждането на трайните насаждения, както и отсичането на дълготрайни декоративни дървета и дървета с историческо значение в недвижими имоти на държавата, общината, организации, кооперации и селскостопански земи в селищата извън тях може да става само с разрешение на общинската администрация, при спазване на законовите разпоредби.

Наредба № 15 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Добричка (*приета с Решение № 176/28.08.2008 г. на Добрички общински съвет*)

Тази наредба урежда обществените отношения, свързани с планирането, изграждането, устойчивото поддържане, опазване и развитие на зелената система на територията на община Добричка.

В обществените зелени площи се забранява:

- ✓ нанасянето на повреди върху растителността;
- ✓ събирането на семена, плодове, резници, брането на билки;
- ✓ чупенето, късането и изкореняването на дървета, храсти и цветя в парковете, зелените площи, тротоарите;
- ✓ увреждането на дървета и храсти, причинено от рязане на клони, заковаване на гвоздеи, опъване на арматурни желяза и всякакви други действия, водещи до тяхното унищожаване;
- ✓ пашата на животни в зелените площи на населените места, парковете, дворовете на училищата, детските градини и църквите;

На територията на община Добричка се забранява отсичане или изкореняване на дълготрайни дървета и храсти, част от зелената система.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

В Наредба №8 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Добричка, град Добрич (*изм. и доп. с решение № 558/29.06.2017г. в сила от 09.04.2019г., изм. с решение № 398/19.10.2017г. на АС-Добрич, в сила от 09.04.19г. изм. и доп. с решение № 22/20.12.2019г. в сила от 04.02.2020г., доп. с решение № 176/30.04.2020г., изм. и доп. с решение №577/16.11.21г., в сила от 02.12.21г.*) са определени таксите, които се заплащат за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – общинска собственост.

Прегледът на действащите нормативни документи на територията на община Добричка показва необходимост от актуализация. В нормативните документи следва да бъдат определени начините за земеползване и издаване на позволително за ползване на лечебни растения в т.ч. на лицата, на които се издават. Следва да бъдат въведени следните забрани, касаещи защитените диворастящи лечебни растения:

- ✓ сеченето, брането, изкореняването, хербаризирането, независимо от тяхното състояние и фаза на развитие;
- ✓ унищожаването и увреждането на находищата им;
- ✓ притежаването, пренасянето, търговията и изнасянето зад граница в свежо или изсушено състояние на цели растения или на части от тях;
- ✓ събирането на семена, луковици, коренища и други репродуктивни органи;
- ✓ пашата на селскостопански животни в гори и земи от горския фонд, когато тази дейност противоречи на предвижданията за опазването на определени видове лечебни растения;
- ✓ ползването на лечебни растения, представляващо стопанска дейност, без необходимото позволително за ползване, издадено по реда на Закона за лечебните растения.

Нормативно следва да се определят изискванията за издаване на позволително от кмета на общината за ползване на лечебни растения, когато ползването е от:

- ✓ земеделски земи и гори от общинския поземлен фонд, както и от имоти общинска собственост в строителните граници на населените места;
- ✓ териториите и акваториите в строителните граници на населените места - общинска собственост, независимо от предназначението им;
- ✓ територии и акватории извън горски територии - частна собственост.

Поради факта, че на територията на общината няма територии, които да изискват подходящо управление с цел устойчиво използване на лечебните растения в тях, разработените местни нормативни актове са достатъчни и не е необходимо изготвянето на нови.

1.7. ШУМ, РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА И ВЛИЯНИЕ ОТ НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ

1.7.1 Източници на шума и население, подложено на въздействия

Шумът е от основните неблагоприятни фактори, водещи до акустичен дискомфорт в околната среда. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Произходът на шума се определя от видовете дейности, при които той е генериран. В градска територия се различават промишлен (производствен), транспортен, шум от строителство и битов шум. В зависимост от характера (постоянен, периодично повтарящ се, прекъснат), честотния спектър и интензивността на шума, а така също и продължителността на експозиция, въздействието му е по-малко или повече вредно.

Основният аспект на вредното въздействие на шума, разгледан в настояща програма е свързан с вредното влияние върху човешкия организъм и здраве. Подлежащите на контрол обекти са източниците на шум, намиращи се в промишлени зони, жилищни зони и в близост до жилищни зони.

Промислен шум

Приоритетно са проверявани промишлени източници, емитери на шум в околната среда, разположени в жилищни зони или в близост до тях, с цел избягване, предотвратяване или намаляване на шумовото натоварване в урбанизираните територии.

Операторите, експлоатиращи промишлени източници на шум в околната среда на територията на община Добричка провеждат веднъж на две последователни календарни години собствени периодични измервания и докладват резултатите от проведените измервания пред инспекцията. Всички измерени стойности за периода 2014-2020 г. не превишават нормите за шум, определени в условията на издадените разрешителни и определени с Наредба № 6/2006 г.

В Таблица 21 са представени обектите, подлежащи на контрол и източниците на емисии на шум в околната среда, както и резултатите от проведените собствени измервания.

Таблица № 21. Промислени източници на шум в околната среда

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
Резултати от проведените собствени периодични измервания				
1	АГРИВА АД	с.Стефаново, Стопански двор, П.И. № 112018	1. Вентилатори на силозите; 2. Семепочиваща машина; 3. Сушилня;	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 684/12.12.2014 г. и Протокол от

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
			4. Елеватори, шнекове, редлери; 5. Вътрешно-площадков транспорт - камиони, фадрома.	изпитване на шум № 655/26.07.2017 г., не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
2	АГРОЕВР ОПЛАНТ ЕООД	с. Царевец, община Добричка	1. Вентилатори към силози за зърно – 3 бр.; 2. Компресор; 3. Зърносушилня - 1 бр.; 4. Зърнопочистачна машина - 1 бр.; 5. Редлери и шнекове; 6. Камиони, фадрома, трактори.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 360/10.07.2014 г., Протокол от изпитване на шум № 549/06.07.2017 г. и Протокол от изпитване на шум № 875/10.09.2019 г., не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
3	АЯКС - 1 ООД	с. Козлодуйци, общ. Добричка	1. Вентилатори на сградите за отглеждане на животни; 2. Инсталации за хранене на животните; 2. Отглеждани свине; 3. Вътрешно- площадков транспорт.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол за проведени собствени измервания на нивата на шум № 399/24.04.2020 г., не превишават граничните стойности на дневно, вечерно и нощно еквивалентно ниво на шума, определени с Условие 12.1.1. на КР № 575-Н0/2019 г.
4	А.С.А. България ЕООД/ Еф Си Си България ЕООД	Депо за НБО на гр. Добрич	Помпи за обратно върщане на инфилтрат към клетката за депониране	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол за проведени собствени измервания на нивата на шум № 0739/19.10.2015 г., Протокол за проведени собствени измервания на нивата на шум № 0740/19.10.2015 г., Протокол за проведени собствени измервания на нивата на шум № 0741/19.10.2015 г., Протокол от изпитване №1689/07.12.2017 г., Протокол от изпитване №1704/07.12.2017 г., Протокол от изпитване №1705/07.12.2017 г., Протокол от изпитване №0965/25.06.2019 г., Протокол от изпитване №0966/25.06.2019 г. и Протокол от изпитване №0967/25.06.2019 г. не превишават граничните стойности на

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
				дневно, вечерно и нощно еквивалентно ниво на шума, определени с Условие 12.1.1. на КР.
5	Консорциум РСУО-Добрич	Регионално депо Стожер	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компактор – 1 бр.; 2. Булдозер - 1 бр.; 3. Вентилатори сепарираща инсталация; 4. Транспортен трафик от автомобилите обслужващи сепариращата инсталация – 8 бр.; 5. Машини обслужващи инсталацията за компост – 3 бр.; 6. Машина за раздробяване на строителни отпадъци – 1 бр.; 7. Помпи дренажни до ретензионния басейн и ЛПСОВ; 8. Сметоизвозващи коли – 20 бр. 	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване № 0638/15.09.2015 г., Протокол от изпитване № 0639/15.09.2015 г., Протокол от изпитване № 0640/15.09.2015 г., Протокол от изпитване №0925/24.07.2017 г., Протокол от изпитване №0926/24.07.2017 г., Протокол от изпитване №0927/24.07.2017 г., Протокол от собствени измервания на нивата на шум № 100/06.04.2019 г. и Протокол от изпитване № 181/03.04.2021 г. не превишават граничните стойности на дневно, вечерно и нощно еквивалентно ниво на шума, определени с Условие 12.3. на КР№ 433-Н0/2012 г.
6	ДИМИТР ОВ ТРЕЙДИ НГ ООД	с. Смолница, общ. Добричка, УПИ VII-66, кв. 7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дестилатори - общо 4 поста; 2. Охладителна кула с 2 вентилатора; 3. Помпи; 4. Кондензатори; 5. Парен котел; 6. Вътрешно-площадков транспорт 	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 962/08.09.2020 г., не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
7	ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ 2000 АД	с. Бенковски, общ. Добричка, м-т „Варненски път“, ПИ 038063	<ol style="list-style-type: none"> 1. Почистваща машина „Marot“ тип PN1002VP/BD1000 (без аспирация); 2. Вентилатори - общо 4 бр. на силозите; 3. Транспортни съоръжения към 4 бр. 	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 554/27.10.2015 г., не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
			силози – елеватори, редлери и шнекове; 4. Вътрешно-площадков транспорт – фадрома и камиони.	
8	КЛАС ОЛИО ЕАД	с. Карапелит, общ. Добричка	1. Рафинерии - 3 бр.; 2. Бутилково; 3. Гранулпреса; 4. Парокотелно - 3бр. котли ПКМ-6,5 с предкамера; 5. Маслени стопанства – 2 бр.; 6. Цех за белени ядки; 7. Лющачно пресово; 8. Глицериново; 9. Метаново стопанство; 10. Нов цех „Дефлегмация“; 11. Вътрешно-площадков транспорт - камиони, кари.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 685/13.12.2014 г., Протокол от изпитване на шум № 360/26.05.2017 г., Протокол от изпитване на шум № 951/26.10.2018 г. и Протокол от изпитване на шум № 1026/26.09.2020 г. не превишават граничните стойности на дневно, вечерно и нощно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
9	ЛАТЕРА ООД	с. Стожер, общ. Добричка, Стопански двор, ПИ 69300.58.61	1. Дестилатори - общо 4 поста; 2. Охладителна кула; 3. Помпи; 4. Кондензатори; 5. Парен котел; 6. Вътрешно-площадков транспорт.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 1196/29.10.2020 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
10	ЛЕВИН ИНДЪСТРИАЛ ПРОПЕРТИС АД	с. Стожер, обл. Добричка, горен стопански двор	1. Авторазтоварище с аспирационна уредба – 1 бр.; 2. Аспирационни уредби на силози – 4 бр.; 3. Редлери – 3 бр.; 4. Елеватор – 1 бр.; 5. Вътрешно-площадков транспорт – камиони.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол изпитване на шум № 382/27.07.2015 г. и Протокол от изпитване на шум № 602/13.07.2017 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
11	Недко Недков-Биогаз-Овчарово ЕООД	с. Овчарово, общ. Добричка	1. Когенератор на биогаз - бутален ДВГ „SPK Power Generation“ тип „Bio line“; 2. Когенератор на биогаз - бутален ДВГ „SPK Power Generation“ тип „Bio line“; 3. Чилъри – 2 бр.; 4. Био пулпър за подготовка на биомасата; 5. Ферментатори – 2 бр. анаеробни и 1 бр. студен; 6. Съоръжения за обдухване на тора; 7. Транспортни средства - челен повдигач и др. транспортни машини.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване 2098/02.12.2020 г., Протокол от изпитване 2099/02.12.2020 г., Протокол от изпитване 2100/02.12.2020 г., Протокол от изпитване на шум № 664/19.07.2018 г., Протокол от изпитване на шум № 91/27.02.2016 г. не превишават граничните стойности на дневно, вечерно и нощно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
12	Недко Недков-Овчарово ЕООД	с. Овчарово, общ. Добричка	1. Млекопреработваща линия за производство на сирене (32 t мляко на ден); 2. Вани за зреене - 26 бр.; 3. Вентилационна система; 4. Котелно с парен котел Wiessmann; 5. Транспортни средства - камиони.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 93/26.02.2016 г. и Протокол от изпитване на шум № 665/19.07.2018 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
13	КООПЕРАЦИЯ ПТК УРОЖАЙ	с. Дончево, общ. Добричка	1. Зърнопочистваща машина; 2. Сушилня за зърно; 3. Вентилатори и транспортни съоръжения към 3 бр. силози;	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 785/13.09.2017 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
			4. Фадрома, трактори с ремаркета и камиони.	Наредба № 6/2006 г.
14	РЕДЖИНА ХЕРБАЛ ЕООД	с. Стожер, общ. Добричка, ПИ 058060	1. Дестилатори - общо 6 поста; 2. Охладителна кула; 3. Помпи; 4. Кондензатори; 5. Парен котел „ICI Caldaie“; 6. Вътрешно-площадков транспорт	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 755/16.07.2020 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
15	ЕТ СЛАВЯНА СТАТЕВА	с. Попгригорово, общ. Добричка, Селскостопански двор	1. Дестилатори – 6 бр.; 2. Охладителна кула с 2 вентилатора; 3. Парогенератори - 2 бр. „Thermotechniki“ на дизелово гориво; 4. Хидрофор и помпи; 5. Вътрешно-площадков транспорт	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 1153/04.11.2019 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
16	СТОЙЧЕВИ – АГРО ООД	с. Стожер, общ. Добричка, Стопански двор	1. Семечистачна машина за грубо почистване „Elica – elevator“ модел MGP 100; 2. Семечистачна машина за фино почистване „Elica – elevator“ модел 70-23; 3. Шахтова зърносушилня; 4. Транспортни съоръжения – елеватори, редлери и шнекове; 5. Вътрешно-площадков транспорт – фадрома, трактори и камиони.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 636/21.07.2017 г. и Протокол от изпитване на шум № 553/26.10.2015 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
17	ТРАКИЙСКИ ФУРАЖ	с. Козлодуйци, общ.	1. Производствена сграда: екструдер, дробилки,	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
	ЕООД	Добричка, ПИ 066005	гранулпреса, вентилатори, транспортъори; 2. Силозни стопанства: вентилатори, редлери и елеватори; 3. Котелно: парен котел тип КРН/Г 300/8, помпи, вентилатори; 4. Площадков транспорт: газкар, камиони.	представени в Протокол от изпитване на шум № 67/30.01.2019 г. и Протокол от изпитване на шум № 78/03.0.2021 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
18	ЯЙЦА И ПТИЦИ – ЗОРА АД	с. Дончево, общ. Добричка, площадка № 1	1. Вентилатори към 12 бр. сгради в сектори I и II; 2. Транспортни ленти и елеватори; 3. Вътрешно- площадков транспорт - камиони; 4. Отглеждани птици.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване № 1103/20.10.2019 г., Протокол от изпитване № 784/13.09.2017 г. и Протокол от изпитване № 456/15.09.2015 г. не превишават граничните стойности на дневно, вечерно и нощно еквивалентно ниво на шума, определени с Условие 12 на КР№ 271-Н0/2008 г., актуализирано с Решение № 171-Н0-И0-А2/2019 г.
19	ЯЙЦА И ПТИЦИ - ЗОРА	с. Дончево, общ. Добричка, площадка № 2	1. Вентилатори на производствените сгради; 2. Транспортни ленти и елеватори; 3. Вътрешно- площадков транспорт - мотокари и камиони; 4. Отглеждани птици.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване № 1102/19.10.2019 г., Протокол от изпитване № 786/14.09.2017 г. и Протокол от изпитване № 454/15.09.2015 г. не превишават граничните стойности на дневно, вечерно и нощно еквивалентно ниво на шума, определени с Условие 12 на КР№ 272-Н0/ 2008 г., актуализирано с Решение № 272-Н0-И0-А3/2018 г.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Оператор	Адрес на дейност	Източник на промишлен шум	Резултати от собствени измервания
20	ЗП Илиян Николов Иванов	с. Паскалево (ПИ 55511.170.5), общ. Добричка	1. Дестилатори – 4 бр.; 2. Помпи; 3. Охладителна кула с 2 бр. вентилатори; 4. Парен котел – 1 бр. КПН/Г 2500/8 „Промислена енергетика“; 5. Ел. генератор SDMO; 6. Вътрешно-площадков транспорт	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 851/03.09.2019 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.
Резултати от проведени контролни измервания				
1	КЛАС ОЛИО ЕАД	с. Карапелит, общ. Добричка	1. Рафинерии - 3 бр.; 2. Гранулпреси; 3. Парокотелно - 3бр. котли; 4. Преси екстракции – 2 бр.	Стойностите на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие, представени в Протокол от изпитване на шум № 04-1137/09.10.2015 г. не превишават граничните стойности на дневно еквивалентно ниво на шума, определени с Наредба № 6/2006 г.

Източник: РИОСВ-Варна

Шум от битови източници

Шумът от битови източници е с локален обхват и краткотрайна експозиция.

Транспортен шум

Основният източник на шумово натоварване в урбанизираната среда на населените места в община Добричка е автомобилният транспорт. Неговото влияние е незначително и не създава дискомфорт за населението.

1.7.2 Данни от единната система за мониторинг

Нормирането на шума в Р България е извършено чрез Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (Обн. ДВ. бр.58 от 18 юли 2006 г.), издадена от МЗ и МОСВ.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

РИОСВ-Варна организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 Закона за опазване на околната среда.

Осъществяваният контрол е превантивен, текущ и последващ. Контролните и собствени измервания се извършват от акредитирани лаборатории, като се спазват изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие“, утвърдена със Заповед № РД-613/ 08.08.2012 г.

Мониторингът на шума в околна среда се извършва от РЗИ-Добрич. Съгласно информация, получена от специализирания орган, на територията на община Добричка не е наличен пункт за мониторинг. РЗИ-Добрич извършва мониторинг единствено на територията на гр. Добрич. В населените места на община Добричка не са идентифицирани обекти, локални източници на шум.

1.7.3. Радиационно състояние на атмосферния въздух

Съставна част от общинския план на Добричка за защита при бедствия е плана за защита при ядрена или радиационна авария и при трансграничен пренос на радиоактивни вещества. Целта на плана е да се създаде оптимална организация за успешно осъществяване на мероприятията за защита на населението и националното стопанство, за управление на административната и стопанска дейност в условия на повишена радиация и за ликвидиране на последствията от евентуална авария.

Програмата за радиологичен мониторинг на околната среда се осъществява съгласно заповед РД-295/28.04.2017 г. на МОСВ.

За измерване на радиационния фон на територията на общината няма изградени локални мониторингови станции за гама фон. Пунктът за пробонабиране на аерозолни филтри от мониторинговата мрежа се намира в гр. Варна.

1.7.4. Радиационно състояние на повърхностните реки, необработваеми почви и дънни утайки от водни обекти

Националната система за радиологичен мониторинг на околната среда има за цел откриване на отклонения от допустимите стойности на радиационните параметри в основните компоненти на околната среда – атмосферен въздух, води и почви. Непрекъснатите и периодични наблюдения на радиационните параметри на основните компоненти на околната среда осигуряват актуална информация за държавните и местни органи на управление и обществеността и се базират на изпълнение на програма за

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

радиологичен мониторинг. Програмата е утвърдена от министъра на околната среда и водите със Заповед № РД-48/23.01.2014 г.

Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон се състои от 26 локални мониторингови станции, измерващи мощността на дозата. Станциите са разположени по цялата територия на страната, работят в непрекъснат режим и изпращат данни в централната станция в ИАОС. На територията на община Добричка няма определен пункт за мониторинг.

ИАОС администрира Автоматизирана система за радиационен мониторинг на води - р. Дунав в района на АЕЦ „Козлодуй“ (АСРМВ). Системата се състои от две локални мониторингови станции, разположени преди и след „топлия“ канал на атомната централа. Станциите извършват непрекъснато автоматично пробовземане от реката и радиологичен анализ за установяване наличието на гама-емитиращи радионуклиди. Пробовземането се извършва чрез водни помпи, закрепени върху понтоните на двете пристанища. Резултатите от измерванията се изпращат автоматично (на всеки 2 часа) към централната станция, разположена в сградата на ИАОС. Системата дава възможност при евентуално радиоактивно замърсяване на р. Дунав да се определи категорично, дали източникът е АЕЦ „Козлодуй“.

Фонов мониторинг на необработваеми почви на територията на община Добричка се извършва в 4 пункта, както следва: пункт при с. Соколник, при с. Стожер, при с. Свобода, при с. Карapelит и при Билков погреб при с. Соколник.

Анализите се извършват по следните показатели: Уран-238, Радий-226, Торий-232, Калий-40, Олово-210, Цезий-137 и Гама-фон. От началото на извършване на наблюденията – 2014 г. не са установени отклонения в наблюдаваните параметри.

1.7.5. Опасни вещества

Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на:

- ✓ съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда;
- ✓ намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда;
- ✓ свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

С цел предотвратяване на големи аварии с ОХВ и препарати и ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и околната среда, предприятия, в които се съхраняват и/или употребяват химични вещества, са длъжни да се класифицират

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

като „Предприятие с нисък рисков потенциал“ или „Предприятие с висок рисков потенциал“.

На територията на община Добричка няма регистрирани оператори, които да са класифицирани като предприятия с висок/нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи на ЗООС.

1.8. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ

Нормативно озеленяването на урбанизираните територии се определя от изискванията на ЗУТ, ЗООС, Наредба № 7 на МРРБ.

Зелените площи в населените места на община Добричка се разделят основно на две групи:

Площи с широко обществено ползване:

Площите с широко обществено ползване включват паркове и градини публична общинска собственост. Парковете на територията на общината заемат площ от 462 дка. Най-често срещани дървесни видове в тях са: *Tilia argentea*, *Fraxinus oxycarpa*, *Pinus nigra*, *Aesculus*, *Hippocastanum* и *Betula alba*.

Площи за ограничено ползване:

Площите за ограничено ползване включват дворовете на детските градини, на училищата, на жилищните кооперации, на здравните служби и др., и заемат площ от 430 дка. Преобладаващи дървесните видове в тях са: *Cercis silicuastrum*, *Platanus orientalis* и *Picea abies*.

Извън населените места има местности с изградени пейки, люлки и беседки, които се ползват от гражданите за отдих и почивка. Община Добричка е осигурила своя принос за изграждане на съоръженията, но към настоящия момент не се е ангажирала с тяхната поддръжка.

За опазването и възстановяването на околната среда в община Добричка ежегодно се извършва пролетно и есенно озеленяване на населените места с растителност, отгледана в декоративен разсадник, находящ се в с. Долина. В разсадника се отглеждат и произвеждат дървесни видове и цъфтящи декоративни храсти. В допълнение, във връзка с отсичането на дървесни видове в населените места на територията на общината е извършено компенсаторно озеленяване във всички населени места в общината.

В община Добричка е приета (с Решение №176/28.08.2008 г. на Добрички общински съвет) и действа Наредба №15 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Добричка, която има за цел поддържане на оптимални жизнено условия на декоративната растителност в общинските зелени площи. Наредбата ще следва да се актуализира след приемане на настоящата програма, както и с оглед настъпилите промени в нормативната регламентация след 2008 г.

1.9. УПРАВЛЕНСКИ КАПАЦИТЕТ

1.9.1. Наличие на комисии/отдели/сектори/отделни специалисти в Общинския съвет/общинската администрация - отговорности и задачи, които изпълняват

Общински съвет

Законодателният орган на местното самоуправление, който определя политиката на община Добричка за развитието ѝ, в т.ч. и по проблемите на околната среда, е Общинският съвет.

В *Правилника за организацията и дейността на Общински съвет* са определени основните дейности, функциите, правата, задълженията и отговорностите, органите за управление, организацията за тяхната работа и взаимодействието им с Общинската администрация.

Съгласно чл. 60 от този правилник „Общинският съвет избира от състава на общинските съветници постоянни и временните комисии по различни направления на своята дейност. В работата си комисии могат да привличат външни лица като експерти и консултанти“. По въпроси, свързани с околната среда, е създадена и функционира **Постоянна комисия по земеделие, екология, услуги и транспорт**.

Общинският съвет приема общинската програма за околна среда, както и всички други програми, свързани с компонентите и факторите на околната среда и контролира изпълнението им (чл.79, ал.4 от ЗООС).

Общинска администрация

Общинската администрация е изпълнителен орган на местното самоуправление и се представлява от кмета на общината. Функциите на кмета на общината по отношение на околната среда са подробно разписани в чл.15 от ЗООС.

Кметът на общината е компетентният орган, отговарящ за разработването, в т.ч. актуализирането на програмата по опазване на околната среда, като ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализиране (чл.79, ал.5 от ЗООС).

Отчетът се представя за информация и в РИОСВ – Варна. До настоящия момент община Добричка стриктно спазва тези свои законови задължения.

Кметът на общината е компетентният орган, отговарящ за разработването, в т.ч. актуализирането и на други „подпрограми“, влизащи в обхвата на Програмата по околна среда. Тези програми са разработени и са неразделна част от нея, а именно:

✓ Общинската програма за управление на отпадъците 2021-2028 г. – в проект;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

✓ Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в община Добричка 2021-2028 г. – в проект.

От съществено значение за постоянното подобряване на социално-икономическата среда и устойчивото развитие в общината е ефикасното и ефективно управление на процесите и ресурсите, в т.ч. по околна среда.

1.9.2. Квалификация на кадрите, заети в горепосочените дейности

Община Добричка разполага с добре изградена административна структура и има нужния човешки ресурс и капацитет за изпълнение на своите отговорности. Структурата на Общината отговаря на функционалните направления, по които осъществява своята дейност. Специализираната администрация има четири дирекции, като всяка една от тях съдържа съответните отдели.

Околната среда е структурирана в Дирекция „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“.

Функциите на дирекцията са по поддържане на общинската инфраструктура, териториите за обществено ползване и околната среда, както и управление на дейностите по поддържане и опазване на околната среда.

Дирекцията е подчинена на заместник-кмета по „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“.

С проблемите на околната среда са ангажирани двама експерти.

Експертите притежават необходимия ценз и професионален опит, но броят им е недостатъчен за големите отговорности в общината по отношение на околната среда. **Необходимо е този ресор да се разшири с експерти и развие до ниво самостоятелен отдел към специализираната администрация.**

За придобиване на административен, технически и финансов опит на общинската администрация принос има и реализирания проект по ОПАК - „Компетентна и ефективна общинска администрация – община Добричка“ (изпълнен през 2015 г.).

Постоянното повишаване на капацитета на администрацията е гаранция не само за добро управление на проблемите, свързани с околната среда и човешкото здраве, но и за увеличаване на проектите, финансирани със средства на ЕС.

1.9.3. Общински наредби в разглежданата област

С управлението на околната среда са директно свързани следните общински наредби:

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

✓ Наредба № 1 за осигуряване на обществения ред, поддържането и опазването на общинската собственост и околната среда (приета с решение № 158/31.03.2016 г., в сила от 21.04.2016 г., изм. с решение №453/26.01.2017 г., в сила от 31.01.2017 г.)

С наредбата се уреждат обществените отношения, свързани с опазването и ползването на компонентите на околната среда, в т.ч. и компонент почви и земни недра, регулират се правата, задълженията и отговорностите на физическите и юридически лица и други организации, както и финансирането на дейностите по опазване на околната среда на територията на общината.

✓ Наредба № 6 за управление на дейностите по третиране на отпадъци и поддържане чистотата на територията на Община Добричка (приета с решение № 454/26.01.2017 г., в сила от 16.02.2017 г.)

Наредбата урежда екологосъобразното управление на отпадъците на територията на община Добричка като съвкупност от права и задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането им, както и формите на контрол върху тези дейности. Обхваща всички видове отпадъци (битови, строителни, биоотпадъци и т.н.). Въвежда забрани за дейности, водещи до увреждане на компонентите на околната среда.

Отговорен за прилагането ѝ е кметът на общината, който може да упълномощава със своя Заповед длъжностни лица от общинската администрация за изпълнение правата и задълженията му по тази Наредба.

Други наредби, имащи пряко отношение към проблемите на околната среда, са:

✓ Наредба № 15 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Добричка (приета с Решение № 176/28.08.2008 г. на Добрички общински съвет) - наредбата урежда обществените отношения, свързани с планирането, изграждането, устойчивото поддържане, опазване и развитие на зелената система на територията на община Добричка;

✓ Наредба за начина, реда и условията на отглеждане на животни в населените места на територията на община Добричка (приета с решение № 371/29.12.2016 г., в сила от 15.01.2017 г., изм. с решение №261/27.08.2020 г., в сила от 15.09.2020 г.) – наредбата урежда осъществяването на контрол върху санитарно-хигиенното състояние в населените места и регламентира отглеждането за лични нужди на животни и птици.

✓ Наредба № 8 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Добричка (изм. и доп. с решение № 558/29.06.2017 г. в сила от 09.04.2019 г., изм. с решение № 398/19.10.2017 г. на АС-Добрич, в сила от 09.04.19 г. изм. и доп. с решение № 22/20.12.2019 г. в сила от 04.02.2020 г., доп. с решение № 176/30.04.2020 г.).

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

1.9.4. Обмен на информация и сътрудничество с регионални органи на централни ведомства, от компетенциите на които са въпроси по опазване на околната среда, в териториалния обхват на които попада общината

Контролен орган за спазването на изискванията на нормативната уредба по околна среда, в т.ч. изпълнението на Програмата, е **РИОСВ - Варна:**

9015 Варна, ул. „Ян Палах“ № 4

Тел: +359 52 678845,

Факс: +359 52 634 593,

E-mail: riosv-vn@riosv-varna.bg

Община Добричка извършва обмен на информация за състоянието на околната среда и със следните институции: Басейнова дирекция „Дунавски район“ - гр. Плевен, Басейнова дирекция „Черноморски район“ - гр. Варна, РЗИ Добрич, Регионална дирекция по горите, ОДБХ и др.

Отчетността е основен елемент на документирането и систематизирането на събраната информация за състоянието на компонентите и факторите на околната среда. Следвайки йерархичната схема на документиране, е необходимо всички физически и юридически лица, които извършват дейности, оказващи въздействие върху околната среда, да разработват и предоставят на общината нормативно указаната документация. Отчети, както и други документи, все още не се подават от всички причинители на замърсяване, което води до непълноти в събираната информация.

Съвременната нормативна уредба дава възможност да се изгради една цялостна система за документиране. Спазването на разпоредбите на специализираните наредби ще осигури основната част от документирането на системата за опазване на околната среда.

1.9.5. Информирание на обществеността – използвани подходи и механизми

Информация за състоянието на околната среда

Община Добричка активно работи за улесняване достъпа на гражданите до екологична информация, повишаване на тяхната екологична култура и образование, насърчаване на участието им в процесите на вземане на решения, касаещи околната среда. Ръководи се от разбирането, че информираността е важен елемент за осмисляне на местните екологични проблеми от страна на обществеността и за **активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда.**

Всички актове на Добрички общински съвет се довеждат до знанието на населението чрез средствата за масово осведомяване или чрез Интернет страницата на Община Добричка. Заседанията на комисиите и сесиите на съвета са публични.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

Общинската администрация информира населението на община Добричка за състоянието на околната среда за изпълнението на мерките от общинската програма за опазване на околната среда, както и за реализацията на проекти с екологична насоченост чрез следните механизми:

- ✓ публикуването на информация на интернет страницата на общината;
- ✓ възможност за достъп до информация, в т.ч. чрез Общинския център за адм. обслужване и информация за граждани;
- ✓ електронно информационно табло – 1 брой във фоайето на общината;
- ✓ публикации в медии;
- ✓ обществени обсъждания.

1.9.6. Мобилни и стационарни системи за наблюдение и контрол на качеството на околната среда

Националната система за мониторинг на околната среда

Наблюдение и контрол на околната среда се извършва чрез Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС). Системата е създадена и функционира в съответствие с чл. 1, т. 7 от Закона за опазване на околната среда. Чрез нея се осигурява своевременна и достоверна информация за състоянието на елементите на околната среда и факторите, въз основа на която да се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда от вредни въздействия.

Системата се ръководи от Министъра на околната среда и водите чрез Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), която администрира системата.

Оценките на състоянието на компонентите на околната среда на регионално ниво се извършват от РИОСВ - Варна; оценките и докладванията на състоянието на водните ресурси на басейново ниво – от БДДР и БДЧР.

Системата включва Националните мрежи за мониторинг на: атмосферен въздух, води, земи и почви, гори и защитени територии, биологично разнообразие, радиологичен мониторинг и мониторинг на шума. В обхвата на НСМОС се включват и контролно-информационните системи за: емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, емисиите на отпадъчни води във водни обекти, информационна система за отпадъците, информационна система за опазване на земните недра.

ИАОС поддържа информационни бази данни на национално и регионално ниво. Базите данни и на национално, и на регионално ниво са структурирани по компоненти на околната среда с използване на общи номенклатури.

Община Добричка е обхваната в НСМОС по следните компоненти:

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

✓ Въздух

На територията на община Добричка няма разположен стационарен пункт за мониторинг, част от Националната система за контрол на КАВ.

Системата за качеството на атмосферния въздух разполага с 6 броя мобилни автоматични станции (МАС), включени към регионалните лаборатории в София, Пловдив, Плевен, Стара Загора, Варна и Русе.

Периодично се извършват локални измервания на КАВ с МАС, чиито график се утвърждава от Министъра на околната среда и водите.

Повърхностни води

Мониторингът на повърхностните води се извършва по мониторингова програма съгласно Заповед на Министъра на околната среда и водите. Програмата включва:

- ✓ Физикохимичен мониторинг на повърхностни води;
- ✓ Изпълнение на програмата за хидрометричен мониторинг на повърхностни води;
- ✓ Емисионен контрол на отпадъчни води.

Мониторингът на водите на територията на община Добричка като част от НСМОС е подробно описан в т.1.3. от настоящата Програма.

Контролен мониторинг

РИОСВ – Варна извършва контролен мониторинг на:

- ✓ обектите, формиращи отпадъчни води, в т.ч. параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за водовземане и заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- ✓ пречиствателните станции на населените места;
- ✓ аварийните изпускания на отпадъчни води.

Собствен мониторинг

Собствен емисионен мониторинг на производствените отпадъчни и битово-фекални води извършват операторите на инсталациите по силата на Комплексните разрешителни и/или на разрешенията за водовземане и заустване.

Подземни води

Мониторингът на подземните води в община Добричка, като част от Националната програма за мониторинг, се осъществява на основание Заповед № РД–182/26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите. Изпълняват се два вида програми:

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

- ✓ за качество (химично състояние) на подземните води и
- ✓ за количество (количествено състояние) на подземните води.

Мониторингът на подземните води на територията на община Добричка като част от НСМОС е подробно описан в т.1.3. от настоящата Програма.

Питейни води

Органите на РЗИ - Добрич извършват периодичен контрол на качеството на водите за питейно-битови нужди. Изследват се проби води от централни водоизточници, разположени на територията на РЗИ - Добрич.

Информационна система

В ИАОС има изградена Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите, която функционира на основание чл.171, ал.1 от Закона за водите и Глава пета от Наредба № 1 /11.04.2011 г. за мониторинг на водите.

От 01.11.2012 г. Регионалните инспекции по околната среда и водите, в т.ч. и РИОСВ-Варна въвеждат данните от контролната дейност, включително и протоколите от изпитване за физико-химичен анализ на отпадъчни води по влезли в сила разрешителни за ползване на воден обект, за заустване на отпадъчни води, издадени по ЗВ и на комплексни разрешителни, издадени по ЗООС. Системата е обществено достъпна - <http://eea.government.bg/bg/nsmos/spravki>

✓ Почви

Землището на община Добричка е включено в НСМОС, подсистема „Почви“ чрез мониторинговите пунктове №№ 400, 414, 415, 427 и 428 съответно в землищата на с. Бенковски, с. Орлова могила, с. Ловчанци, с. Бранище и с. Ломница. Измерват се концентрации на тежки метали и металоиди (*As, Hg, Cd, Cu, Ni, Cr, Pb, Zn, Co*). Анализът, направен в Общинската програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в община Добричка (2021-2028 г.) показва, че почвите са в добро екологично състояние. Съдържанието на изследваните тежки метали и металоиди в двата слоя на всички пунктове е много по-ниско от нормите за максимално допустимите концентрации на тези елементи.

✓ Отпадъци

Прилагане на система за наблюдение, отчет и оценка на Националния план за управление на отпадъците е предвидено като изискване в ЗУО. Тъй като ЗУО изисква общинските програми за управление на отпадъците да се разработват в съответствие със структурата на Националния план за УО, такава система е включена и в общинската програма за управление на отпадъците на Добричка община. В допълнение, чл. 52 от ЗУО поставя

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

рамкови изисквания към разработването на програми за управление на отпадъците от общините. Поставени са следните най-общи изисквания по отношение на наблюдението, отчета и контрола:

- програмата се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия;
- кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година. Отчетът се публикува на Интернет страницата на общината, а копие от отчета се изпраща на РИОСВ.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците. Той трябва да определи звеното в структурата на общинската администрация, което ще отговаря за събиране и обобщаване на информацията за изпълнение на включените в програмата мерки, както и за изготвяне на годишния отчет за изпълнение на програмата. Такива функции са възложени на експерт по екология в специализираната общинска администрация, който изпълнява функциите за управление на отпадъците.

Съгласно чл. 44, ал. 6 от Закона за управление на отпадъците годишните отчети за отпадъци се предоставят в Изпълнителна агенция по околна среда.

Съгласно чл. 45, ал. 1 Изпълнителният директор на ИАОС или оправомощено от него длъжностно лице води публични регистри. Достъпът до тези регистри е публичен чрез Националната информационна система за отпадъците (НИСО) и чрез интернет страницата на РИОСВ – Варна.

ИАОС е отговорна институция за събиране на информация по Наредба №1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри и по всички наредби, регламентиращи управлението на масово разпространени отпадъци.

ИАОС е отговорна институция и за водене и поддържане на публични регистри по чл. 45, ал. 1 - 9 от ЗУО.

✓ **Биоразнообразие**

Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие

Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие представлява комплексен механизъм за проследяване и обобщаване на промените в биологичното разнообразие на Република България в дългосрочен план. Това се осъществява, от една страна, чрез целенасочени и дългосрочни наблюдения на елементите на биологичното разнообразие, съпроводени със събиране, обработка, съхранение и пренос на данни, а от друга страна – чрез система за оценка и анализ на въздействията върху биологичното

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

разнообразие, неговото състояние и мерките, които се предприемат за предотвратяване на загубата му.

Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие обслужва нуждите от информация на възможно най-широк кръг потребители.

Разработена и внедрена е информационна система БИОМОН за въвеждане и обобщаване на информацията от мониторинга на биологичното разнообразие. БИОМОН поддържа национална и регионални бази данни.

Ежегодно се изготвят, съгласуват и утвърждават от министъра на околната среда и водите графици за изпълнение на мониторинговите дейности в рамките на НСМБР.

1.10. УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА И НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА – ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТ И СТАТУТ НА ФИРМИТЕ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ СЪОТВЕТНАТА ДЕЙНОСТ

Общинската администрация осъществява административно, методическо и финансово управление и контрол на повече от 68 броя второстепенни разпоредители с бюджетни кредити и дейности, и предоставя административни и публични услуги на населението.

Административно-техническото обслужване в Община Добричка е организирано на принципа „едно гише“ на партерния етаж на общинската административна сграда, като услугите са ясно обозначени, лесно достъпни, включително и за хора в неравностойно положение.

1.10.1. Третиране на отпадъците и комунално-битови услуги

Изпълнението на дейностите е звено към общинска администрация. То извършва следните дейности:

- ✓ сметосъбиране и сметоизвозване;
- ✓ поддържане на улични платна, алеи и други площи за обществено ползване, включително и зимно поддържане;
- ✓ поддържане на общинските зелени площи.

1.10.2. Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води

Водоснабдителната мрежа на област Добрич като цяло и в частност тази на община Добричка, е изградена в периода от 1952 до 1975 г. и се стопанисва, експлоатира и поддържа от „В и К Добрич“ АД – гр. Добрич.

В населените места на община Добричка няма изградена битова канализация, което обуславя и липсата на пречиствателни съоръжения.

Единствено в две от населените места – село Карапелит и село Стефан Караджа, има изградени дъждовни канализационни профили по централните улици, които заустват в близки дерета, които минават през двете села.

1.10.3. Чистота на територията на населените места и местата за отдих извън населените места - състояние, честота на почистването, на миенето на улиците, кошчетата за отпадъци в населените места

Поддържането на зелените площи за широко обществено ползване се осъществява от звено към общинска администрация и декоративен разсадник с. Долина, собственост на общината.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

За чистотата на територията на града и местата за отдих извън населените места - състояние, честота на почистването, на миенето на улиците, кошчета за отпадъци в населените места - се грижи общината.

За чистотата в населените места се грижат съответните кметства, като ползват персонал от социалните програми.

1.10.4. Задължения на гражданите

Учрежденията, обществените организации, държавните, общинските или частни фирми, домсъветите на етажните собственици и гражданите имат задължения по отношение опазване на околната среда, за ежедневно почистване и поддържане чистотата в ползваните от тях сгради, дворове и прилежащите им територии.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

1.11. ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ

1.11.1 Икономически профил на община Добричка

За икономическата активност в община Добричка може да се съди по броя на регистрираните фирми. За 2019 година техният брой е бил 553. За последните шест отчетни години броят на тези нефинансови единици се е изменил, както е отразено в таблица 22.

Таблица № 22. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за периода 2014-2019 г. по групи предприятия според заетите в тях лица, на община Добричка

Групи предприятия според заетите в тях лица	Предприятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	ДМА	Заети лица
	Брой	Хиляди лева			Брой
2014 година					
Общо	581	269 753	271 477	202 188	2 606
Микро до 9 заети	527	53 319	69 228	62 033	845
Малки от 10 до 49	46	79 908	75 774	66 177	831
Средни от 50 до 249	8	136 526	126 475	73 978	930
Големи над 250					
2015 година					
Общо	607	269 390	284 697	225 296	2 579
Микро до 9 заети	552	59 964	82 558	64 734	863
Малки от 10 до 49	48	79 188	78 493	84 091	862
Средни от 50 до 249	7	130 238	123 646	76 471	854
Големи над 250	-	-	-	-	-
2016 година					
Общо	608	264 248	293 614	231 213	2 692
Микро до 9 заети	552	65 311	95 974	69 848	946
Малки от 10 до 49	48	78 749	87 358	83 422	802
Средни от 50 до 249	8	120 188	110 282	77 943	944
Големи над 250	-	-	-	-	-
2017 година					
Общо	605	305 116	329 781	249 180	2 702
Микро до 9 заети	551	78 405	113 040	77 180	981
Малки от 10 до 49	47	96 896	94 098	96 172	817
Средни от 50 до 249	7	129 815	122 643	75 828	904
Големи над 250	-	-	-	-	-
2018 година					
Общо	604	329 465	378 836	267 970	2 684

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Групи предприятия според заетите в тях лица	Предприятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	ДМА	Заети лица
	Брой	Хиляди лева			Брой
Микро до 9 заети	556	96 851	153 937	94 053	1 003
Малки от 10 до 49	42	100 016	100 023	95 961	797
Средни от 50 до 249	6	132 598	124 876	77 956	884
Големи над 250	-	-	-	-	-
2019 година					
Общо	553	330 150	443 643	247 470	2 581
Микро до 9 заети	501	78 685	137 003	74 065	845
Малки от 10 до 49	47	102 994	165 020	91 339	882
Средни от 50 до 249	5	148 471	141 620	82 066	854
Големи над 250	-	-	-	-	-

Източник: НСИ

Обликът на общинската икономика дават микро и малките предприятия, които към 2019 г. заедно представляват 99,1% от всички регистрирани предприятия.

Таблица № 23. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за 2019 г. по икономически дейности, на община Добричка

Икономически дейности (А21)	Предприятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	ДМА	Заети лица
	Брой	Хиляди лева			Брой
ОБЩО:	553	330 150	443 643	247 470	2 581
Селско, горско и рибно стопанство	296	180 737	181 709	199 171	1 612
Добивна промишленост	-	-	-	-	-
Преработваща промишленост	32	21 500	499
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	7	..	5 905	14 853	12
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	2 109
Строителство	12	18 972	19 798	..	111
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	128	8 419	120 522	5 131	216
Транспорт, складиране и пощи	20	5 543	6 106	1 647	51
Хотелиерство и ресторантьорство	21	479	1 131	..	32
Създаване и разпространение

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Икономически дейности (A21)	Предприятия	Произведена продукция	Нетни приходи от продажби	ДМА	Заети лица
	Брой	Хиляди лева			Брой
на информация и творчески продукти; далекосъобщения					
Операции с недвижими имоти	9	240	108	1 240	..
Професионални дейности и научни изследвания	6	111	107	12	..
Административни и спомагателни дейности	22
Образование	-	-	-	-	-
Хуманно здравеопазване и социална работа	7	468	490	25	25
Култура, спорт и развлечения	-	-	-	-	-
Други дейности	9	315	318	..	7

Източник: НСИ

Анализът на данните от таблица 23 показва, че водещо значение в общинската икономика има първичният сектор (*включва дейностите селско, горско и рибно стопанство*) с 53,5% от броя на заетите в икономиката, 54,7% от нетни приходи от продажби и 80,5% от ДМА. Втори по значимост е третичният сектор (*включва дейности, които са обединени в стопански отрасли, свързани с прякото обслужване на населението*). Вторичният сектор (*включващ добивната и преработваща промишленост, производство и разпределение на енергия, строителство и др.*) надхвърля резултатите третичния сектор и поради това не може да се твърди, че има допълваща функция в общинската икономика. Този модел е характерен за предимно за предимно аграрни общини.

1.11.2 Състояние на инфраструктурата – пътища, пристанища и т.н.

✓ **Електроенергийна инфраструктура**

В община Добричка няма неелектрифицирани населени места.

Всички села разполагат с трафопостове и разпределителни мрежи за ниско напрежение. Трансформаторната мощност в трафопостовите е достатъчна за съществуващите товари, но е неравномерно разпределена. В няколко села се налага изграждане на нови трафопостове – Алцек, Полковник Свещарово, Приморци, Стефан Караджа. Подменена е ел. мрежата в селищата Долина, Одринци, Владимирово.

✓ **Газоснабдяване**

Община Добричка не е газифицирана.

✓ **Транспортна инфраструктура**

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

Територията за транспорт и транспортна инфраструктура заема дял от 0.6% от територията на общината. Дължината на работната мрежа е 439,6 км. Общината има сравнително добри вътрешни и външни транспортни връзки, които осигуряват достъп до морски и речни пристанища, Ро-Ро терминали, както и до гражданското летище в гр. Варна. В допълнение, благоприятните транспортни връзки с Румъния осигуряват достъп до международните пазари. Преобладаващи са пътищата от второкласната и третокласната пътна мрежа, проблем, обаче, се явява състоянието на пътната настилка.

Община Добричка остава встрани от международен път Е-87, свързващ ГКПП Дуранкулак на българо-румънската граница с ГКПП Малко Търново по протежение на черноморското крайбрежие, както и от общоевропейските транспортни коридори, като най-близки от тях са коридор №7, преминаващ през Силистра и свързващ Северно море с Черно море чрез речния канал Рейн — Майн — Дунав и коридор №8, свързващ Адриатическо с Черно море и достигащ до гр. Варна. Пътищата, свързващи селищата в общината с тези важни пътни артерии, са с ниска пропускателна способност, а при зимни условия много често непроходими, което затруднява достъпа на стоки и товари и по този начин представлява пречка за развитието на бизнеса и води до изолиране на района.

През територията на общината преминават важни второкласни шосета: път II-29 (ГКПП „Йовково“ - Генерал Гошево - Добрич - Аксаково - Варна), път II-71 (Силистра - Добрич - Оброчище) и път II-27 (Нови пазар - Добрич - Балчик).

Третокласната пътна мрежа включва:

- ✓ III 293 Добрич - Паскалево - Крушари - Коритен - граница Румъния;
- ✓ III 9701 Ок. п. Добрич - Победа - Методиево - Малина - Преселенци - Горица - Великово - Сираково - Сърнино;
- ✓ III 7105 (Средище - Хитово) - Балик - Житница - Козлодуйци - Добрич;
- ✓ III 7106 Карапелит - Гешаново - Кочмар;
- ✓ III 2702 (Владимирово - ок. п. Добрич) Одринци - Ведрина - п. к. гара Оборище - Генерал Киселово - Вълчи дол - Щипско - Суворово.

Главните пътища са радиално разположени към град Добрич, с направления северозапад, североизток и юг (Силистра, Констанца, Варна), като осъществяват връзката с опорните центрове в района.

През територията на общината преминава жп линия от с. Разделна (община Белослав) за градовете Девня, Суворово, Вълчи дол, Добрич и за с. Кардам, която на север пресича българо-румънската граница при ГКПП „Йовково“ и продължава през румънска територия за гр. Констанца и така свързва вътрешността на страната с Румъния, Украйна,

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

Русия и други европейски държави. Железопътният транспорт осигурява връзка на общината със столицата, крайбрежието, Румъния и други страни в Европа. Чрез нея се осъществява преносът на товари към вътрешността на страната и към чужбина. Действащи жп гари и спирки на територията на общината са: Местност „Ифеклията“ – прелез; Спирка – с. Победа; Спирка – с. Дончево; Спирка – с. Генерал Колево; Спирка - Ново Ботево.

Най-близко разположеното международно летище е летището в гр. Варна. На 210 км. от границата с Румъния се намира международното летище в гр. Букурещ. Значение имат и разположените в близост речни и морски пристанища - Силистра на р. Дунав, пристанище Балчик и пристанищен комплекс Варна, Варна-Запад и Леспорт.

Транспортното обслужване на населението от селищата в общината се осъществява предимно чрез транспортни схеми, заминаващи от и пристигащи в град Добрич. Все още има села с липсващ автобусен транспорт (Ново Ботево, Врачанци, Кръгулево).

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

1.12. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

В таблица 24 е представена финансова информация относно дейностите по опазване на околната среда на община Добричка за периода 2014-2020 г.

Таблица № 24. Финансова информация за дейностите по опазване на околната среда на община Добричка за периода 2014-2020 г.

Приходи и разходи по години (лв.)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Планирани приходи за околна среда, в т.ч. такса битови отпадъци, разрешителни за лечебни растения и др.	2 977 138	4 358 259	714 812	771 237	1 281 117	1 105 932	1 115 377
Реализирани приходи за околна среда	675 648	609 855	760 753	776 946	1 187 022	876 724	960 132
Относителен дял на приходите, свързани с опазване на околната среда, от всички приходи на общината	3.89	3.97	5.02	4.84	7.06	4.16	4.35
Планирани разходи за околна среда	616 994	673 652	876 134	1 069 559	1 562 635	1 440 191	1 399 579
Реализирани разходи за околна среда	603 439	550 566	780 267	912 001	1 231 594	1 465 551	1 470 750
Относителен дял на разходите, свързани с опазване на околната среда, от всички разходи на общината	3.47	3.58	5.15	5.69	7.32	6.96	6.67

Източник: Собствени изчисления

Извод: Разходите за околна среда (планирани и реализирани) нарастват повече от два пъти между 2014 и 2020 г. За същия период реализираните приходи за околна среда са нарастнали само с около 50%, което е крайно недостатъчно за покриване на разходите. За това следва да се предприемат мерки за намаляване на отпадъка.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

2. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT)

Този раздел включва анализа на силните страни на общината, възможностите да се възползва от тях, вътрешните слаби страни на общината и възможностите да ги преодолее или сведе до минимум, външните възможности/перспективи за общината, както и външните заплахи, които са пречка за развитието и представляват риск за реализацията на програмата. Вследствие на този етап се предлага типа стратегия, която е подходяща да реализира общината в бъдеще.

2.1. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТ ВЪЗДУХ

ВЪЗДУХ	
Силни страни	Възможности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ За територията на община Добричка не е регистрирано и установено превишение на показателите на КАВ. ✓ Контролираните от РИОСВ обекти спазват установите НДЕ за емитираните замърсители. ✓ На територията на община Добричка не са регистрирани значими източници на емисии в атмосферния въздух. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Производствените предприятия работят под режим на контрол от страна на РИОСВ, което осигурява планиране и реализация на мерки за привеждане в съответствие при необходимост. ✓ Засилване на контрола от страна на общинските служби върху обектите.
Слаби страни	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ✓ На територията на общината липсва изградена централна газоснабдителна мрежа. ✓ За битово отопление се използват предимно твърди горива. ✓ В промишлените източници енергийните стопанства за осигуряване на пара и топла вода също са на твърдо гориво. ✓ Незадоволителното състояние на третокласните и общински пътища води до емитиране на неорганизираните емисии в атмосферния въздух. ✓ В общинските наредби не са регламентирани контролните функции на общинските служби по отношение на опазване чистотата на атмосферния въздух. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Влошаване на качеството на атмосферния въздух в резултат на недостатъчен контрол от страна на общината при използване на нерегламентирани горива за битово отопление.

От представения анализ по компонента са изведени следните мерки, които трябва да бъдат приложени:

1. Инцириране от страна на община Добричка на съвместни информационни кампании с РИОСВ-Варна, компетентен орган по опазване на околната среда, със следната

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

задача: Да се разяснят на обществеността ползите от използване на неконвенционални горива за битово отопление.

2. Инципиране на законодателни промени в общинските наредби, регламентиращи функциите на общинските власти при контрола за спазване на изискванията на ЗЧАВ.

3. Засилване на контрола от страна на Община Добричка при постъпване на нови инвестиционни предложения и последващо одобряване на инвестиционни проекти по реда на Закона за устройство на територията по отношение на източници на емисии в атмосферния въздух.

4. Осигуряване на административен капацитет в общината за изпълнение на функциите по реда на ЗЧАВ и актуализираните общински наредби.

2.2. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТ ВОДИ

ВОДИ	
Силни страни	Възможности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Напълно изградена водопреносна мрежа в населените места. ✓ Липса на големи промишлени предприятия, замърсяващи водите. ✓ Наличие на достатъчно количество собствен воден ресурс. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Благоприятни условия за акумулиране на голямо количество подземни води. ✓ Изграждане на канализационна система, обхващаща територията на цялата община. ✓ Изграждане на ПСОВ.
Слаби страни	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Процентът на загубите на вода във водопреносната мрежа е висок. ✓ Липса на изградени канализационни системи за отпадни битови води и липса на изградени пречиствателни станции за отпадъчни води. ✓ Замърсяване на деретата с отпадъчни води от фермите. ✓ В селата липсващата канализация довежда до замърсяване на почви и подземни води в района и се създават условия за възникване на здравен риск за населението. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Риск за замърсяване на подземните водоизточници от неизградена канализационна система в селата. ✓ Риск за състоянието на подземни водни тела – дифузен от селско стопанство, складове за пестициди, населени места без канализация, зауствания с непречистени ОВ. ✓ Опасност от засушаване и пресъхване на повърхностните водни източници в резултат на глобалното затопляне.

Изводи: Основните проблеми, свързани с опазване чистотата на водите на територията на община Добричка, са:

✓ Липсват изградени канализационни системи и пречиствателни съоръжения за отпадъчните води във всички населени места, което е причина за неконтролираното изпускане на замърсени води и причинява замърсявания на околната среда;

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

- ✓ По отношение на компонент „Води“ основните усилия следва да са насочени към подобряване състоянието и експлоатацията на водоснабдителните и канализационните системи;
- ✓ Съществуващата водоснабдителна мрежа е остаряла и се нуждае от подмяна на амортизирани водопроводи в критични участъци и етернитови тръби с пластмасови;
- ✓ Амортизираната водопрепосна мрежа е причина за значителни загуби на питейна вода и за влошаването на нейните качества.

2.3. АНАЛИЗ НА ФАКТОР ОТПАДЪЦИ

ОТПАДЪЦИ	
Силни страни	Възможности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Община Добричка има осигурени всички услуги по управление на отпадъците за населението и юридическите лица – сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци и екологосъобразното им обезвреждане. ✓ Сключени са договори за събиране на специфичните отпадъчни потоци с лицензирани за това организации. ✓ В общината работят компетентни служители в областта на управление на отпадъците и съществува воля за постигане на нормативните изисквания от екипа на общинска администрация. ✓ Община Добричка е осигурила актуален морфологичен анализ на генерираните на територията ѝ битови отпадъци, което представлява надеждна база за планиране, включително и финансово. ✓ Община Добричка поддържа система за участие на обществеността при вземането на решения чрез своевременни публикации на поддържания от нея интернет сайт, организиране на публичен достъп, публикации в медиите. ✓ Община Добричка е с добро транспортно местоположение, което гарантира повече възможности за поминък и осигурява устойчивост на системата за управление на отпадъците. ✓ Намерено е устойчиво решение за управление на строителните отпадъци, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Достъпни за общината са финансови инструменти на МОСВ и ЕС, които общината може да ползва за финансиране на дейностите по управление на отпадъците. ✓ Община Добричка е член на регионалното сдружение за управление на отпадъците на регион Добрич и ползва вече построени регионални съоръжения за третиране и обезвреждане на отпадъците.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

генерирани в общината. ✓ Прилага се устойчиво решение за третиране на биоразградимите отпадъци на територията на общината.		
Слаби страни		Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Не са сключени договори с организации за оползотворяване на отпадъци от опаковки за разделното им събиране. ✓ Все още не съществува изградена политика за ограничаване на образуването на отпадъци при източника им. ✓ Няма механизми за защита на социално слабите слоеве от населението на общината, което ограничава въвеждането на принципа „замърсителят плаща“ и създава риск от недофинансиране на новите законови изисквания. ✓ Недостатъчно е ресурсното обезпечаване на отговорното звено в общинска администрация и на общинското предприятие за управлението на отпадъците спрямо повишаващите се нормативни изисквания и очакванията на обществеността. ✓ Необходимо е актуализация на общински наредби, касаещи управлението на отпадъците. 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Изисква се увеличение на техническия капацитет на общинското звено – нови транспортни средства, за да се осигури постигане на нормативните цели и прилагане на йерархията за управление на отпадъците, включително план за предотвратяване на образуването на отпадъци и повторната им употреба. ✓ Необходимо е преминаването към нова схема за определяне на такса битови отпадъци и продължаването на тази практика би довела до риск за финансово обезпечаване на дейността.

Планираните мерки за подобряване на управлението на дейностите с отпадъци на територията на община Добричка са подробно разгледани в *Програма за управление на отпадъците на община Добричка за периода 2021-2028 г.*, която е неразделно приложение от ПООС – **Приложение №2.**

2.4. АНАЛИЗ НА РИСКА И ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

РИСК ОТ ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА		
Силни страни		Възможности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ясно определени задължения на компетентните органи по отношение на защитата при бедствия, съгласно ЗЗБ (изм. и доп. ДВ. бр. 51 от 5 юли 2016 г.). ✓ Създадени Съвети за намаляване на риска от бедствия на областно и общинско ниво, съгласно ЗЗБ (изм. и доп. ДВ. бр. 51 от 5 юли 2016 г.). 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Използване на Европейски структурни и инвестиционни фондове за финансиране на дейности за намаляване на риска от бедствия. ✓ Достъп до, и съответно предпоставки за въвеждане на добри практики от други страни.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Въведени механизми за осигуряване на единен подход при планиране на защитата при бедствия, съответно планиране на намаляването на риска от бедствия, съгласно ЗЗБ (изм. и доп. ДВ. бр. 51 от 5 юли 2016 г.). 		
Слаби страни		Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ✓ В голяма част от подзаконовите нормативни актове, свързани със защитата при бедствия, липсват необходимите яснота и конкретика, което не позволява ефективното им прилагане. ✓ Въведените със ЗЗБ (изм. и доп. ДВ. бр. 51 от 5 юли 2016 г.) механизми за сътрудничество и обмен на информация все още не функционират ефективно. ✓ Липса на достатъчен ресурс (експертен, финансов, технически и т.н.) в общината. ✓ Все още планирането на защитата при бедствия е несистематизирано. ✓ Неразбиране на риска от бедствия във всичките му измерения от страна на компетентните органи и населението. 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Повече рискове от бедствия, включително и такива произтичащи от изменението на климата. ✓ Внезапни бедствия с висок интензитет.

2.5. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ

ПОЧВИ		
Силни страни		Възможности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Високо естествено плодородие. ✓ Добра буферност срещу химическо замърсяване, поради съдържанието на карбонати по целия профил, добре обезпечени са с обменни бази в поглъщателния комплекс, сравнително добре са обезпечени с органично вещество, а някои от тях (излужените черноземи) имат и сравнително високо съдържание на глина. ✓ Ниско ниво на замърсяване на почвите с отпадъци. ✓ Липса на замърсявания на почви с тежки метали. ✓ Липса на почви, замърсени с органични замърсители. ✓ Липса на киселини почви. ✓ Почвено-климатичните условия дават 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Съществуват възможности за специализирано земеделско производство, за ефективно използване на богатия почвен ресурс, за увеличаване на дела на трайните насаждения и лозята, за подобряване структурата на земеползване чрез земеустройствени и комасационни проекти в землищата на общината. ✓ Благоприятни условия за развитие на биоземеделие. ✓ Наличието на 15 микроязовира на територията на общината, възможностите за сондажно водоснабдяване, наличните напоителни системи (макар и в недобро експлоатационно състояние) предоставят потенциална възможност за възстановяване на напояването на земеделските земи.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

<p>възможност за развитие на разнообразно и високопродуктивно земеделско производство.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ С въвеждането на новите изисквания за превозните средства и качеството на горивата, тенденцията е към намаляване на вредното въздействие на транспорта върху околната среда. ✓ Успешното управление на отпадъците в общината дава положителни резултати по отношение опазване на почвата, както с намаляване на заетите площи с депонирани отпадъци, така и по отношение на предотвратяване на замърсяването ѝ. ✓ Организирано сметосъбиране и сметоизвозване. ✓ Подобрена е отчетността за дейностите с отпадъци, водят се отчетни книги, идентификационни документи на предадените опасните отпадъци за последващо третиране или обезвреждане. ✓ Наличие на регионално депо за неопасни отпадъци и съоръжения за предварително третиране преди окончателно обезвреждане чрез депониране в община Добрич. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Съществуват налични финансови инструменти от ЕС, които насърчават земеделието и устойчивото ползване на земите. ✓ Чрез Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за програмен период 2021-2027 г., се въвежда набор от субсидиращи и компенсаторни мерки, целящи опазване на почвите. ✓ Финансовите инструменти на ЕС предоставят възможност за обучение на селскостопанските производители с цел увеличаване на познанията за почвообработката и подобряване на почвените характеристики посредством добри земеделски практики.
Слаби страни	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Недостатъчно кадри и административен капацитет в областта на управление на почвите - както на национално, така и на регионално и местно ниво. ✓ Прогнозира се увеличаване на загубите от ерозия в случай на пренебрегване на противоерозионните практики в земеделието. ✓ Тенденция към ограничаване на видовото разнообразие на отглежданите култури, продиктувано от разнообразни икономически, финансови и технически причини. ✓ Липсата на напояване не позволява да се разгърне в пълна степен продуктивният потенциал на почвите и това значително ограничава набора на отглежданите земеделски култури. развитието на някои сектори на земеделското производство (като зеленчукопроизводството, отглеждането на трайни насаждения и други) е в пряка и неизбежна зависимост от наличието на вода. ✓ Риск от нитратно замърсяване на подпочвените води при небалансирано 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Прилагането на интензивно земеделие и употребата на високи дози минерални торове представляват заплаха за замърсяване на почвите. ✓ Монокултурното отглеждане на енергийни култури води до загуба на хранителни елементи и изтощаване на почвата. ✓ Засилване на деградационните процеси на почвите. ✓ Риск към почвено засушаване и почвено-атмосферно засушаване. ✓ Липсват механизми за налагане прилагането на почвозащитни земеделски практики на частните земеделски производители и на арендаторите, обработващи частните земи, чийто дял е най-голям. ✓ Съществуват трудности за възстановяване на поливното земеделие в общината: липсата на лесно достъпно финансиране на инвестиционни проекти за

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

<p>минерално торене, което налага въвеждане на специален мониторинг. Цялата територия на общината попада в нитратно уязвима зона.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Не се спазва забраната за изгаряне на стърнищата, което води до пожари, унищожаване на микрофауната и намаляване на органичното вещество в почвите. ✓ Все още съществуват нерегламентирани сметища на входовете и изходите на населените места, земеделските площи и зелените площи в самите населени места. ✓ Липса на съвременна напоителна инфраструктура на територията на общината. 	<p>възстановяване на поливната инфраструктура в земеделските земи; липсата на собствени финансови средства на общината за такива инвестиции.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ На общините е вменен контрол по опазване на почвите съгласно Закона за почвите, за който не са предвидени ресурси - финансови и човешки, в рамките на структурата на общинската администрация.
--	---

Планираните мерки за устойчиво управление на почвите на територията на община Добричка са подробно разгледани в Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в община Добричка за периода 2021-2028 г., която е неразделно приложение от ПООС – Приложение №3.

2.6. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ БИОРАЗНООБРАЗИЕ

БИОРАЗНООБРАЗИЕ и ЕКО ТУРИЗЪМ	
Силни страни	Възможности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Богато природно разнообразие. ✓ Наличие на редки и защитени растителни и животински видове. ✓ Заинтересованост на местната общност (местна власт, НПО, граждани) по отношение опазването на природата. ✓ Повишена информираност на населението чрез участие в туристически борси в страната и чужбина. ✓ Богато културно-историческо наследство, развит местен фолклор, запазени традиции и обичаи. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Благоприятната обстановка и положителният имидж, който България има като туристическа дестинация. ✓ Интензивното развитие на националния туристически пазар и утвърждаването на туризма като приоритетен отрасъл на икономиката. ✓ Непрекъснато нарастващ чуждестранен туристически поток към страната. ✓ Наличие на европейски финансиращи програми в областта на туризма. ✓ Включване на община Добричка в национални и международни туристически маршрути. ✓ Извършване на проучвания за находища на лечебни растения. ✓ Засилване на контрола върху ловния туризъм. ✓ Предотвратяване на браконьерство. ✓ Въвеждане на система от мерки на местно ниво, които да насърчават и гарантират устойчивото ползване на биологичните ресурси.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Слаби страни	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Липса на програма и стратегия за развитие на туризма в региона. ✓ Липса на туроператори и туристически агенции в региона. ✓ Липса на предприемачески опит и мотивация у населението. ✓ Недостатъчен брой подготвени специалисти в областта на туризма. ✓ Липса на малки фамилни къщи като средства за подслон. ✓ Нуждаеща се от рехабилитация пътна мрежа. ✓ Липса на опит в разработване на проекти от страна на бизнеса. ✓ Липса на единна информационна база данни за развитието на туризъм в региона. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Опожаряване и обезлесяване на територии. ✓ Преса върху дивеча, в резултат от все по-интензивното развитие на ловния туризъм. ✓ Браконьерство. ✓ Глобалното изменение на климата и попадането на страната в зоната на засушаване. ✓ Прогресивни ерозионни процеси. ✓ Тежки административни процедури за стартиране и развитие на бизнес. ✓ Отдалеченост от големи икономически развити райони. ✓ Силна конкуренция от други райони в страната и чужбина, които предлагат сходни туристически продукти.

Липсата на устойчиво ползване на биологичните ресурси води до прогресивното им и невъзобновимо изчерпване. Инвеститорската нагласа е за поставяне на краткосрочни цели с търсене на бързи резултати. Като цяло, социалният подход към икономиката е насочен към печалба за кратко време, което затруднява особено много опазването на природните ресурси и околната среда и фактически работи срещу обществения интерес. Склонността да се жертват дългосрочни ползи, заради бързи печалби, сериозно застрашава баланса на биологичните ресурси.

Друг проблем е тревожното нарастване на дела на опожарените и обезлесените площи.

Състоянието на биологичното разнообразие зависи от всички стопански дейности – строителство, туризъм, селско и горско стопанство, промишленост. Тази комплексност на негативно влияние изисква използването на комбинирани защитни методи, при спазване на съответните нормативни правила и регламентиранияте способности за въздействие.

2.7. АНАЛИЗ ПО ФАКТОР ШУМ

Направеният анализ по фактора не установи проблемни зони за територията на община Добричка, свързани с промишлени източници на шум в околната среда.

Транспортният шум вътре в населените места може да се редуцира със следните организационни мерки:

1. Акустично планиране на урбанизираните територии, включващо правилно планиране на териториалното устройство и планиране на трафика, в т.ч. ограничаване на скоростта и трафика; мерки за шумова изолация и намаляване на шума при източника.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

2. Изграждане на шумозащитни съоръжения от различни естествени материали около обекти, подлежащи на усилен шумова защита, разположени в близост до натоварени пътни артерии.

2.8. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ ЗЕЛЕНИ СИСТЕМИ

За периода 2014-2020 г. са реализирани редица проекти за поддържане, облагородяване и създаване на нови зелени площи на територията на община Добричка. В следващия програмен период ще продължи изграждането и обновяването на площадки, спортни комплекси и зелени площи.

2.9. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ РАДИАЦИОННИ ЛЪЧЕНИЯ

Производствени и др. дейности, източници на радиационно замърсяване на територията на общината няма. Радиационният фон се движи в нормални граници. Източници на вредни лъчения не са установени.

Резултатите от цялостния радиологичен мониторинг на необработваеми почви показват, че измерените радиологични показатели са значително под ПДК, не са наблюдавани надфоновы стойности на радиологичните компоненти в околната среда.

2.10. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

На територията на община Добричка не се експлоатират обекти, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал.

2.11. АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИОННАТА И ИКОНОМИЧЕСКАТА СТРУКТУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

ОРГАНИЗАЦИОННА И ИКОНОМИЧЕСКА СТРУКТУРА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	
Силни страни	Възможности
<ul style="list-style-type: none">✓ В общината съществува воля за постигане на нормативните изисквания от екипа на общинска администрация.✓ Община Добричка има собствена нормативна база – общински наредби и програми, както и общи стратегии за развитието на общината, в които управлението на отпадъците е важен елемент.✓ Община Добричка поддържа система за участие на обществеността при вземането на решения чрез своевременни публикации на поддържания от нея интернет сайт, организиране на публичен достъп, публикации в медиите.	<ul style="list-style-type: none">✓ Възможности за трансгранично сътрудничество в областта на околната среда.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Слаби страни		Заплахи
✓ Недостатъчно е ресурсното обезпечаване на отговорното звено в общинска администрация спрямо повишаващите се нормативни изисквания и очакванията на обществеността.		✓ Влошаване на качествата на околната среда и допълнително замърсяване на компонентите на средата.

3. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНАТА

Визията е обобщена представа/желание на една общност за стандарта на живот и качества на средата, която тази общност изгражда, поддържа и обитава. Приетата визия, определяща желаното и постижимо състояние в екологичен аспект на община Добричка за периода 2021-2028 г., е следната:

По-зелена община чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска

4. ЦЕЛИ

В резултат от извършените анализи и проучвания за характерните дадености и проблеми на община Добричка в областта на околната среда, са определени и идентифицирани силните и слабите страни на общината, възможностите и заплахите, стоящи пред нея. След като бе избрана визия на общината се определиха и целите, достигането на които ще е определящо за качеството на живот на местното население.

При определянето на целите бяха взети в предвид основните силни страни, които трябва да бъдат запазени, основните проблеми (слаби страни), които следва да бъдат решени и се отчетоха заплахите пред община Добричка в областта на околната среда.

Генерална стратегическа цел на ПООС:

Подобряване на качеството на живот и намаляване на риска за здравето на населението чрез осигуряване на благоприятна околна среда, запазване на биоразнообразието и устойчиво управление на околната среда.

С оглед на поставената генерална стратегическа цел Програмата за опазване на околната среда на община Добричка за периода 2021-2028 г. поставя следните приоритети и специфични стратегически цели:

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Приоритет 1:
Въздух

Специфична цел 1: Поддържане на доброто качество на атмосферния въздух и нивата на емисиите под пределно допустимите норми за опазване на човешкото здраве

Приоритет 2:
Води

Специфична цел 2: Насърчаване на устойчивото управление на водите

Приоритет 3:
Почви

Специфична цел 3: Поддържане на доброто състояние на почвите и предотвратяване на тяхното замърсяване, борба с почвената ерозия

Приоритет 4:
Биоразнообразие

Специфична цел 4: Засилване на биоразнообразието, „зелената“ инфраструктура в градската среда, както и намаляване на замърсяването

Приоритет 5:
Отпадъци

Специфична цел 5: Устойчиво управление на отпадъците

Приоритет 6:
Зелена система

Специфична цел 6: Поддържане и развитие на зелените площи за широко обществено ползване

Приоритет 7:
Административен
капацитет

Специфична цел 7: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население

Приоритет 8: Риск и
изменение на климата

Специфична цел 8: Насърчаване на адаптирането към изменението на климата, на предотвратяването и управлението на риска

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

5. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие към Програмата за опазване на околната среда на община Добричка за периода 2021-2028 г. предвижда изпълнението на конкретни и целенасочени мерки по отделните компоненти на околната среда, с цел постигане на съответствие с действащите норми и стандарти в екологичното законодателство.

***Забележка:** Дейностите, предвидени за изпълнение по компоненти **Отпадъци и Почви**, са съгласно План за действие към съответната програма, както следва:

- ✓ Програма за управление на отпадъците на община Добричка за периода 2021-2028 г. – Приложение №2;
- ✓ Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в община Добричка 2021-2028 г. – Приложение №3.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

Таблица № 25. План за действие на ПООС Добричка 2021-2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация										
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
	План за действие на ПООС Добричка 2021-2028 г.	5 463															
ВОДИ	Специфична цел 2: Насърчаване на устойчивото управление на водите	4 097															
1	Код 041 Събиране и пречистване на отпадъчни води: Проектиране и изграждане на канализационна мрежа в с. Стожер	2 500	ЕФРР	Брой жители, свързани към системи за отпадъчни води	Община Добричка	ВиК	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Код 041 Събиране и пречистване на отпадъчни води: Проектиране и изграждане на канализационна мрежа в с. Карапелит	1 200	ЕФРР	Брой жители, свързани към системи за вторично пречистване на отпадъчни води	Община Добричка	ВиК	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Код 039 Осигуряване на вода за населението: Подмяна на амортизирани улични водопроводи и водопроводи с чести аварии	385	ЕФРР, ОБ	Брой жители, свързани към подобрени системи за снабдяване с вода	Община Добричка	ВиК	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Код 039 Осигуряване на вода за населението: Ремонт на естествени чешми и възстановяване на кладенци	12	ОБ	Бр. ремонтирани естествени чешми; бр. възстановени кладенци	Община Добричка	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация										
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
РИСК И ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА	Специфична цел 8: Насърчаване на адаптирането към изменението на климата, на предотвратяването и управлението на риска	114															
1	Код 035 Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: наводнения и свлачища (в това число за повишаване на информираността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктура и екосистемни подходи): Проверка и поддръжка на инфраструктурата за защита от наводнения. Почистване на канавки и речни дерета	35	ЕФРР, ОБ	Почистени канавки и речни дерета 2 пъти за периода	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Код 035 Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: наводнения и свлачища (в това число за повишаване на информираността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктура и екосистемни подходи):	10	ЕФРР, ОБ	Брой проведени съвместни срещи; взети решения	Община Добричка	БДДР Румънски органи	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация										
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
	Сътрудничество с компетентните органи за басейново управление и за управление на риска от наводнения на Румъния																
3	Код 035 Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: наводнения и свлачища (в това число за повишаване на информираността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктура и екосистемни подходи): Създаване на капацитет в община Добричка за бързо реагиране	9	ЕФРР, ОБ	Брой обучени специалисти	Община Добричка	Външни организации/ компетентни органи	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Код 035 Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: наводнения (в това число за повишаване на информираността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктура и екосистемни подходи): Анализи на риска и прилагане на мерки за превенция и защита при процеси, свързани с движение на земни маси – срутища и ерозионни процеси, идентифицирани на територията на общината.	55	ЕФРР, ОБ	Брой идентифицирани обекти със среден и висок риск	Община Добричка	Външни организации БДДР; ИАОС	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация							
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
5	Код 035 Мерки за адаптиране към изменението на климата и превенция и управление на рискове, свързани с климата: наводнения и свлачища (в това число за повишаване на информираността, гражданска защита и системи за управление на бедствия, инфраструктура и екосистемни подходи): Информационни кампании, насочени към повишаване на готовността на населението и капацитета на силите за реагиране в случай на наводнения, пожари и земетресения	5	ЕФРР, ОБ	Брой участници в кампанията Брой информационни материали	Община Добричка	Външни организации	X	X	X	X	X	X	X	X
БИОРАЗНО ОБРАЗИЕ	Специфична цел 4: Засилване на биоразнообразието, „зелената“ инфраструктура в градската среда, както и намаляване на замърсяването	40												
1	Код 049 Опазване, възстановяване и устойчиво използване на зони по „Натура 2000“: Подобряване природозащитния статус на видове и природни местообитания чрез: - разчистване на остатъци от изоставена антропогенна инфраструктура, предизвикваща фрагментация; - частично възстановяване на	12	ЕФРР	Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване	Община Добричка	Външни организации	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация							
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	пресушени в миналото естествени водоеми; - действия за ограничаване на паша; - възстановяване на нарушени терени.													
2	Код 050 Опазване на природата и биологичното разнообразие, екологосъобразна инфраструктура: Включване и развитие на обекти на биоразнообразието в туристическата програма на община Добричка, съвместно с множеството исторически и културни паметници с местно и национално значение	3	ЕФРР	Брой обекти	Община Добричка	Външни организации	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Код 050 Опазване на природата и биологичното разнообразие, екологосъобразна инфраструктура: Подобряване на знанията за видове и природни местообитания чрез теренни проучвания и определяне на техния природозащитен статус; проверка на таксономична принадлежност; идентифициране на ефектите от разселването на неавтохтонни видове, в т. ч. проучване на находищата на лечебни растения на територията на община Добричка	25	ЕФРР	Брой проучени и картирани находища	Община Добричка	Външни организации	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Код 050 Опазване на природата и биологичното разнообразие, екологосъобразна инфраструктура: Актуализация на общинските наредби,	0	-	Брой актуализирани общински наредби	Община Добричка	-		X						

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация										
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
	касаещи процедури по издаване на разрешително за ползване на лечебни растения в т.ч. на лицата, на които се издават и въвеждане на забрани, касаещи защитените диворастящи лечебни растения																
ЗЕЛЕНИ СИСТЕМИ	Специфична цел 6: Поддържане и развитие на зелените площи за широко обществено ползване	73															
1	Реконструиране, ландшафтно оформление и поддържане на паркове и градинки	15	ОБ	Площ на реконструирани и поддържани паркове и градинки	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Реконструкция и рехабилитация на спортни съоръжения и детски площадки	10	ОБ	Брой реконструирани и рехабилитирани спортни съоръжения и детски площадки	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Обновяване на гробищните паркове	25	ОБ	Площ обновени гробищни паркове	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Инициране на мероприятия за почистване на залесени общински терени и упражняване на контрол върху сечта	23	ОБ	Бр. проведени мероприятия за почистване на залесени	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация										
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
				общински терени и упражняване на контрол върху сечта													
АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ	Специфична цел 7: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население	33															
1	Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в общинската администрация	12	ОБ, Държавен бюджет	Брой проведени обучения	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Подобряване на информационната безопасност за управление на околната среда	7	ОБ, Държавен бюджет	Брой проведени информационни мероприятия	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Провеждане на обществени кампании за повишаване на съзнанието на жителите на общината по въпросите за намаляване на нерегламентираното изхвърляне на ТБО и опазване на чистотата в населените места; ежегодно организиране на общински информационно-образователни кампании, свързани с опазването на околната среда	14	ОБ	Брой проведени кампании	Община Добричка		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА
2021 – 2028 г.

№	Наименование на Специфична цел, мярка	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране/Програма/Фонд	Индикатори	Отговорна структура	Партньорски структури	Време за реализация										
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
ВЪЗДУХ	Специфична цел 1: Поддържане на доброто качество на атмосферния въздух и нивата на емисиите под пределно допустимите норми за опазване на човешкото здраве	1106															
1	Информационни кампании с РИОСВ-Варна, компетентен орган по опазване на околната среда, със задача: Да се разяснят на обществеността ползите от използване на неконвенционални горива за битово отопление	12	ОБ	Брой проведени кампании	Община Добричка	РИОСВ-Варна	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	Почистване на общински пътни артерии от натрупан прах и осигуряване на поддържането им в добро техническо състояние	464	ОБ	Годишно поддържане на услугата	Община Добричка	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Благоустрояване на крайпътните и обществени пространства	330	ОБ	Кв. м. благоустроени крайпътни и обществени пространства	Община Добричка	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Повишаване на енергийната ефективност на обществените сгради	300	ОБ, ФЕС	Брой обществени сгради с повишена енергийна ефективност	Община Добричка	-	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

6. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Процесът на организация на изпълнението, осъществяване на мониторинг, контрол и последваща оценка на изпълнението на политиката за опазване на околната среда, в частност на настоящата Програма за опазване на околната среда, която дефинира тази политика за периода 2021-2028 г., се организира от Кмета на общината или от упълномощено от него друго длъжностно лице.

В процеса на наблюдение общинската администрация осигурява участието на организации, физически и юридически лица, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност. Предметът на наблюдение включва изпълнението на целите и приоритетите на ПООС, организацията и методите на изпълнение, прилагани от съответните административни структури, организациите и юридическите лица, участващи в изпълнението им. Целта на мониторинга е да отбелязва отклоненията от целите на ПООС достатъчно рано, за да бъде възможно тяхното коригиране, преди последствията от тях да станат толкова сериозни, че да не могат да бъдат преодолени. Наблюдението е важен елемент, който позволява да се засили или намали активността в конкретна насока, да се предприемат коригиращи действия, ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят.

Контролът има за цел да създаде условия за подобряване работата на общинската администрация и за формулиране на правилни управленски решения във връзка с изпълнението на ПООС. Предвид разпределението в обхвата на работа и функционалните задачи, присъщи на контрола, неговата основна задача е свързана с осигуряване на законосъобразност при изпълнението на политиките за опазване на околната среда, както и целесъобразност, изразяваща се в процеса на детайлизирано проследяване работата по изпълнение на ангажиментите на длъжностните лица по тази политика. Същностната характеристика, дефинираща обхвата и съдържанието на контролния процес, във висока степен се определя от съществуващите законови изисквания по отношение осигуряване на законосъобразност в публични институции и органи на местната власт. Контролът върху изпълнението на ПООС 2021-2028 г. на община Добричка се извършва от Добрички общински съвет, който приема програмата и следи за нейното изпълнение.

Координацията по изпълнението на ПООС ще се осъществява от лицата, които със заповед на Кмета на общината (във връзка с изискването на чл. 15, ал. 1, т. 10 от Закона за опазване на околната среда) са определени като притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ДОБРИЧКА 2021 – 2028 г.

На основание на чл. 79, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда, Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост и предложения за нейното допълване и актуализиране. В годишния отчет се отбелязва напредъка при постигането на набелязаните цели и приоритети на ПООС, отчитат се настъпилите промени в екологичната обстановка, измененията в законовата и нормативна база и произтичащите от това промени в отговорностите и задълженията на местните власти, както и препоръки за подобряване на резултатите от наблюдението на изпълнението на програмата. Актуализация на общинската програма по опазване на околната среда се извършва при съществена промяна на нормативната база и условията, при които е разработена.

В допълнение, на основание на чл. 79, ал. 6 от Закона за опазване на околната среда, годишните отчети, които Кметът на общината внася в Общинския съвет, се предоставят за информация в РИОСВ.

За информиране на обществеността отчетите по изпълнение на ПООС могат да бъдат публикувани на официалния сайт на общината.

7. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРОГРАМАТА

Неделима част от настоящата програма са:

1. Доклад с резултати от анкетно проучване – Приложение №1
2. Програма за управление на отпадъците на община Добричка за периода 2021-2028 г. – Приложение №2
3. Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите в община Добричка 2021-2028 г. – Приложение №3